

BEFORE THE HON'BLE NATIONAL GREEN TRIBUNAL,

WESTERN ZONE BENCH AT PUNE

ORIGINAL APPLICATION NO.83/2023 (WZ)

IN THE MATTER OF:

DR. VINAYKUMAR VITHALRAO JATHAR

....APPLICANT

VERSUS

SHRIGONDA MUNICIPAL COUNCIL & ORS

....RESPONDENTS

INDEX

SR. NO.	DESCRIPTION	PAGE NO.
1	Covering Letter	1
2	Committee Report	2 - 16
3	Annexure- 1 Shrigonda Municipal Council- Report	17 - 68
4	Annexure- 1.1	69 - 72
5	Annexure- 1.2	73 - 74
6	Annexure- 1.3	75
7	Annexure- 1.4	76
8	Annexure- 1.5	77 – 80
9	Annexure- 1.6	81

10	Annexure- 1.7	82 – 94
11	Annexure- 1.8	95
12	Annexure- 1.9	96 – 104
13	Annexure- 1.1.0	105
14	Annexure- 1.1.1	106
15	Annexure- 1.1.2	107 – 120
16	Annexure- 1.1.3	121 – 124
17	Annexure- 2 Maharashtra Jeevan Pradhikaran Division, Ahmednagar Report	125 - 128
18	Annexure- 3 Department of Town Planning and Valuation, Ahmednagar Report	129
19	Annexure- 4 Land Records, Shrigonda Report	130 - 132
20	Annexure- 5 Kukadi Irrigation Division No.2, Shrigonda Report	133 - 146

1



Government of Maharashtra
Collector Office, Ahmednagar
(Municipal Administration Branch)

Nagar- Chhatrapati Sambhaji Nagar Road- 414 003
Landline No.: (0241) 234 5001

E-mail ID: collector.ahmednagar@maharashtra.gov.in; daoahmednagar@gmail.com

No.NP/Desk-5/W.S. 63 /Owd.No.925 /2023

Date: 03 / 08 /2023

To,

The Registrar,
Hon'ble National Green Tribunal,
Western Zone Bench, Pune

Subject: Original Application No.83/2023 (WZ) filed before the Hon'ble
National Green Tribunal, New Delhi

Ref: Hon'ble NGT Order dt.31/05/2023

Respected Sir,

With reference to the above mentioned subject and order dt.31/05/2023, I would like to bring to your notice that a meeting of the committee, constituted by the above order had been called at Collector Office Ahmednagar dt.19/06/2023 at 12:00 pm. As per the discussion held in the meeting, a spot visit had been arranged dt.28.06.2023 at 03:00 pm involving committee members, applicant with his counsel and stakeholders. Based on the spot visit, we have prepared a report as directed, to be submitted before the Hon'ble National Green Tribunal.

I am therefore submitting the factual and actionable report of the committee, as constituted by the order of Hon'ble National Green Tribunal dt.31/05/2023.

Thanking you,

Yours faithfully,


Siddharam Salimath, I.A.S.,
Collector Ahmednagar

Subject: Shrigonda Municipal Council, Shrigonda

Original Application No.83/2023 (WZ) filed before the Hon'ble National Green Tribunal, New Delhi

Ref: Letter dt.02.06.2023 received from Adv. Tanaji Gambhire

With reference to the above mentioned subject, a meeting of the committee constituted by the order of Hon'ble National Green Tribunal, Western Zone, Pune had been called under the chairmanship of Collector Ahmednagar at collector office Ahmednagar on dt.19/06/2023 at 12:00 pm. The committee as per order consists of one member each from:

- i. The Shrigonda Municipal Council, Shrigonda;
- ii. The District Collector, Ahmednagar;
- iii. The Maharashtra Jeevan Pradhikaran, Ahmednagar; and
- iv. The Deputy Superintendent of Land Records, District: Ahmednagar

The Collector Ahmednagar found it necessary to include the Assistant Director of Town Planning and Valuation Department as well as the Executive Engineer of Irrigation Department in the team. So, these officers were invited.

Following officers were present at the meeting:

- i. The Collector Ahmednagar
- ii. Executive Engineer, Maharashtra Jeevan Pradhikaran, Ahmednagar
- iii. Deputy Engineer, Kukadi Irrigation Sub-Division, Shrigonda
- iv. District Superintendent of Land Records, Ahmednagar
- v. Assistant Director, Department of Town Planning and Valuation, Ahmednagar
- vi. Chief Officer, Shrigonda Municipal Council, Shrigonda

As per the discussion held in the meeting and order of Hon'ble National Green Tribunal, a spot visit had been arranged on dt.28.06.2023 at 03:00 pm involving above mentioned committee members, applicant with his counsel and all other stakeholders. Before the actual spot visit, Collector Ahmednagar interacted with all the stakeholders about their concern and grievances about the proposed project

being carried out at Lendi Nalla, in a meeting held at Shrigonda Municipal Council Hall. Following theories have been put forward by the stakeholders through the discussion:

i. Dr. Vinaykumar Jathar, Applicant through his Advocate Tanaji Gambhire raised the concern about non sustainable development of the project. His main concern is 50 meter wide water body i.e. Lendi Nalla is being reduced to 3 meter. Post construction of retaining wall, thereby reducing the Nalla size.

ii. Shri. Manohar Pote, Councillor, Shrigonda Municipal Council and Shri. Sangram Ghodake, Councillor, Shrigonda Municipal Council stated that it is first phase of the project. Residents living alongside the Nalla in Sasane Nagar, Siddharth Nagar, and Students of ZP School are facing problems related to health due to stagnation of sewage water. This project can help to reduce stagnation of sewage water by channelizing the drainage water flow.

iii. Dr. Vinaykumar Jathar, Applicant through his Advocate Tanaji Gambhire stated that the width of the Lendi Nalla should not be reduced. Demarcation of Nalla, retaining wall be on the edges of Nalla, filtration chambers at regular intervals are other suggestions of the applicant.

iv. In reply, Shri. Sanjaykumar Patwa, Architect & Consultant clarified that the deepening and desilting of Nalla is being done to regulate the flow of sewage water and to avoid the flood probability during rainy season. Direct exposure of sewage water in contact with soil produces scum layer reducing percolation capacity of contacted surface. To increase the percolation rate, deepening and normal excavation in Nalla bed is required. Traditional Filtration Chambers will help to reduce the contamination before releasing the water in Nalla. Further, as per UDCPR, 2020 Chapter-3 (General Land Development Requirements): 3.1 (Requirements of Site): 3.1.1 (Site not Eligible for Construction of Building): ii. If the entire site is within a distance of 6 m. from the edge of water mark of a minor water course (like Nalla, canal), it is not a development/ construction of building within the range of Nalla. Despite, the project is to regulate the flow of water through Nalla, to avoid the stagnancy of sewage water.

Later, committee members, applicant with his counsel and all other stakeholders visited various spots of Lendi Nalla throughout Shrigonda Municipal Council area, inspected the Nalla and surrounding area extensively as required, discussed with the residents nearby, about the problems being faced by them.

The committee members submitted their opinions as follows:

1) Shrigonda Municipal Council Report: (Annexure-1)

Sr. No.	Points Raised by the Petitioner	Facts
A	<p>The Beautification Project of 'Natural Water Body- Lendi Nalla' (Old Name: Bazar Tal-Percolation Tank- Nalla) is nothing but non-sustainable development on account of narrowing / reduction of the width of natural water body from 50 m. to 3 m. due to construction of retaining wall without proper demarcation of actual size of water body and any study on total water discharge from the "Lendi Lake (Old Name: Bazar Tal-Percolation Tank).</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Saying about reduction of the width of natural water body from 50 m. to 3 m., is a misleading statement. The Beautification Project of Lendi- Nalla primarily aims to avoid water contamination using filtration chambers and stagnancy of water by deepening the carriage width. 'Annexure - 1.1 & 1.2' 2. Average flow of sewage water is less than 3 meters. (Refers Photograph) 'Annexure - 1.3 & 1.4' 3. The purpose behind the construction of concrete retaining wall of 3 m. width is to avoid the soil, silt etc. from entering into the channel during the monsoon season and it will be easy to maintain (i.e. to remove soil, silt etc.) from 3 m. width channel. Also, height of retaining wall of 0.60 m., above from lower ground level, will not hinder the water to flow into the channel during rainy season. 4. A total 850.00 m. stretch of Lendi Nalla downstream to the percolation tank falls under the development area. In year 2012 -13, out of 850.00 m., 400.00 m. boundary wall was

		<p>already constructed on both sides of the Nalla by Shrigonda Municipal Council to protect the Nalla. Remaining length of 450.00 m. of Nalla will be developed as and when fund is available.</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Shrigonda Municipal council is planning for mass plantation in next phase of project. 6. Shrigonda Taluka is a rain shadow region. Average Annual Rainfall is 448.60 mm. It is a scanty precipitation region. Hence, the chances of flood during the rainy season are very low to none. During 4 months of monsoon season, rainwater flows through the Nalla and during the remaining 8 months, only domestic sewage water flows through Nalla. 7. As most time of the year, only domestic sewage water flows through the Nalla, silting in many places near Siddharth nagar, Sasane nagar resulted in stagnation of domestic sewage water, which created the problems related to health of nearby people. Water borne diseases such as Dengue, Malaria etc. are on the rise affecting the nearby residents. This Beautification Project will help to reduce these problems to the great extent. 'Annexure – 1.5, 1.5.v (video
--	--	--

		<p>evidence)'</p> <p>8. A letter by the Medical Superintendent, Rural Hospital, Shrigonda highlighted the fact that because of this stagnant domestic sewage water in Nalla, may result in high chances of vector borne diseases and water borne diseases. Further advice is to make arrangement so that water will flow continuously. 'Annexure - 1.6'</p>
B	<p>The Beautification Project of "Natural Water Body-Lendi Nalla" is not required at all and in actual there is need of sewage treatment facility of sewage water generated and discharged into this natural water body, which is finally merging into the "Saraswati River".</p>	<p>1) The Beautification Project of "Natural Water Body- Lendi Nalla" is required due to continues demand and complaints received through written, telephonic and oral way by resident of locality and people suffered by the nuisance of contaminated and stagnant water. Siddharth nagar, Sasane nagar is scheduled caste ward and Shrigonda Municipal Council is facing communal allegations too.</p> <p>2) For primarily relief to residents of Siddharthanagar and Sasane nagar, primary filtration of sewage water is necessary while discharging into Lendi-Nalla. This treatment is in a decentralized manner.</p> <p>3) Shrigonda Municipal Council needs Central Sewage Treatment Facility for which SMC is in follow up with state government.</p> <p>4) Shrigonda Municipal Council has</p>

		<p>already sent proposal of acquisition of land required for Centralize Sewage Treatment Plant to Hon'ble District Collector Ahmednagar and same has been forwarded to government of Maharashtra by them. 'Annexure – 1.7'</p> <p>5) Shrigonda Municipal Council is class "C" municipal council. For commissioning central S.T.P. Approx. amount of Rs.150.00 cr is required. Nowadays we are not in a position to incur the amount.</p> <p>6) Central government through AMRUT Scheme has called for proposals of S.T.P. and we may expect some time for availing land, fund, and commissioning of central S.T.P.</p>
C	<p>Shrigonda Municipal Council does not have sewage treatment facility and entire sewage generated is directly discharged into the various natural water bodies and rivers passing through their jurisdiction.</p>	<p>1) Discharging the sewage water directly in natural stream is very unhealthy and dangerous. Hence, Shrigonda Municipal Council has identified and spotted discharge locations causing nuisance and contamination to nearby area and proposed primary treatment to sewage water through filtration chambers which will reduce BOD and COD.</p>
D	<p>The Beautification Project of "Natural Water Body- Lendi Nalla" (Old Name: Bazar Tal-Percolation Tank-Nalla) undertaken by the Respondent</p>	<p>1) Shrigonda Municipal Council is not proposing the concretization of bed of the natural water body. It has proposed <u>Gravel Bed</u> to increase percolation capacity of ground in</p>

	<p>No. 1- Shrigonda Municipal Council is also proposing the concretization of bed of the natural water body and there is no scientific study carried out for computing impact on natural water body and thereby there is no remedial & mitigation measures for adverse impact of this project on the "Lendi Odha", therefore, this entire beautification project is illegal and waste of public money as this beautification project involves the illegal construction of "Retaining Wall, Nalla Channelization, Filtration Chamber, Cross Drainage Work".</p>	<p>contact. 'Annexure – 1.8'</p> <p>2) Lendi Nalla is a seasonal water stream. During the rest period of the year (approx. more than 8 months) only sewage water flows through Nalla.</p> <p>3) Lendi Nalla is not notified water body. 'Annexure – 1.9'</p> <p>4) There is no adverse impact of this project. Instead, it will enhance appearance, flow carrying capacity, reduce stagnancy of sewage water, thereby improving health of nearby residents.</p> <p>5) Total stations survey has been carried out. All levels have been worked out and deepening off 0.9 m. is designed for smooth water flow. 'Annexure – 1.1.0 & 1.1.1'</p>
E	<p>Shrigonda Municipal Council have not applied their mind before proposing this beautification project on the said location, despite there being need of sewage treatment facility in their jurisdiction for stopping direct discharge of untreated sewer to the various natural water bodies passing through their jurisdiction including this Lendi Odha.</p>	<p>1) This is not true to say Shrigonda Municipal Council has not applied their mind. Continuous complaints w.r.t. stagnant sewage water in Lendi Nalla, health issues of residents have to be addressed and resolved on urgent basis. People residing nearby are battling with various diseases through expenditure from their pocket.</p> <p>2) General body of Shrigonda Municipal Council has unanimously passed the resolution of this work. 'Annexure – 1.1.3'</p>
F	<p>Shrigonda Municipal Council</p>	<p>1) Buffer zone is not marked on</p>

	<p>has not demarcated the prohibited buffer zone on both side of Lendi Odha as mandated under Development Control Regulations UDCR 2020 and Respondent No. 1- Shrigonda Municipal Council has undertaken this project without application of mind and without giving heads for demarcation of such prohibited zone.</p>	<p>development plan and regional plan. This is a minor water stream which flows very rarely and is not a notified water stream. 'Annexure – 1.9'.</p>
G	<p>The Beautification Project of "Natural Water Body Lendi Nalla" (Old Name: Bazar Tal-Percolation Tank-Nalla) ought to be carried out only with due diligence to the environmental issues related to the natural water body and only after scientific study on the area with remedial & mitigation measure on treatment of sewer generated from the area and solid waste treatment facility to be put under scientific operation.</p>	<p>1) Lendi Nalla is a not a part of Solid Waste Treatment Facility.</p>
H	<p>The "General Description" on account of "preservation of boundaries & environment" given in the estimate of project work is totally bogus and misleading and there is no environmental protection</p>	<p>1) Shrigonda Municipal Council is keen to preserve natural boundaries of Nalla. It has already built 400.00 m. retaining wall on both banks of Nalla. 2) Upto some extent, filtration chambers will reduce contamination of water and in contact with natural</p>

	explained due to this beautification work.	<p>ground. It will rejuvenate and will take care of the surrounding environment. Channelization of water, will improve water quality in natural course. Gravel bed at the bottom of channel will definitely improve the percolation rate and reduce BOD.</p> <p>3) Misinterpretation of this kind of project is not expected. It may result in unavoidable losses to the society.</p>
I	The beautification project of "Natural Water Body-Lendi Nalla" is not environmentally sustainable project.	<p>1) The beautification project of "Natural Water Body-Lendi Nalla" is definitely an environmentally sustainable project. As SMC has proposed Filtration Chambers at various identified locations, which will filter domestic waste water.</p>
J	The beautification project of "Natural Water Body-Lendi Nalla" (Old Name: Bazar Tal-Percolation Tank) is the fancy project undertaken on political influence for providing benefits to the nearby land owners planning for their future developments of their lands at the cost of mother nature and public money. Therefore, such project shall not be allowed to be executed and instead of such projects, Respondent No. 1 ought to look into Solid Waste Treatment Facilities, Sewage	<p>1) Overall beneficiaries of this project are the people suffering from daily foul smell of contaminated water percolating into the nearby bore wells, 1st to 7th Standard Z.P. school children, Community Gathering at Dr. Babasaheb Ambedkar Bhavan, Community gathering for burial rituals at Kabrasthan located near Lendi- Nalla and entire town gathering for buying vegetables, fruits and necessary household items once in weekly market. 'Annexure - 1.1.2'</p> <p>2) Shrigonda Municipal Council already has solid waste treatment facility and</p>

	Treatment Facilities, mass tree plantation to be undertaken.	<p>tree plantation is undertaken on various occasions at various places within the Shrigonda Municipal Council limit. As stated earlier, Shrigonda MC has already sent a proposal to the government for land acquisition for STP plant. By the time it gets approved by the government, tender process and implementation of the STP project, it is not feasible to keep the stagnant water problem, health issues of people nearby unattended. This is why beautification project of "Natural Water Body-Lendi Nalla" is a must. 'Annexure- 1.7'</p> <p>3) Shrigonda Municipal Council is planning to plant various types of plant species, using Root- Zone Technology, which will reduce BOD in Lendi- Nalla water course in next phase as per availability of fund.</p>
Factual Report on following aspects		
A)	Impact on flow carrying capacity of Nalla	1) By this proposal, Shrigonda Municipal Council is regulating, channelizing and maintaining regular waste water flow. Seasonal monsoon water flow will remain undisturbed, unobstructed. The flow capacity of Nalla will definitely increase through desilting.
B)	Impact on high flood level of Nalla	1) This Nalla is not notified. Deepening and cleaning of Nalla will increase

		percolation rate and prevent the occurrence of flood during rainy season.
C)	Flood risk to nearby population due to proposed project.	1) Flood is unpredictable. But the proposed project will minimize the chances of flood. Thereby surrounding population will not suffer.

2) Maharashtra Jeevan Pradhikarn Division, Ahmednagar: (Annexure- 2)

- i. After spot visit, it is noticed that Shrigonda Municipal council is not reducing the width of Lendi- odha Nalla to 3.0 mtr as stated by the petitioner.
- ii. While giving technical sanction, MJP has sanctioned the items which will increase the flow capacity of Nalla.
- iii. Shrigonda Municipal council is discharging waste water = 2,19,780 lit./day., which is necessary to regulate, channelize and maintain the flow.

Sr. No.	Remarks	Compliance
1	Impact on flow carrying capacity of Nalla	<p>Refer estimate B (Nalla Channelization) Item no. 1, 2, 3, 4 excavation of earth all type of soil Soft Murum, Hard Murum, Soft rock, Hard Rock removing the excavated material up to distance of 50 m. etc. total quantity of excavated material item no. 1, 2, 3, 4 is 1612.88 cum. After reduction of quantity of item no. 5, 6, 7 providing gravel bed to Nalla, PCC to Headwall and Headwall concrete total quantity of material is 721.25 cum. Total flow capacity will be increase to 891.63 cum.</p> <p>Refer estimate D (Cross Drainage Work) Item no.19 clearing and grubbing road land including uprooting rank vegetation, grass,</p>

		<p>bushes, shrubs saplings and trees girth up to 300 mm. Removal of stumps of trees cut earlier and disposal of unserviceable material and stacking of serviceable material...etc.</p> <p>Near about 37,500 sqm. Nalla bed is cleaned and $(500 \times \text{Av. W } 75 \times 0.40) = 15,000$ cum. Quantity of Nalla bed is cleared for scum, sludge and deposited soil etc.</p> <p>Hence, the flow capacity is increased by $891.63 + 15,000 = 15,891.63$ cum.</p>
2	Impact on high flood level of Nalla; and	Intensity of flood is reduced by this work and flood level may decrease. Hereby, it is advised to construct new Cause Ways at Sasanenagar & Balaji Mangal Karyalay with additional pipes.
3	Flood risk to nearby Population due to proposed project	Flood level occurrence is rare by this proposal under consideration, although nearby encroached population shall be removed by Shrigonda Municipal Council at Municipal level.

3) Department of Town Planning and Valuation, Ahmednagar Report: (Annexure- 3)

Following 3 points have been mentioned in the order of NGT dt.31/05/2023.

- i. Impact on flow carrying capacity of Nalla.
- ii. Impact on high flood level of Nalla; and
- iii. Flood risk to nearby Population due to proposed project.

It is self- explanatory in Point No.3.1.1 (Site not Eligible for Construction of Building) of Regulation No.3.1 (Requirements of Site) of Chapter No.3 (General Land Development Requirements) of Unified Development Control and Promotion Regulations, 2020: 'No piece of land shall be used as a site for the construction of building, if the entire site is within a distance of 6 m. from the edge of water mark of a minor water course (like Nalla, canal) and 15 m. from the edge of water mark of a major water course (like river) shown on Development Plan/ Regional Plan or village/ city survey map or otherwise.'

The construction work such as retaining wall etc. can be done on the nalla boundaries for strengthening/ beautification/ development of Lendi Nalla.

4) Land Records, Shrigonda Report: (Annexure- 4)

According to instructions given by the District Superintendent of Land Records, Ahmednagar, onsite measurement of Lendi Nalla and adjacent gat no.1120, 1122, 1123, 1124 prepared a map according to the records. The above information along with the map is submitted for further action.

5) Kukadi Irrigation Division No.2, Shrigonda Report: (Annexure- 5)

i. According to the Para. 11 of महाराष्ट्र शासन, जलसंपदा विभाग, शासन परिपत्रक क्र. पूरनि-2018/(182/2018)/सि.व्य.(महसूल), दि.03/05/2018 and महाराष्ट्र शासन, जलसंपदा विभाग, शासन परिपत्रक क्रमांक संकीर्ण-2021/(प्र.क्र.279/2021)/सि.व्य.(महसूल), दि.23/08/2021 since the jurisdiction of the Water Resources Department is limited to the drawing of the flood line along the river, it has been clearly stated that the unavoidable and necessary works in the prohibited area will not require the NOC of the Water Resources Department. Therefore, since the work of the Water Resources Department is limited only to the drawing of flood lines, cleaning of the river/ Nalla does not come under the jurisdiction of this department.

It has been pointed out in the meeting held with the Hon'ble Collector Ahmednagar. Also, as per Para.9 of महाराष्ट्र शासन, जलसंपदा विभाग, शासन परिपत्रक क्र. पूरनि-2018/(182/2018)/सि.व्य.(महसूल), दि.03/05/2018, the concerned Department/ Local Self-Government will be fully responsible for the safety of the work required in the public interest to be done in Prohibitive Zone and Restrictive Zone.

Also, according to Para.9 of महाराष्ट्र शासन, जलसंपदा विभाग, शासन परिपत्रक क्र. पूरनि-2018/(182/2018)/सि.व्य.(महसूल), दि.03/05/2018, if a demand is received from the Hon'ble Collector, Local Self-Government or any other department for drawing of necessary flood line to prevent the possible risk of flood and to determine the prohibited and controlled area, the Regional Chief Engineer of the Water Resources Department will act according to शासन परिपत्रक क्र न्यायप्र-2014 प्र.क्र.424/2014 सिंव्य(म), दि.02/03/2015. No proposal has been received through Hon'ble Collector yet. If the proposal is received, further action will be taken accordingly.

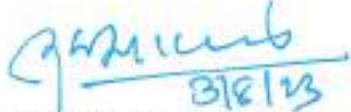
Following observations have been made by the committee members through the discussion with all stakeholders and spot visit:

1. The Retaining Wall is already constructed on the edges at some part of the nalla.
2. There are four cross drainage (CD) works at present on Nalla course. The cross drainage pipes are different in size and number at each intersection. The CD work done by the NHAI seems to be proper with 6 pipes. Other CD works are constructed with only 2/3 pipes. So, to ensure smooth and uninterrupted flow, the design of CD work to be technically sound. It is observed that there are less no. of cross drainage pipes at Balaji Mangal Karyalay, Sasanenagar road and Salvandevi Road.
3. Year on year, silt deposition on nalla bed created water flow hindrance. In future, overall nalla bed shall be desilted.
4. Lendi nalla is not a notified channel and because of that blue and red line demarcation has not been carried out. As such no technical data is available about flow carrying capacity, flood probability, flood level etc.
5. It is observed that Shrigonda Municipal Council is not reducing the width of Lendi Nalla to 3.0 mtr.
6. Due to silting of nalla proper gradient is not seen, so the water stagnation is noticed.

Following actions have been suggested by the committee members:

1. The retaining wall is already constructed on the edges at some part of the nalla. So, it is advised to construct the retaining wall at remaining part, at the border of nalla to prevent encroachment.
2. Desilted soil and excavated material should be lifted and transported to landfill site or other places with the consent of land owner.
3. Intervening Electric Poles, DPs should be relocated outside the nalla boundary.

4. Measurement and demarcation of Nalla width is directed at four specified places to be done by the Deputy Superintendent of Land Records, Shrigonda.
5. Existing clogged cross drainage pipes shall be cleaned immediately and water flow shall be maintained for no stagnancy.
6. It is advised to construct new Cause Ways at Sasanenagar, Balaji Mangal Karyalay & Salvandevi Road with additional pipes.
7. Cross drainage work at national highway intersection has 6 drainage pipes, seems sufficient to regulate the water flow. Obtaining the technical data about the same from the National Highway Authority of India (NHAI) and application of it at other cross drainage work sites can increase the flow carrying capacity of nalla; thereby reducing the probability of flooding.
8. Instructed to use innovative ideas such as Root Zone Technology to filter domestic sewage water to minimize contamination with natural water body.
9. Shrigonda Municipal Council should ensure that no encroachment is done within the nalla.
10. The 3.0 mtr. channel width is necessary to regulate the flow of sewage water without hindrance and to avoid social and health related issues of residents residing nearby nalla & public utility places. Hence channelizing of nalla is needed as proposed.
11. Expedite the proposal for setting up STP.


31/8/23
(Siddharam Salimath, I.A.S.)
Collector, Ahmednagar



श्रीगोंदा नगरपरिषद श्रीगोंदा

ता. श्रीगोंदा, जि. अहमदनगर

दुरध्वनी क्र. कार्यालय :- ०२४८७-२२२४५३

ई-मेल :- coshrigonda@gmail.com

जा.क्र.श्रीनप/बांध/१००६/२०२३

दिनांक: १३/०७/२०२३

प्रति,

✓ मा. सह आयुक्त (नपप्र)
जिल्हाधिकारी कार्यालय,
नगरपालिका शाखा,
अहमदनगर.

विषय :- मा. राष्ट्रीय हरित लवाद यांचे समक्ष दाखल झालेले प्रकरणांच्या अनुषंगाने पार पडलेल्या बैठकीत झालेल्या चर्चेनुसार लॅडी नाल्याचा प्रत्यक्ष पाहणी कार्यक्रम.

संदर्भ :- आपलेकडील पत्र क्र.नपा/कार्या-५/का.वि.६१/जा.क्र.८८२/२०२३,
दिनांक ०४/०७/२०२३

महादेय,

उपरोक्त विषयान्वये मा. राष्ट्रीय हरित लवाद यांचे समक्ष दाखल झालेले मुळ अर्ज क्र.८३/२०२३ (WZ) या संदर्भात मा. जिल्हाधिकारी, अहमदनगर यांची दिनांक २८/०६/२०२३ (बुधवार) रोजी प्रत्यक्ष पाहणी केलेली आहे. तरी सदर पाहणीच्या अनुषंगाने या कार्यालयाकडील अभिप्राय या पत्रा सोबत जोडून पाठवित आहोत. (पान.नं.१ ते ७६)

करिता माहितीस्तव सविनय सादर...

सोधत - ३२८७ पेन डॉ.शिव



आपला विश्वासू

३१/०७/२३
मुख्याधिकारी

श्रीगोंदा नगरपरिषद श्रीगोंदा
जि.अहमदनगर.



Shrigonda Municipal Council Report

Sr. No.	Points Raised by the Petitioner	Facts
A	<p>The Beautification Project of 'Natural Water Body- Lendi Nalla' (Old Name: Bazar Tal- Percolation Tank- Nalla) is nothing but non-sustainable development on account of narrowing / reduction of the width of natural water body from 50 m. to 3 m. due to construction of retaining wall without proper demarcation of actual size of water body and any study on total water discharge from the "Lendi Lake (Old Name: Bazar Tal- Percolation Tank).</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Saying about reduction of the width of natural water body from 50 m. to 3 m., is a misleading statement. The Beautification Project of Lendi- Nalla primarily aims to avoid water contamination using filtration chambers and stagnancy of water by deepening the carriage width. 'Annexure - 5.1 & 5.2' 2. Average flow of sewage water is less than 3 meters. (Refers Photograph) 'Annexure - 5.3 & 5.4' 3. The purpose behind the construction of concrete retaining wall of 3 m. width is to avoid the soil, silt etc. from entering into the channel during the monsoon season and it will be easy to maintain (i.e. to remove soil, silt etc.) from 3 m. width channel. Also, height of retaining wall of 0.60 m., above from lower ground level, will not hinder the water to flow into the channel during rainy season. 4. A total 850.00 m. stretch of Lendi Nalla downstream to the percolation tank falls under the development area. In year 2012 -13, out of 850.00 m., 400.00 m. boundary wall was already constructed on both sides of the Nalla by Shrigonda

		<p>Municipal Council to protect the Nalla. Remaining length of 450.00 m. of Nalla will be developed as and when fund is available.</p> <ol style="list-style-type: none">5. Shrigonda Municipal council is planning for mass plantation in next phase of project.6. Shrigonda Taluka is a rain shadow region. Average Annual Rainfall is 448.60 mm. It is a scanty precipitation region. Hence, the chances of flood during the rainy season are very low to none. During 4 months of monsoon season, rainwater flows through the Nalla and during the remaining 8 months, only domestic sewage water flows through Nalla.7. As most time of the year, only domestic sewage water flows through the Nalla, silting in many places near Siddharth nagar, Sasane nagar resulted in stagnation of domestic sewage water, which created the problems related to health of nearby people. Water borne diseases such as Dengue, Malaria etc. are on the rise affecting the nearby residents. This Beautification Project will help to reduce these problems to the great extent. 'Annexure – 5.5, 5.5.v (video evidence)'8. A letter by the Medical Superintendent, Rural Hospital, Shrigonda highlighted the fact that because of this stagnant
--	--	---

		<p>domestic sewage water in Nalla, may result in high chances of vector borne diseases and water borne diseases. Further advice is to make arrangement so that water will flow continuously. 'Annexure – 5.6'</p>
B	<p>The Beautification Project of "Natural Water Body-Lendi Nalla" is not required at all and in actual there is need of sewage treatment facility of sewage water generated and discharged into this natural water body, which is finally merging into the "Sarawati River".</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) The Beautification Project of "Natural Water Body- Lendi Nalla" is required due to continues demand and complaints received through written, telephonic and oral way by resident of locality and people suffered by the nuisance of contaminated and stagnant water. Siddharth nagar, Sasane nagar is scheduled caste ward and Shrigonda Municipal Council is facing communal allegations too. 2) For primarily relief to residents of Siddharthanagar and Sasane nagar, primary filtration of sewage water is necessary while discharging into Lendi-Nalla. This treatment is in a decentralized manner. 3) Shrigonda Municipal Council needs Central Sewage Treatment Facility for which SMC is in follow up with state government. 4) Shrigonda Municipal Council has already sent proposal of acquisition of land required for Centralize Sewage Treatment Plant to Hon'ble District Collector Ahmednagar and same has been forwarded to government of

		<p>Maharashtra by them. 'Annexure – 5.7'</p> <p>5) Shrigonda Municipal Council is class "C" municipal council. For commissioning central S.T.P. Approx. amount of Rs.150.00 cr is required. Nowadays we are not in a position to incur the amount.</p> <p>6) Central government through AMRUT Scheme has called for proposals of S.T.P. and we may expect some time for availing land, fund, and commissioning of central S.T.P.</p>
C	Shrigonda Municipal Council does not have sewage treatment facility and entire sewage generated is directly discharged into the various natural water bodies and rivers passing through their jurisdiction.	<p>1) Discharging the sewage water directly in natural stream is very unhealthy and dangerous. Hence, Shrigonda Municipal Council has identified and spotted discharge locations causing nuisance and contamination to nearby area and proposed primary treatment to sewage water through filtration chambers which will reduce BOD and COD.</p>
D	The Beautification Project of "Natural Water Body- Lendi Nalla" (Old Name: Bazar Tal-Percolation Tank-Nalla) undertaken by the Respondent No. 1- Shrigonda Municipal Council is also proposing the concretization of bed of the natural water body and there is no scientific study carried out for computing impact on natural water body and thereby there is no	<p>1) Shrigonda Municipal Council is not proposing the concretization of bed of the natural water body. It has proposed <u>Gravel Bed</u> to increase percolation capacity of ground in contact. 'Annexure – 5.8'</p> <p>2) Lendi Nalla is a seasonal water stream. During the rest period of the year (approx. more than 8 months) only sewage water flows through Nalla.</p> <p>3) Lendi Nalla is not notified water body.</p>

	application of mind and without giving heads for demarcation of such prohibited zone.	
G	The Beautification Project of "Natural Water Body Lendi Nalla" (Old Name: Bazar Tal-Percolation Tank-Nalla) ought to be carried out only with due diligence to the environmental issues related to the natural water body and only after scientific study on the area with remedial & mitigation measure on treatment of sewer generated from the area and solid waste treatment facility to be put under scientific operation.	1) Lendi Nalla is a not a part of Solid Waste Treatment Facility.
H	The "General Description" on account of "preservation of boundaries & environment" given in the estimate of project work is totally bogus and misleading and there is no environmental protection explained due to this beautification work.	<ol style="list-style-type: none"> 1) Shrigonda Municipal Council is keen to preserve natural boundaries of Nalla. It has already built 400.00 m. retaining wall on both banks of Nalla. 2) Upto some extent, filtration chambers will reduce contamination of water and in contact with natural ground. It will rejuvenate and will take care of the surrounding environment. Channelization of water, will improve water quality in natural course. Gravel bed at the bottom of channel will definitely improve the percolation rate and reduce BOD. 3) Misinterpretation of this kind of project is not expected. It may result in unavoidable losses to the society.

	remedial & mitigation measures for adverse impact of this project on the "Lendi Odha", therefore, this entire beautification project is illegal and waste of public money as this beautification project involves the illegal construction of "Retaining Wall, Nalla Channelization, Filtration Chamber, Cross Drainage Work".	<p>'Annexure – 5.9'</p> <p>4) There is no adverse impact of this project. Instead, it will enhance appearance, flow carrying capacity, reduce stagnancy of sewage water, thereby improving health of nearby residents.</p> <p>5) Total stations survey has been carried out. All levels have been worked out and deepening off 0.9 m. is designed for smooth water flow. 'Annexure – 5.1.0 & 5.1.1'</p>
E	Shrigonda Municipal Council have not applied their mind before proposing this beautification project on the said location, despite there being need of sewage treatment facility in their jurisdiction for stopping direct discharge of untreated sewer to the various natural water bodies passing through their jurisdiction including this Lendi Odha.	<p>1) This is not true to say Shrigonda Municipal Council has not applied their mind. Continuous complaints w.r.t. stagnant sewage water in Lendi Nalla, health issues of residents have to be addressed and resolved on urgent basis. People residing nearby are battling with various diseases through expenditure from their pocket.</p> <p>2) General body of Shrigonda Municipal Council has unanimously passed the resolution of this work. 'Annexure – 5.1.3'</p>
F	Shrigonda Municipal Council has not demarcated the prohibited buffer zone on both side of Lendi Odha as mandated under Development Control Regulations UDCR 2020 and Respondent No. 1-Shrigonda Municipal Council has undertaken this project without	<p>1) Buffer zone is not marked on development plan and regional plan. This is a minor water stream which flows very rarely and is not a notified water stream. 'Annexure – 5.9'.</p>

I	<p>The beautification project of "Natural Water Body-Lendi Nalla" is not environmentally sustainable project.</p>	<p>1) The beautification project of "Natural Water Body-Lendi Nalla" is definitely an environmentally sustainable project. As SMC has proposed Filtration Chambers at various identified locations, which will filter domestic waste water.</p>
J	<p>The beautification project of "Natural Water Body-Lendi Nalla" (Old Name: Bazar Tal-Percolation Tank) is the fancy project undertaken on political influence for providing benefits to the nearby land owners planning for their future developments of their lands at the cost of mother nature and public money. Therefore, such project shall not be allowed to be executed and instead of such projects, Respondent No. 1 ought to look into Solid Waste Treatment Facilities, Sewage Treatment Facilities, mass tree plantation to be undertaken.</p>	<p>1) Overall beneficiaries of this project are the people suffering from daily foul smell of contaminated water percolating into the nearby bore wells, 1st to 7th Standard Z.P. school children, Community Gathering at Dr. Babasaheb Ambedkar Bhavan, Community gathering for burial rituals at Kabrasthan located near Lendi-Nalla and entire town gathering for buying vegetables, fruits and necessary household items once in weekly market. 'Annexure - 5.1.2'</p> <p>2) Shrigonda Municipal Council already has solid waste treatment facility and tree plantation is undertaken on various occasions at various places within the Shrigonda Municipal Council limit. As stated earlier, Shrigonda MC has already sent a proposal to the government for land acquisition for STP plant. By the time it gets approved by the government, tender process and implementation of the STP project, it is not feasible to keep the stagnant water problem, health issues of people nearby unattended. This is why</p>

		<p>beautification project of "Natural Water Body-Lendi Nalla" is a must. 'Annexure- 5.7'</p> <p>3) Shrigonda Municipal Council is planning to plant various types of plant species, using Root- Zone Technology, which will reduce BOD in Lendi- Nalla water course in next phase as per availability of fund.</p>
Factual Report on following aspects		
A)	Impact on flow carrying capacity of Nalla	1) By this proposal, Shrigonda Municipal Council is regulating, channelizing and maintaining regular waste water flow. Seasonal monsoon water flow will remain undisturbed, unobstructed. The flow capacity of Nalla will definitely increase through desilting.
B)	Impact on high flood level of Nalla	1) This Nalla is not notified. Deepening and cleaning of Nalla will increase percolation rate and prevent the occurrence of flood during rainy season.
C)	Flood risk to nearby population due to proposed project.	1) Flood is unpredictable. But the proposed project will minimize the chances of flood. Thereby surrounding population will not suffer.


 (Pramod Dhorajkar)

Chief Officer

Shrigonda Municipal Council, Shrigonda



Name Of Work : Proposed Beautification of Lendi Nallah

Subject : Joint Committee Spot Visit Report.

Submitted By : The Chief Officer, Shrigonda Municipal Council, Shrigonda

Ref: Letter dt.02.06.2023 received from Adv. Tanaji Gambhire

Original Application No.83/2023 (WZ) filed before the Hon'ble National Green Tribunal, New Delhi

With reference to the above-mentioned subject, a meeting of the committee constituted by the order of Hon'ble National Green Tribunal, Western Zone, Pune had been called under the chairmanship of Collector Ahmednagar at collector office Ahmednagar dt.19/06/2023 at 12:00 pm. The committee as per order consists of one member each from :

- i. The District Collector, Ahmednagar ,
- ii. The Shrigonda Municipal Council, Shrigonda,
- iii. The Maharashtra Jeevan Pradhikaran , Ahmednagar and,
- iv. The Deputy Superintendent of Land Records, District: Ahmednagar,

A spot visit had been arranged dt.28.06.2023 at 03:00 pm involving above mentioned committee members, applicant with his counsel and all other stakeholders. Before the actual spot visit, Collector Ahmednagar interacted with all the stakeholders about their concern and grievances about the proposed project being carried out at Lendi Nallah, in a meeting held at Shrigonda Municipal Council Hall. Following theories have been put forward by the stakeholders through the discussion:

- i. Vinaykumar Jathar, Applicant through his Advocate Tanaji Gambhire raised the concern about non sustainable development of the project. His main concern is 50-meter-wide water body i.e. Lendi Nallah is being reduced to 3 meter. Post construction of retaining wall, thereby reducing the Nallah size.
- ii. Shri. Manohar Pote, Councillor, Shrigonda Municipal Council and Shri. Sangram Ghodake, Councillor, Shrigonda Municipal Council stated that it is first phase of the project. Residents living alongside the Nallah in Sasane Nagar, Siddharth Nagar, and Students of ZP School are facing problems related to health due to stagnation of sewage water. This project can help to reduce stagnation of sewage water by channelizing the drainage water flow.
- iii. Dr. Vinaykumar Jathar, Applicant through his Advocate Tanaji Gambhire stated that the width of the Lendi Nallah should not be reduced. Demarcation of Nallah, retaining wall be on the edges of Nallah, filtration chambers at regular intervals are other

suggestions of the applicant.

iv. In reply, Shri. Sanjaykumar Patwa, Architect & Consultant clarified that the deepening and desilting of Nallah is being done to regulate the flow of sewage water and to avoid the flood probability during rainy season. Direct exposure of sewage water in contact with soil produces scum layer reducing percolation capacity of contacted surface. To increase the percolation rate, deepening and normal excavation in nallah bed is required. Traditional Filtration Chambers will help to reduce the contamination before releasing the water in Nallah. Further, as per UDCPR, 2020 Chapter-3 (General Land Development Requirements): 3.1 (Requirements of Site): 3.1.1 (Site not Eligible for Construction of Building): ii. If the entire site is within a distance of 6.00 m. from the edge of water mark of a minor water course (like nallah, canal), it is not a development/ construction of building within the range of nallah. Despite, the project is to regulate the flow of water through nallah, to avoid the stagnancy of sewage water.

Later, committee members, applicant with his counsel and all other stakeholders visited various spots of Lendi Nallah throughout Shrigonda Municipal Council area, inspected the Nallah and surrounding area extensively as required, discussed with the residents nearby, about the problems being faced by them.

Following observations and suggestions have been made by the committee members through the discussion with all stakeholders and spot visit :

There are four cross drainage works are present on nallah course. The cross-drainage pipes are different in size and number at each intersection. Rainfall data and designed data shall be obtained from the concerned department to regulate the size and number of pipes.

1. Desilted soil and excavated material should be lifted and transported to landfill site or other places with consent of landowners.
2. Intervening Electric Poles, DPs should be relocated along the nallah edge.
3. Measurement and demarcation of Nallah width is directed at four specified places by Deputy Superintendent of Land Records, Shrigonda.
4. No construction should be done within the nallah.
5. Retaining walls proposed in internal channel may be constructed along nallah boundaries.
6. Previous clogged cross drainage pipes shall be evacuated, and water flow shall be maintained for no stagnancy.
7. Year on year, silt deposition on nallah bed created water flow hindrance. In future, overall nallah bed shall be desilted.
8. New Cross Drainage work should be proposed at Balaji Mangal Karyalay and Sasane Nagar Road.



9. Lendi nallah is not a notified channel and because of that blue and red line demarcation has not been carried out. As such no technical data is available about flow carrying capacity, flood probability, flood level etc.
10. Cross drainage work at national highway intersection has 6 drainage pipes, sufficient to regulate the water flow. Obtaining the technical data about the same from concerned department and application of it at other cross drainage work sites can increase the flow carrying capacity of nallah; thereby reducing the high flood probability .
11. Dr. Vinaykumar Jathar, Applicant through his Advocate Tanaji Gambhire produced evidence of newspaper cuttings about the flood that occurred in the year 2013. Shri. Sanjaykumar Patwa, Architect & Consultant stated that the spread water in the picture occurred in 2013 was the result of clogged cross drainage pipes, reduced flow carrying capacity due to floating Substances, plastic, Empty bottles, thrown Clothes, Thorny tree Branches & soil deposition on nallah bed.
12. Lendi nallah is not a notified channel and as such no technical data is available, it is difficult to say anything about duration of occurrence of flood, flood level, flood risk.

To nearby population. Despite, the proposed project should be oriented in such a way that it should be a technically sound project.

1. Shrigonda Municipal Council hereby draws attention for uninterrupted progress of the project by the name " Lendi Nalah- Odha" & it will never ever adversely affect the flow of seasonal water body " Lendi Nalah". Please refer project at a glance - Annexure 1.

No work is proposed in said project that will resist the natural flow of seasonal monsoon water. Nalah primarily carries wastewater discharged in the nalah bed. Average width of the wastewater flow is less than 3.00-meter. Please refer - Annexure 2.

2. Shrigonda Municipal proposed deepening nalah for 0.9m in depth for smooth flow of wastewater. With the deepening of the nalah Surface SMC is desilting year-on-year deposition of soil. It will allow Nalah bed to carry more water. and stagnation of wastewater will be Prevented. Please refer - Annexure 3.
3. This lendi nalah is not notified. In the year 1970-1972 shrigonda faced a severe draught condition Grampanchayat of that time demanded construction of percolation tank over the lendi Odha- Nalah. Seasonal natural water is stored in the percolation tank . It helps to recharge ground water. Half of the town up to hanuman nagar lakshmi nagar is benefited by bore well. Spillway crest is the Source for natural seasonal water in downstream nalah where our project is proposed. Please refer - Annexure -4.
4. Length of dam crest is 265.00 meter passing this crest it narrows to 51.00meter at Gut.No. 1120 further it narrows 37.00meter at weekly market (Bajartal) again it narrows up to 18.00meter at sasanenagar then it narrows to 9.00meter at kabrasthan (Muslim Burial Ground).The Stagnant Wastewater in the surrounding population nearby Named new Siddharthnagar , Siddharthnagar ,Sasanenagar &Weekly Market Crowd. Is the major issue before municipal .This Consists in 450.00 to 500.00M. stretch While proposing a project it is not necessary to deepen all these



SHRIGONDA NAGARPARISHAD

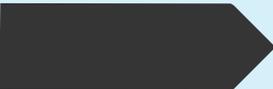
Proposed Beautification Of Lendi
Nalah At Shrigonda,
Dist-Ahmednagar.





PROJECT DETAILS

- | | |
|--|---|
| 1. Name of ULB | - Shrigonda Nagarparishad , Shrigonda . |
| 2. Name of Project | - Proposed Beautification Of Lendi Nalah at Shrigonda. |
| 3. Scheme Fund | - Vaishishtyapurna Yojna |
| 4. Type of Project | - Beautification Of Nalah |
| 5. Area In Sq.m | - 800 M In Length |
| 6. Date of Detail Project Proposal Preparation | - March 2022 |
| 7. Date of Completion of Proposed Project | - 12 months after Work Order |



PROJECT DETAILS

8. Year of detail Project Preparation	- 2022-2023
9. Technical Sanction Date	- 31 March2022
10. Project Cost	
A) Retaining Wall	- 71,14,342 /-
B) Nalah Channelization	- 74,99,811 /-
C) Filtration Chamber	- 28,49,316 /-
D) Cross Drainage Work	- 42,27,425 /-



PROJECT DETAILS

11. Project Cost as Per Technical Sanction - **Rs. 2,16,90,894.00/-**
12. Govt. Resolution - **MCO-2018,Q.N. 45/UD-14, DATE-27/09/2018**
13. Outcomes From the Proposed Project - **Water Body Channelization Beautification, Desilting , Water Recycling**



***PROJECT
BACKGROUND***

17. Important Parameters of Water Body

Sr.No.	PARAMETER	PRESENT VALUE	STANDARD VALUE
1.	VOLUME (CUBIC METER)	12,600	44,100
2.	PH Value	7.336	6.5 TO 8.5
3.	TOTAL DISSOLVED SOLIDS(PPM)	944.64	100
4.	TOTAL SUSPENDED SOLID (MG/L)	86.37	25
5.	BIOLOGICAL OXYGEN DEMAND (MG/L)	98.69	30
6.	CHEMICAL OXYGEN DEMAND (MG/L)	277.60	150
7.	OIL & GREASE (MG/L)	8.277	0.1

SATELLITE IMAGE

***NALAH VIEWS BEHIND
SONIYA GANDHI
POLYTECHNIC***

EXISTING



EXISTING

***NALAH VIEWS BESIDE
WEEKLY MARKET***

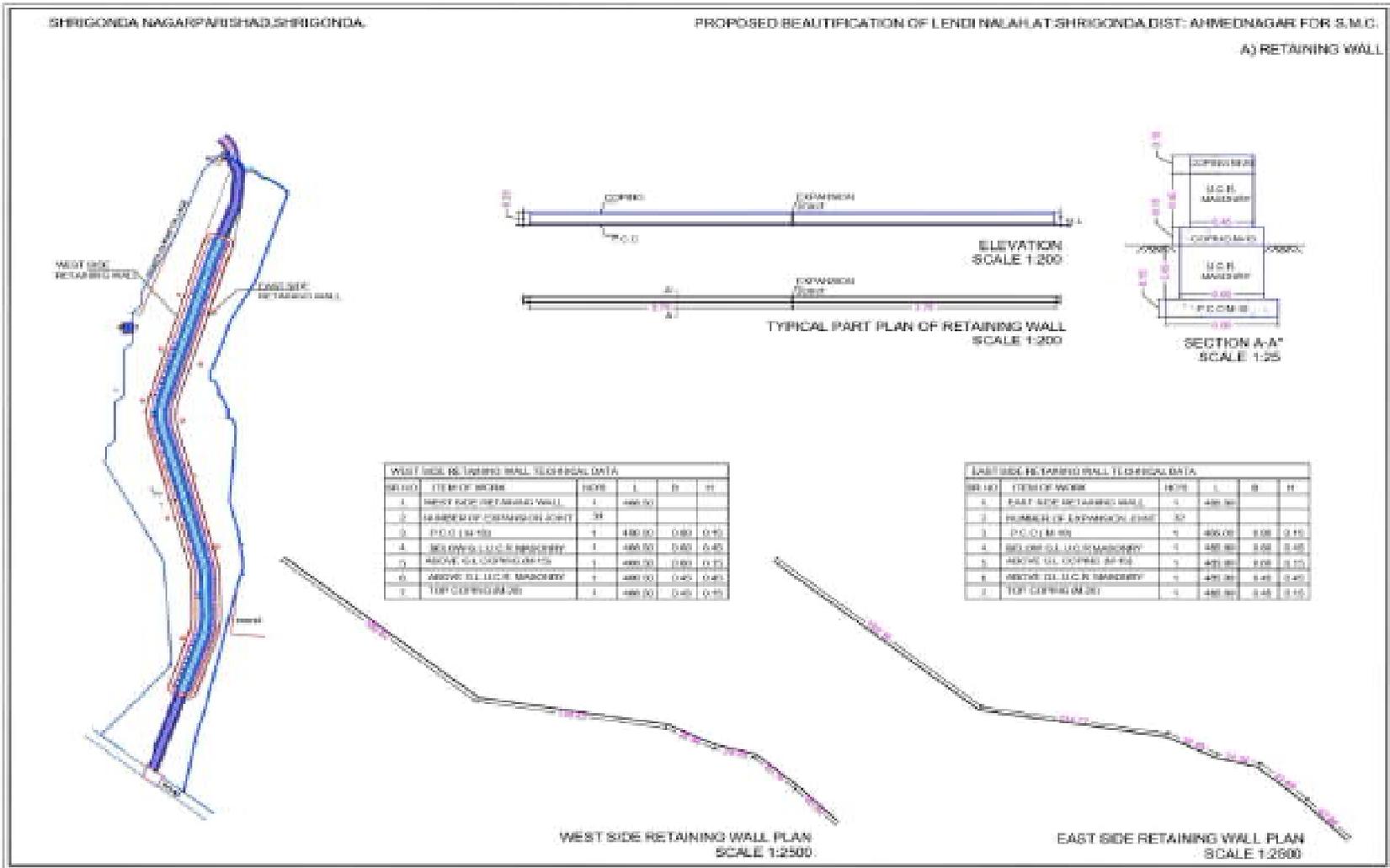


EXISTING

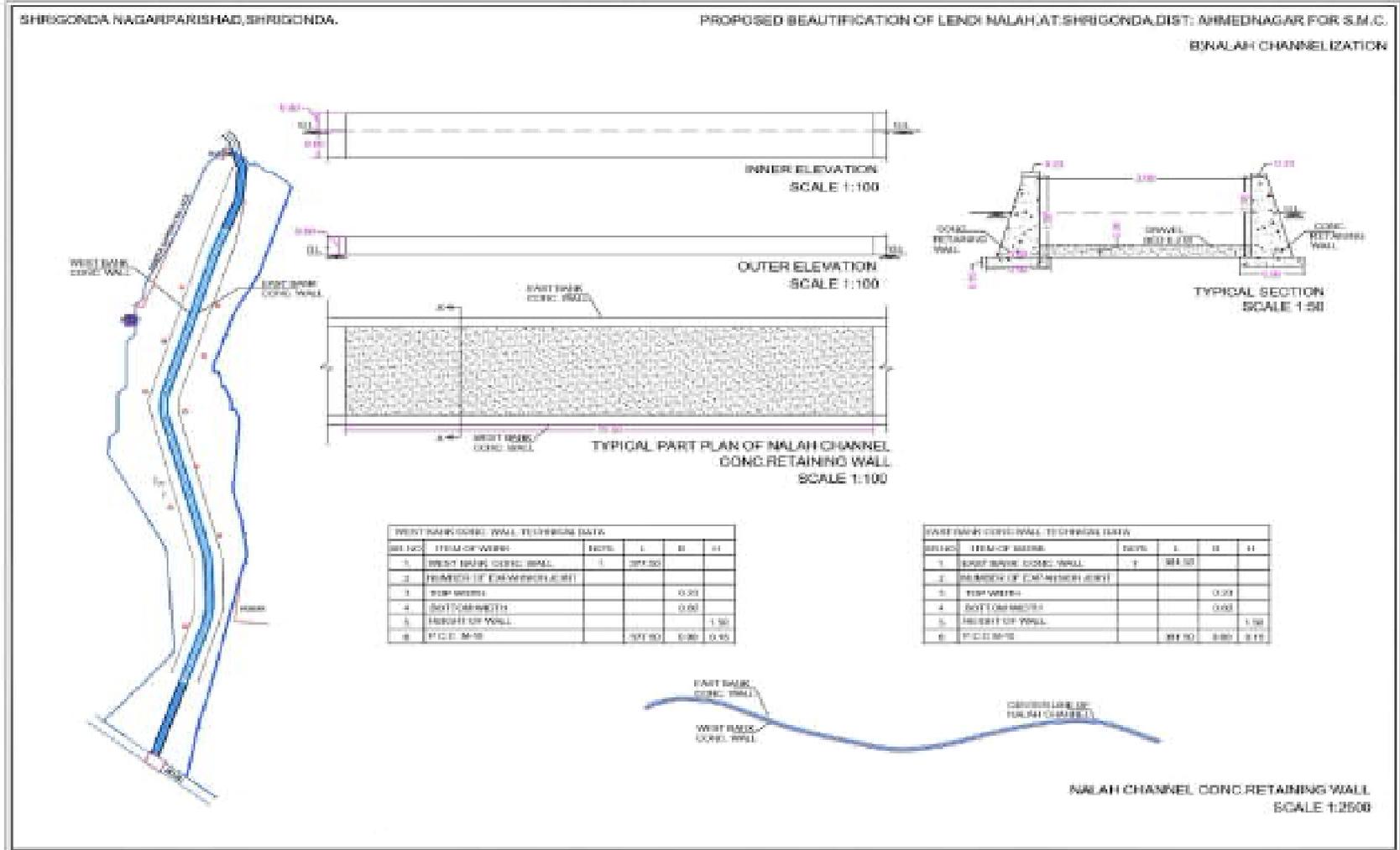
***NALAH VIEWS BESIDE
SASANE NAGAR***



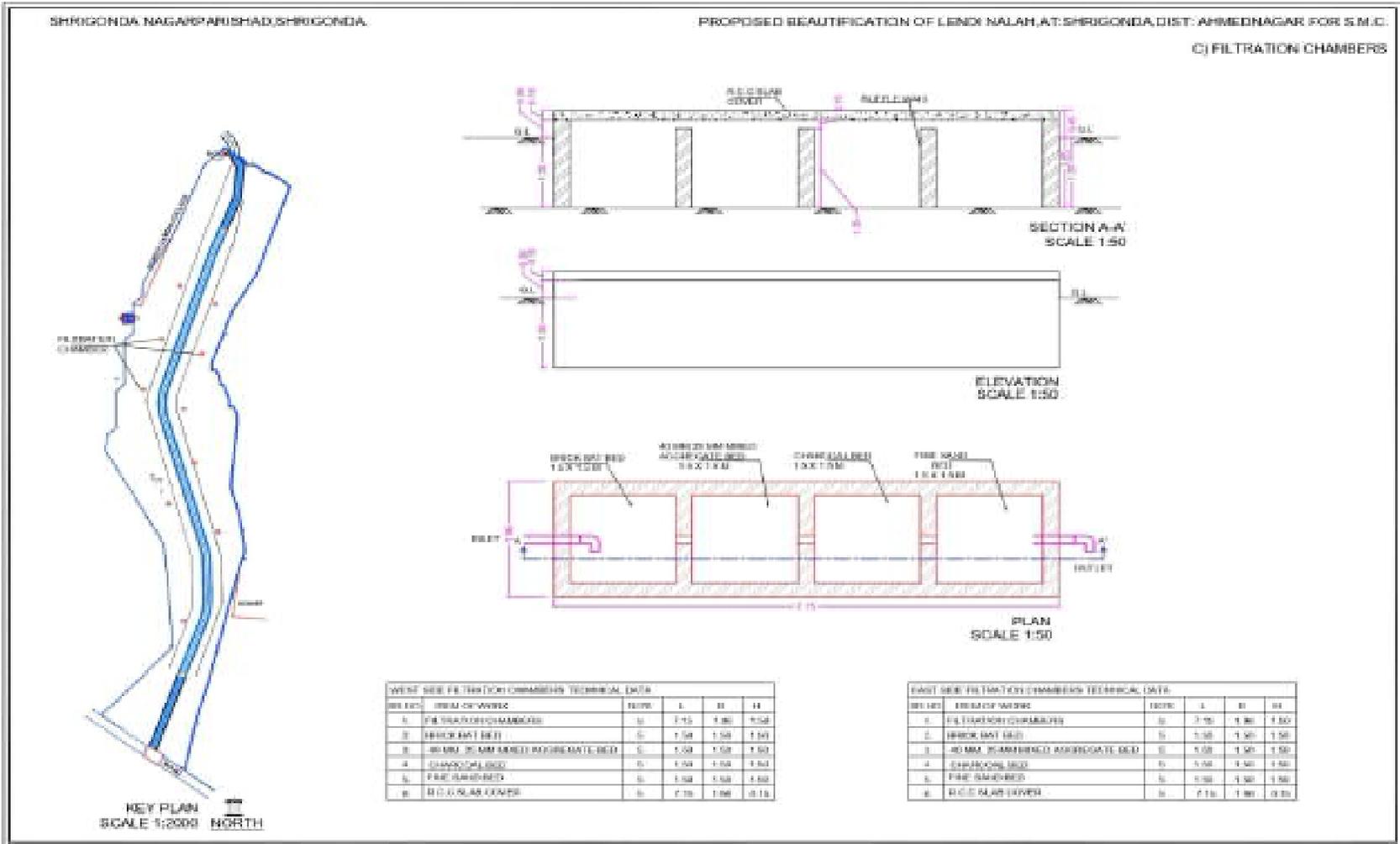
DRAWINGS
PART A-RETAINING WALL



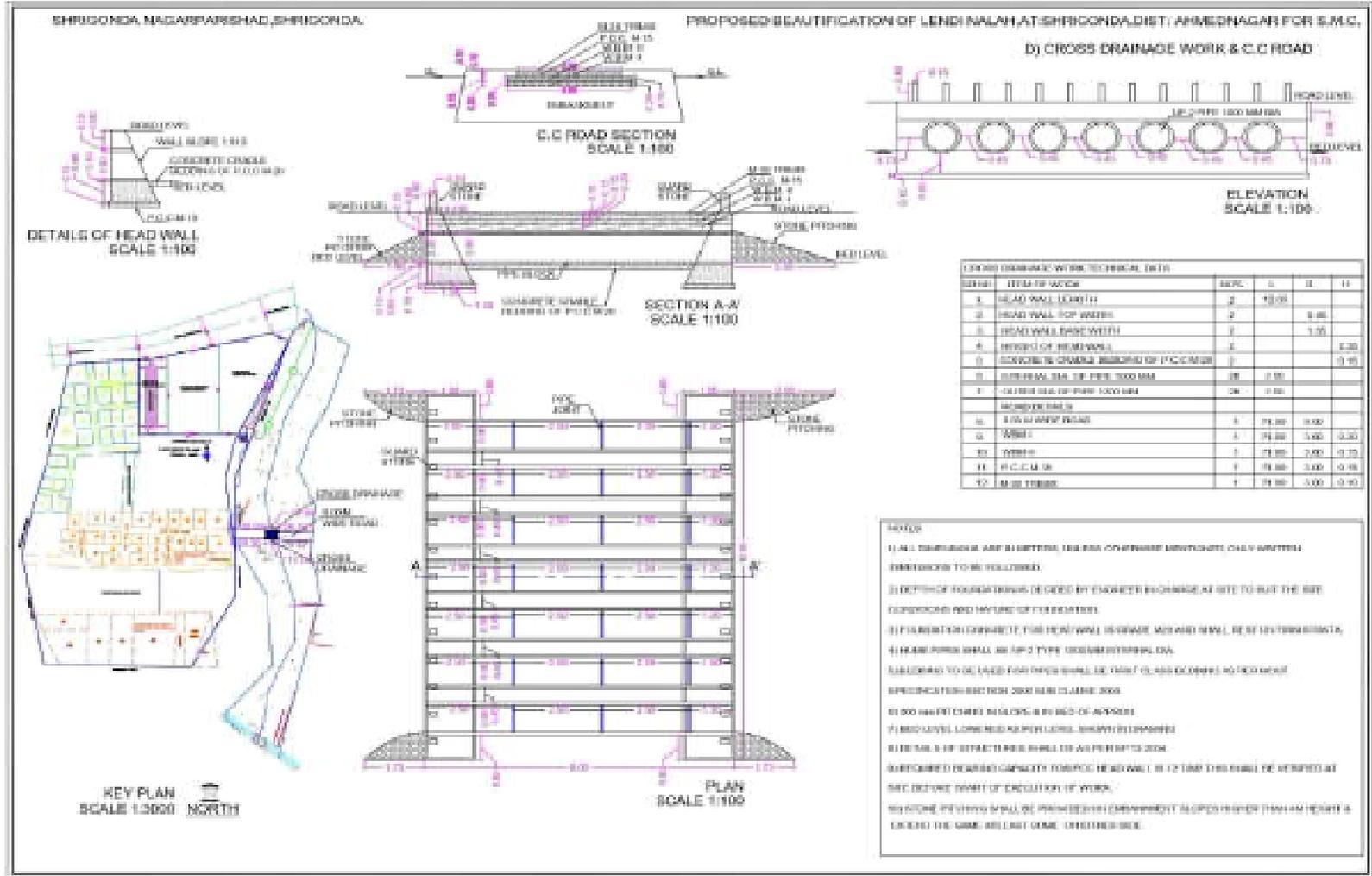
DRAWINGS
PART B- NALAH CHANNELIZATION

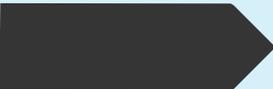


DRAWINGS
PART C- FILTRATION CHAMBER



DRAWINGS
PART D- CROSS DRAINAGE WORK





OUTCOME OF PROJECT

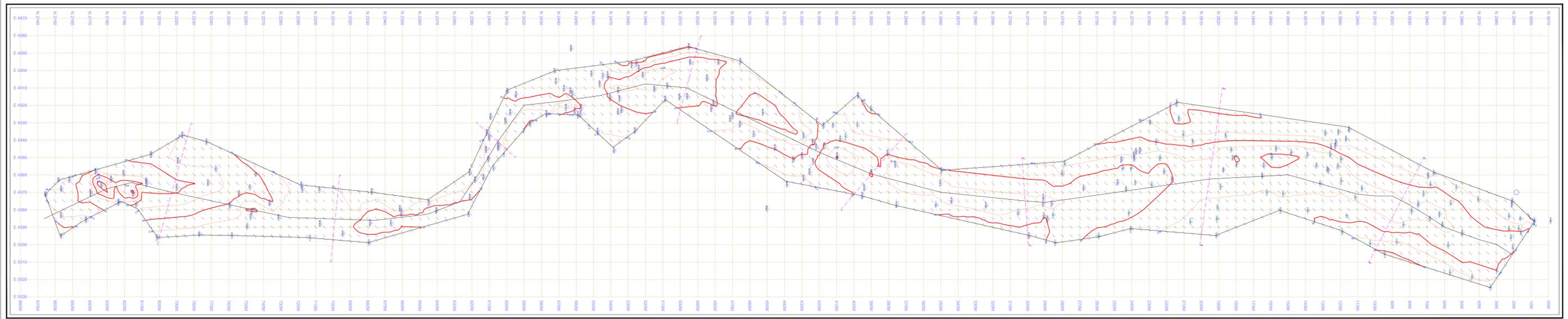
- DESILTING WILL INCREASE RATE OF PERCOLATION AND GROUND WATER CAPACITY.
- FIXED WALL CONSTRUCTION WILL RESTRICT ENCROCHMENT OF URBAN AREA TOWARDS NALAH.
- CULVERT & WASTEWARE WILL SERVE AS ACCESS WAY TO ADJOINING DEVELOPMENT POTENTIAL AREA.
- FILTRATION CHAMBERS WILL REDUCED CONTAMINATION OF WATER IN NALAH.
- NALAH CHANNELIZATION WILL REDUCE STAGNANCY OF SEWAGE WATER IN NALAH BED.

PROJECT NAME- PROPOSED BEAUTIFICATION OF LENDI NALAH @ SHRIGONDA ,TAL- SHRIGONDA, DIST- AHMEDNAGAR, SHRIGONDA MUNICIPAL COUNCIL SHRIGONDA



PROJECT NAME- PROPOSED BEAUTIFICATION OF LENDI NALAH @ SHRIGONDA ,TAL- SHRIGONDA, DIST- AHMEDNAGAR, SHRIGONDA MUNICIPAL COUNCIL SHRIGONDA





SCALE: 1:1200



47



महाराष्ट्र शासन
जलसंपदा विभाग

कार्यकारी अभियंता, कुकडी पाटबंधारे विभाग क्र.२,
श्रीगोंदा, ता.श्रीगोंदा, जि.अहमदनगर



दूरध्वनी क्र. ०२४८७-२२२३५१

ई-मेल : kid२_shrigonda@yahoo.co.in

kid२_shrigonda@rediffmail.com

जा.क्र.कुपावि-२/प्रशा-४/२७६६ /सन-२०२३

दिनांक : २०/०६/२०२३

प्रति,

मुख्याधिकारी,
श्रीगोंदा नगरपरिषद,
श्रीगोंदा जि. अहमदनगर.

विषय :- मा. राष्ट्रीय हरित लवाद यांचे समक्ष दाखल झालेले प्रकरणांच्या अनुषंगाने

- संदर्भ :-
१. मा. जिल्हाधिकारी अहमदनगर यांचे दालनात दि. १९/०६/२०२३ रोजी झालेल्या वेंटकीतील चर्चा.
 २. आपले कार्यालयाचे पत्र जा.क्र.श्रीनप/बांध/८८९/२०२३ दि.२०/०६/२०२३.
 ३. जलसंपदा विभाग शासन परिपत्रक क्र. पूरनि-२०१८/(१८२/२०१८)सि.व्य.(महसुल) दि.०३/०५/२०१८.
 ४. जलसंपदा विभाग शासन परिपत्रक क्र. पूरनि-२०१८/(१८२/२०१८)सि.व्य.(महसुल) दि.०६/०१/२०२१.
 ५. जलसंपदा विभाग शासन परिपत्रक क्रमांक:संकीर्ण-२०२१/(प्र.क्र.२७९/२०२१) /सि.व्य.(महसुल) दि.२३/०८/२०२१.

उपरोक्त संदर्भ क्र.२ अन्वये श्रीगोंदा नगरपरिषदेमार्फत साळवणदेवी रोड ते सरस्वती नदीपर्यंत लॅंडी नाल्याची साफसफाई करून गाळ काढून देणेबाबत मागणी केलेली आहे. सदर मागणीच्या अनुषंगाने कळविण्यात येते की, संदर्भ क्र.३ शासन निर्णयातील मुद्दा क्र.११ व संदर्भ क्र.५ शासन निर्णयानुसार जलसंपदा विभागाचे कार्यक्षेत्र नदीकिनारी पुर रेषेची आखणी करण्याइतपतच मर्यादीत असल्याने निषिद्ध क्षेत्रातील सार्वजनिक हिताच्या दृष्टिने अपरिहार्य व आवश्यक कामांना जलसंपदा विभागाची नाहरकत प्रमाणपत्राची आवश्यकता राहणार नाही असे स्पष्ट नमुद केले आहे. त्यामुळे जलसंपदा विभागाचे काम हे फक्त पुर रेषा आखणी करणे इतपर्यंतच मर्यादीत असल्याने नदीवरील/नाल्यावरील साफसफाई करणे या विभागाचे काम नाही. त्यामुळे आपली मागणी मान्य करता येणार नाही. तसेच संदर्भ क्र.३ शासन निर्णयातील मुद्दा क्र.९ नुसार निषिद्ध (Prohibitive Zone) व नियंत्रित क्षेत्रात (Restrictive Zone) करावयाच्या सार्वजनिक हिताच्या दृष्टिने आवश्यक कामांच्या सुरक्षिततेची संपूर्ण जबाबदारी संबंधित विभागाची/स्थानिक स्वराज्य

संस्थेचो असेल व संभाव्य पुरामुळे होणाऱ्या जिवीत व वित्त हानीस संबंधित विभाग स्थानिक स्वराज्य संस्था जबाबदार राहिल व त्यानुषंगाने उद्भवणाऱ्या न्यायालयीन प्रकरणास संबंधित विभाग/स्थानिक स्वराज्य संस्था जबाबदार असेल.

तसेच शासन निर्णयातील मुद्दा क्र.१० नुसार पुराचा संभाव्य धोका टाळण्यासाठी व निषिद्ध व नियंत्रीत क्षेत्राची निश्चिती करण्याच्या दृष्टिने आवश्यक पूररेषा आखुन देण्याबाबत जलसंपदा विभागाकडे मा. जिल्हाधिकारी, स्थानिक स्वराज्य संस्था अथवा अन्य विभागाकडून मागणी प्राप्त झाल्यास जलसंपदा विभागाच्या क्षेत्रीय मुख्य अभियंता यांनी शासन परिपत्रक क्र.न्यायप्र-२०१४ प्र.क्र.४२४/२०१४ सिंव्य (म), दि.०२/०३/२०१५ अन्वये कार्यवाही करावी. असे निर्देशित करण्यात आले आहे.

हे आपले माहितीसाठी व पुढील कार्यवाहीसाठी रवाना.

सोबत:

संदर्भ क्र.३, ४ व ५ चे शासन निर्णय.


कार्यकारी अभियंता,
कुकडी पाटबंधारे विभाग क्र.२,
श्रीगोंदा जि.अहमदनगर.

प्रत: मा. जिल्हाधिकारी, अहमदनगर यांना माहितीसाठी सविनय सादर.

प्रत: मा. अधीक्षक अभियंता, कुकडी सिंचन मंडळ, पुणे यांना माहितीसाठी सविनय सादर.

प्रत: उपविभागीय अभियंता, कुकडी पाटबंधारे उपविभाग, श्रीगोंदा यांना माहितीसाठी व कार्यवाहीसाठी रवाना.

पुराचा संभाव्य धोका टाळण्यासाठी पुररेषेच्या आत कोणतेही बांधकाम न होण्याच्या दृष्टीने पुररेषेची आखणी करणे व निषिद्ध व नियंत्रित क्षेत्राचा उपयोग करण्याबाबत मार्गदर्शक सूचना

महाराष्ट्र शासन
जलसंपदा विभाग,

शासन परिपत्रक क्र पूरनि-२०१८/(१८२/२०१८) सि.व्य.(महसूल)

मंत्रालय, मुंबई ४०००३२,

दिनांक:-३ मे, २०१८

वाचावे :- शासन परिपत्रक क्र.एफडीडब्लू -१०८९/२४३/८९/ सि.व्य.(कामे), दि. २.०९.१९८९,
दि.२९.९.१९८९

प्रस्तावना :-

पाटबंधारे विभाग शासन परिपत्रक क्र एफडीडब्लू १०८९/२४३/८९/ सि.व्य (कामे) दि.२.९.१९८९ व दि.२९.९.१९८९ अन्वये पुराचा संभाव्य धोका टाळण्यासाठी पुररेषेच्या आत कोणतेही बांधकाम न होण्याच्या दृष्टीने पुररेषेची आखणी करण्याबाबत सूचना निर्गमित करण्यात आल्या आहेत.

नदीच्या निळ्या पुररेषेच्या आत निषिद्ध क्षेत्रात व लाल पुररेषा व निळी पुर रेषा यांच्यामधील नियंत्रित क्षेत्रात शहरांच्या, गावांच्या, तिर्थक्षेत्र विकासाच्या दृष्टीने नदीवर पूल बांधणे, पूलाचे दोन्ही बाजूने पोहोच रस्ते तयार करणे, शहराच्या विकास आराखडयानुसार नदीच्या बाजूने जाणारे रस्ते, उद्याने व जॉर्गींग ट्रॅक तयार करणे तसेच पुरसंरक्षक कामांतर्गत नदीच्या तीरालगत पुर संरक्षक भित बांधणे, घाट बांधणे या शिवाय गॅस पाईपलाईन क्रॉसिंग करणे, विद्युत वाहिनी क्रॉसिंग करणे, नदीच्या कडेने ड्रेनेज पाईप लाईन टाकणे, मलनिसारण प्रकल्पाचे काम करणे, इ. प्रकारच्या सार्वजनिक स्वरूपाच्या अपरिहार्य कामांसाठी संबंधित शासकीय / निमशासकीय संस्था, स्थानिक स्वराज्य संस्था कडून ना-हरकत प्रमाणपत्रांची वाढती मागणी, जलसंपदा विभागामार्फत राज्यातील विविध नदीनाल्यांवर पूर्ण झालेल्या प्रकल्पांची संख्या व बांधकामाधीन प्रकल्पांची संख्या, काळानुरूप बदलेले पर्जन्यमानाचे स्वरूप, पूरनियंत्रण व पुराचे अंदाज वर्तवण्याबाबत उपलब्ध अत्याधुनिक यंत्रणा इत्यादी गोष्टींचा एकत्रित पणे विचार करण्याची आवश्यकता निर्माण झाली आहे.

शासन परिपत्रक क्र न्यायप्र -२०१४ प्र.क्र.४२४/२०१४ सि.व्य (म), दि.२.३.२०१५, अन्वये जलसंपदा विभागामार्फत पूरक्षेत्र व पुररेषा नकाशे व आराखडयांना मान्यता देण्यात येते. तथापि पाटबंधारे विभाग शासन परिपत्रक क्र एफडीडब्लू १०८९/२४३/८९/ सि.व्य (कामे), दि.२.९.१९८९ व दि.२९.९.१९८९ अन्वये नदीच्या निळ्या पुररेषेच्या (Blue Line) आत निषिद्ध क्षेत्रात (Prohibitive Zone) आणि लाल पुररेषा(Red Line) व निळी पुर रेषा(Blue Line) यांच्यामधील नियंत्रित क्षेत्रात(Restrictive Zone) सार्वजनिक सुविधांच्या दृष्टीने आवश्यक नेमकी कोणती अपरिहार्य कामे घ्यावीत याबाबत अधिक स्पष्टता आणण्याच्या दृष्टीने सुधारणा करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. यादृष्टीने एकत्रित सुधारित / अद्ययावत सूचनांचा समावेश करून आता खालील प्रमाणे परिपत्रक निर्गमित करण्यात येत आहे.

शासन परिपत्रक क्रमांक: पुरनि-२०१८/(१८२/२०१८) सि.व्य.(महसूल)

परिपत्रक -

१. पाटबंधारे विभाग शासन परिपत्रक क्र एफडीडब्लु १०८९/२४३/८९/ सिव्य (कामे) दि.२९.१९८९ व दि.२९.९.१९८९ अद्ययावत करण्यात येत आहे.

२. पूरक्षेत्रातील जमिनीच्या वापराबाबत धरण सुरक्षितता संहिता (Dam safety Manual) प्रकरण ८/ १९८४ मध्ये दिलेल्या मार्गदर्शक सूचनांच्या आधारे महत्वाच्या पूररेषा ह्या मुख्यत्वेकरून दोन प्रकाराच्या आहेत. निषेधक पूररेषा (Blue Line) व नियंत्रक पूररेषा (Red Line) .

३. निळी पूररेषा (Blue Line) :-

निळी पूररेषा (Blue Line) ही खालीलपैकी येणाऱ्या जास्तीत जास्त विसर्गाच्या पाणी पातळीला आखलेल्या रेषेला संबोधण्यात यावी.

अ) सरासरीने २५ वर्षातून एकदा (१ in २५ year) या वारंवारितेने (Frequency) येणारा पूर विसर्ग किंवा

ब) प्रस्थापित नदीपात्राच्या विसर्गक्षमतेच्या दिडपट विसर्ग.

४. लाल पूररेषा (Red Line) :-

लाल पूररेषा (Red Line) ही खालीलपैकी येणाऱ्या विसर्गाच्या पाणी पातळीला आखलेल्या रेषेला संबोधण्यात यावी.

अ) ज्या भागात धरण नसेल तेथे :- सरासरीने १०० वर्षातून एकदा (१ in १०० year) या वारंवारितेने (Frequency) येणारा पूर विसर्ग.

ब) ज्या भागात धरण असेल तेथे :- प्रकल्पाच्या संकल्पनातील सांडव्यावरून वाहणारा संकल्पित महत्तम पूर विसर्ग अधिक धरणाखालील पाणलोट क्षेत्रातून येणारा अपेक्षित १०० वर्षातून येणारा (१ in १०० year) या वारंवारितेने (Frequency) येणारा पूर विसर्ग.

५. निषिद्ध क्षेत्र (Prohibitive Zone) :-

नदीच्या उजव्या तीरावरील निळी पूर रेषा (Blue Line) ते नदीपात्र ते डाव्या तीरावरील निळी रेषा (Blue Line) या मधील क्षेत्राला निषिद्ध क्षेत्र (Prohibitive Zone) म्हणून संबोधण्यात यावे.

६. नियंत्रित क्षेत्र (Restrictive Zone) :-

नदीची निळी पूररेषा (Blue Line) ते त्याच तीरावरील लाल पूररेषा (Red Line) यामधील क्षेत्राला नियंत्रित क्षेत्र (Restrictive Zone) संबोधण्यात यावे.

७. निषिद्ध क्षेत्राचा (Prohibitive Zone) उपयोग फक्त मोकळ्या जमिनीच्या स्वरूपात उदा. उदयाने, खेळाची मैदाने किंवा हलकी पिके घेणे , ज्याठिकाणी पिके घेण्याचा हक्क पारंपारिक वापरामुळे प्रस्थापित झाला आहे अशा ठिकाणी (उदा. नदीपात्राजवळ करण्यात येणारी कलींगड / टरबूज / खरबूज इ.ची लागवड सार्वजनिक शौचकूप व मल:निस्सारण सुविधा) अशा सारख्या कारणांसाठीच केला जावा की जेणे करून नदी प्रवाहात कोणताही अडथळा येणार नाही , नदीची वहनक्षमता कमी होणार नाही व नदीच्या काटछेदात कोणताही बदल होणार नाही .

८. नियंत्रक क्षेत्राचा (Restrictive Zone) उपयोग खालील कारणांसाठीच केला जावा .

i) सार्वजनिक हिताच्या दृष्टीने आवश्यक व अपरिहार्य मलःस्सारण योजना .

ii) सार्वजनिक हिताच्या दृष्टीने आवश्यक व अपरिहार्य सार्वजनिक रस्ते की जेणेकरून सदर रस्त्याची माथा पातळी निळ्या पूररेषा पातळीच्या वर असेल. सदर पातळी किती वर असावी याची निश्चिती संबंधित Indian Road Congress Code मधील तरतुदीनुसार करावी.

iii) सार्वजनिक हिताच्या दृष्टीने आवश्यक व अपरिहार्य पाणीपुरवठा पाईपलाईन, गॅस पाईप लाईन , ड्रेनेज पाईपलाईन की जेणेकरून सदर पाईप लाईन भूमिगत असावी व त्यामुळे नियंत्रित क्षेत्रातील नदीच्या काटछेदात कोणताही अडथळा येऊन त्यात बदल होणार नाही.

iv) नियंत्रित क्षेत्रातील बांधकामांच्या तळमजल्याच्या जोत्याची पातळी लाल पूररेषा पातळीच्या वर सुरक्षित उंचीपर्यंत असावी की ज्यामुळे पूरपातळी नियंत्रक क्षेत्रात जास्त वाढण्यापूर्वी तेथील नागरिकांना सुरक्षितस्थळी सहजपणे जाता येईल. तसेच या क्षेत्रामध्ये येणारा संभाव्य पूर व तसेच पुरामुळे होणारी जिवित हानी व मालमत्तेचे नुकसान टाळण्यासाठी ह्या क्षेत्रातील लोकांना, जनावरांना व वस्तुंना अल्पावधीची पुरसूचना मिळताच हे क्षेत्र तातडीने सोडून सुरक्षित स्थळी जाणे शक्य होईल.

९. उपरोक्त मुद्दा क्र. ८ मध्ये नमूद उपयोगांमुळे नदी प्रवाहात कोणताही अडथळा येणार नाही , नदीची वहनक्षमता कमी होणार नाही व नदीच्या काटछेद क्षेत्रात कोणताही बदल होणार नाही , याची दक्षता घेण्यात यावी . प्रवाहाला अडथळा आणणारे बांधकामाविरुद्ध मुख्य अभियंता कारवाई करण्यास सक्षम असतील. निषिद्ध (Prohibitive Zone) व नियंत्रित क्षेत्रात (Restrictive Zone) करावयाच्या सदर सार्वजनिक कामांच्या सुरक्षिततेची संपूर्ण जबाबदारी संबंधित विभागाची / स्थानिक स्वराज्य संस्थेची असेल व संभाव्य पुरामुळे होणाऱ्या जिवित व वित्त हानीस संबंधित विभाग/ स्थानिक स्वराज्य संस्था जबाबदार राहिल व त्या अनुषंगाने उद्भवणाऱ्या न्यायालयीन प्रकरणास संबंधित विभाग / स्थानिक स्वराज्य संस्था जबाबदार असेल.

१०. वरील बाबींचा विचार करून पुराचा संभाव्य धोका टाळण्यासाठी व निषिद्ध व नियंत्रित क्षेत्राची निश्चिती करण्याच्या दृष्टीने आवश्यक पूररेषा आखून देण्याबाबत जलसंपदा विभागाकडे जिल्हाधिकारी , स्थानिक स्वराज्य संस्था अथवा अन्य विभागाकडून मागणी प्राप्त झाल्यास जलसंपदा विभागाच्या संबंधित क्षेत्रिय मुख्य अभियंता यांनी शासन परिपत्रक क्र न्यायप्र -२०१४ प्र.क्र.४२४/२०१४ सि.व्य (म), दि.२.३.२०१५ अन्वये कार्यवाही करावी.

११. जलसंपदा विभागाचे कार्यक्षेत्र नदी किनारी पूररेषेची आखणी करण्याइतपतच मर्यादित असल्याने निषिद्ध क्षेत्रातील व नियंत्रित क्षेत्रातील उपरोक्त परिच्छेदात नमूद केलेली सार्वजनिक हिताच्या दृष्टीने अपरिहार्य व आवश्यक कामांना जलसंपदा विभागाच्या ना-हरकत प्रमाणपत्राची आवश्यकता राहणार नाही .

संभाव्य धोका टाळण्यासाठी पूररेषाच्या आत कोणतेही बांधकाम न होण्याच्या दृष्टिने पूररेषेची आखणी करणे व निषिद्ध व नियंत्रित क्षेत्राचा उपयोग करण्याबाबत मार्गदर्शक सूचना.

महाराष्ट्र शासन

जलसंपदा विभाग

शासन परिपत्रक क्र. पूरनि-२०१८/(प्र.क्र.१८२/२०१८)/सि.व्य.(महसूल)

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२,

दिनांक: ०६ जानेवारी, २०२१

वाचावे :- शासन परिपत्रक क्र.: पूरनि-२०१८/(प्र.क्र.१८२/२०१८)/सि.व्य.(महसूल) दि. ३ मे, २०१८

प्रस्तावना :-

जलसंपदा विभाग, शासन परिपत्रक क्र. पूरनि-२०१८/(प्र.क्र.१८२/२०१८)/सि.व्य.(महसूल) दि. ३ मे, २०१८ अन्वये पुराचा संभाव्य धोका टाळणेसाठी पूररेषेच्या आत कोणतेही बांधकाम न होण्याच्या दृष्टिने पूररेषेची आखणी करणे व निषिद्ध व नियंत्रित क्षेत्राचा उपयोग करण्याबाबतच्या मार्गदर्शक सूचना निर्गमित करण्यात आल्या आहेत.

सदर परिपत्रकाद्वारे निळी पूररेषा, लालपूररेषा, निषिद्ध व नियंत्रित क्षेत्र यांच्या व्याख्या तसेच निषिद्ध व नियंत्रित क्षेत्राचा उपयोग ज्या कारणांसाठी करावयाचा आहे त्या बाबींची माहिती व त्याबाबतीतील जबाबदारी विषयी उहापोह केलेला आहे. तथापि, सन २०१९ मधील पावसाळ्यात झालेल्या अतिवृष्टीमुळे ब-याच ठिकाणी प्रत्यक्षात निरीक्षणास आलेली पूर पाणीपातळी ही लाल पूररेषा पातळी पेक्षा बरीच उंचावर असल्याचे निदर्शनास आलेले आहे. त्यामुळे लालपूररेषा पातळीच्या वरील पाणीपातळीमुळे बाधित झालेल्या भागातील नागरिकांना पूर्वसूचना देण्यामध्ये व त्यांना सुरक्षितस्थळी स्थलांतरीत करण्यामध्ये अडचणी निर्माण झाल्याचे निदर्शनास आलेले आहे. त्याअनुषंगाने निळी व लाल पूररेषा व्यतिरिक्त पिवळी पूर रेखा व लाल आणि पिवळ्या पूररेषे मधील भाग याबाबतच्या मार्गदर्शक सूचना निर्गमित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्यादृष्टीने दिनांक ३ मे, २०१८ रोजी निर्गमित शासन परिपत्रकातील मार्गदर्शक सूचनांचाच पूढील भाग म्हणून खालील प्रमाणे परिपत्रक निर्गमित करण्यात येत आहे.

परिपत्रक :-

- १) हे परिपत्रक जलसंपदा विभाग, शासन परिपत्रक क्र. पूरनि-२०१८/(प्र.क्र.१८२/२०१८) सि.व्य.(महसूल) दिनांक ३ मे, २०१८ या परिपत्रकाचाच पूढील भाग असेल.
- २) या परिपत्रकाद्वारे पिवळी पूररेषा (Yellow Line) ही संकल्पना मांडण्यात येत आहे.
- ३) पिवळी पूररेषा (Yellow Line) :- लाल पूररेषा पातळीच्या वर प्रत्यक्षात निदर्शनास आलेल्या महत्तम पूरपातळीच्या अनुषंगाने आखलेल्या रेषेस पिवळी पूररेषा असे संबोधण्यात यावे.
- ४) सतर्कता क्षेत्र (Alert zone) :- नदीची लाल पूररेषा ते त्याच तीरावरील पिवळी पूररेषा यामधील क्षेत्रास सतर्कता क्षेत्र (Alert zone) संबोधण्यात यावे.

सदर सतर्कता क्षेत्रामध्ये बांधकामांना प्रतिबंध असणार नाही तथापि पूर परिस्थिती वेळी या क्षेत्रातील नागरिकांना सुरक्षित स्थळी स्थलांतरीत करण्याच्या दृष्टीने पूर्वसूचना देणे सुलभ होईल. तसेच या क्षेत्रात गुंतवणूक करणा-या नागरिक व गुंतवणूकदारांना संभाव्य धोके व जोखीम याबाबत माहिती उपलब्ध होईल.

सर्व नकाशांमध्ये संबंधित मुख्य अभियंता यांनी पिवळ्या रेषेच्या तलांकाबाबत खात्री करून घ्यावी. व यापुढे सर्व नद्यांच्या बाबत निळी व लाल रेषेसोबतच पिवळी रेषाही निश्चित करून मु.अ. यांनी मंजुरी घ्यावी. सदर रेषेवर ज्या वर्षी ही महत्तम प्रत्यक्ष पूर रेखा निदर्शनास आली तो इसवी सन ठळकपणे नमूद करावा, वरील प्रमाणे तीनही रेषा नकाशावर दर्शवून संकेतस्थळावर प्रसिध्द कराव्यात.

शासन परिपत्रक क्रमांक: पुरनि-२०१८/(प्र.क्र.१८२/२०१८)/सि.व्य.(महसूल)

यापूर्वीच लाल व निव्व्या रेषा मंजूर केलेल्या असतील, अशा प्रकरणी तेथील पिबळी रेषा जर लाल रेषेपेक्षा उंचावर असेल तर असे सर्व नकाशे सुधारित करून पुनः प्रसिध्द करावेत.

सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्यांचा संगणक संकेतांक २०२१०१०७११३८४१०६२७ असा आहे. हे परिपत्रक डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षात्कृत करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

Vajinath
Manmathappa Chille

महाराष्ट्र शासन
राज्यपालाचे कार्यालय
महाराष्ट्र शासन
महाराष्ट्र शासन
महाराष्ट्र शासन

(वैजनाथ चिल्ले)
उप सचिव (सि.व्य)

प्रत :-

- १) मा.मुख्यमंत्री यांचे कार्यालय,
- २) मा. अध्यक्ष / उपाध्यक्ष, विधानसभा, विधानभवन, मुंबई,
- ३) मा.सभापती / उपसभापती, विधानपरिषद, विधानभवन, मुंबई,
- ४) मा.विरोधी पक्षनेते, विधानसभा, मुंबई, यांचे कार्यालय, विधानभवन, मुंबई,
- ५) मा.विरोधी पक्षनेते, विधानपरिषद, मुंबई, यांचे कार्यालय, विधानभवन, मुंबई,
- ६) मा. मंत्री, जलसंपदा यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
- ७) मा. राज्यमंत्री (जलसंपदा) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
- ८) महालेखापाल १ / २ (लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र राज्य, मुंबई/नागपूर
- ९) महालेखापाल १ / २ (लेखा परीक्षा) महाराष्ट्र राज्य, मुंबई/नागपूर,
- १०) प्रधान सचिव, (पर्यावरण) यांचे स्वीय सहायक, पर्यावरण विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- ११) प्रधान सचिव (जलसंपदा) यांचे स्वीय सहायक, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- १२) प्रधान सचिव (नगरविकास) नवी-१ यांचे स्वीय सहायक, नगरविकास विभाग, मंत्रालय, ,
- १३) प्रधान सचिव (नगरविकास) नवी-२ यांचे स्वीय सहायक, नगरविकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १४) सचिव (जसंघ व लाक्षेवि) यांचे स्वीय सहायक, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- १५) सचिव (प्रकल्प समन्वय) यांचे स्वीय सहायक, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- १६) सर्व मंत्रालयीन विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- १७) माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मंत्रालय, मुंबई,
- १८) सर्व विभागीय आयुक्त,
- १९) सर्व जिल्हाधिकारी .
- २०) सर्व कार्यकारी संचालक, जलसंपदा विभाग,
- २१) संचालक, नगररचनाकार, पुणे, यांना विनंती आहे की, सर्व महानगरपालिका, नगर पालिका, नगर परिषद, सर्व प्राधिकारणे, सिडको, म्हाडा, हडको यांना आपल्या स्तरावर कळविण्यात यावे.
- २२) सर्व मुख्य अभियंता/ मुख्य अभियंता व मुख्य प्रशासक, जलसंपदा विभाग,
- २३) जलसंपदा विभागातील सर्व सहसचिव व उपसचिव, मंत्रालय, मुंबई,
- २४) सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हापरिषद
- २५) सर्व अधीक्षक अभियंता /अधीक्षक अभियंता व प्रशासक, जलसंपदा विभाग,
- २६) सि.व्य. (महसूल) कार्यासन, संग्रहालय.

निष्ठा व लाल पुररेषेतील क्षेत्रांना ना- हरकत प्रमाणपत्र न देणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
जलसंपदा विभाग

शासन परिपत्रक क्रमांक: संकीर्ण-२०२१/(प्र.क्र. २७९/२०२१)/ सि.व्य.(महसूल)

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.

दिनांक: २३ ऑगस्ट, २०२१

संदर्भ:- शासन परिपत्रक क्र पूरनि-२०१८/(१८२/१८)/ सि.व्य. (महसूल) दि. ०३/०५/२०१८.

प्रस्तावना :-

जलसंपदा विभागामार्फत पुराचा संभाव्य धोका टाळण्यासाठी पुररेषेच्या आत कोणतेही बांधकाम न होणाऱ्या दृष्टीने पुररेषेची आखणी करणे व निषिद्ध व नियंत्रित क्षेत्राचा उपयोग करण्याबाबत मार्गदर्शक सुचना संदर्भीय शासन परिपत्रकाद्वारे निर्गमित करण्यात आल्या आहेत.

सदर शासन परिपत्रकातील मुद्दा क्र. ११ मध्ये "जलसंपदा विभागाचे कार्यक्षेत्र नदी किनारी पुररेषेची आखणी करण्याइतपत्र मर्यादीत असल्याने निषिद्ध क्षेत्रातील सार्वजनिक हिताच्या दृष्टीने अपरिहार्य व आवश्यक कामांना जलसंपदा विभागाच्या ना- हरकत प्रमाणपत्राची आवश्यकता राहणार नाही, असे नमुद करण्यात आले आहे।

शासन परिपत्रक:-

तरी या शासन परिपत्रकाद्वारे असे सुचित करण्यात येते की, पूर प्रभावित क्षेत्रातील निषिद्ध क्षेत्रानध्ये प्रवाहाला अडथळा येईल अशा प्रकारच्या कामांना मुख्य अभियंता / अधीक्षक अभियंता/ कार्यकारी अभियंता इ. स्तरावर ना- हरकत प्रमाणपत्र देण्यात येऊ नये. तसेच जलसंपदा विभाग, शासन परिपत्रक क्र पूरनि-२०१८/(१८२/१८)/ सि.व्य. (महसूल) दि. ०३/०५/२०१८ मधील नियमांचे काटेकोरपणे पालन करावे.

सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संकेतांक २०२१०८२४१६२४४९६९२७ असा आहे. हे परिपत्रक डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षात्कीत करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

Vajinath
Manmathappa
Chille

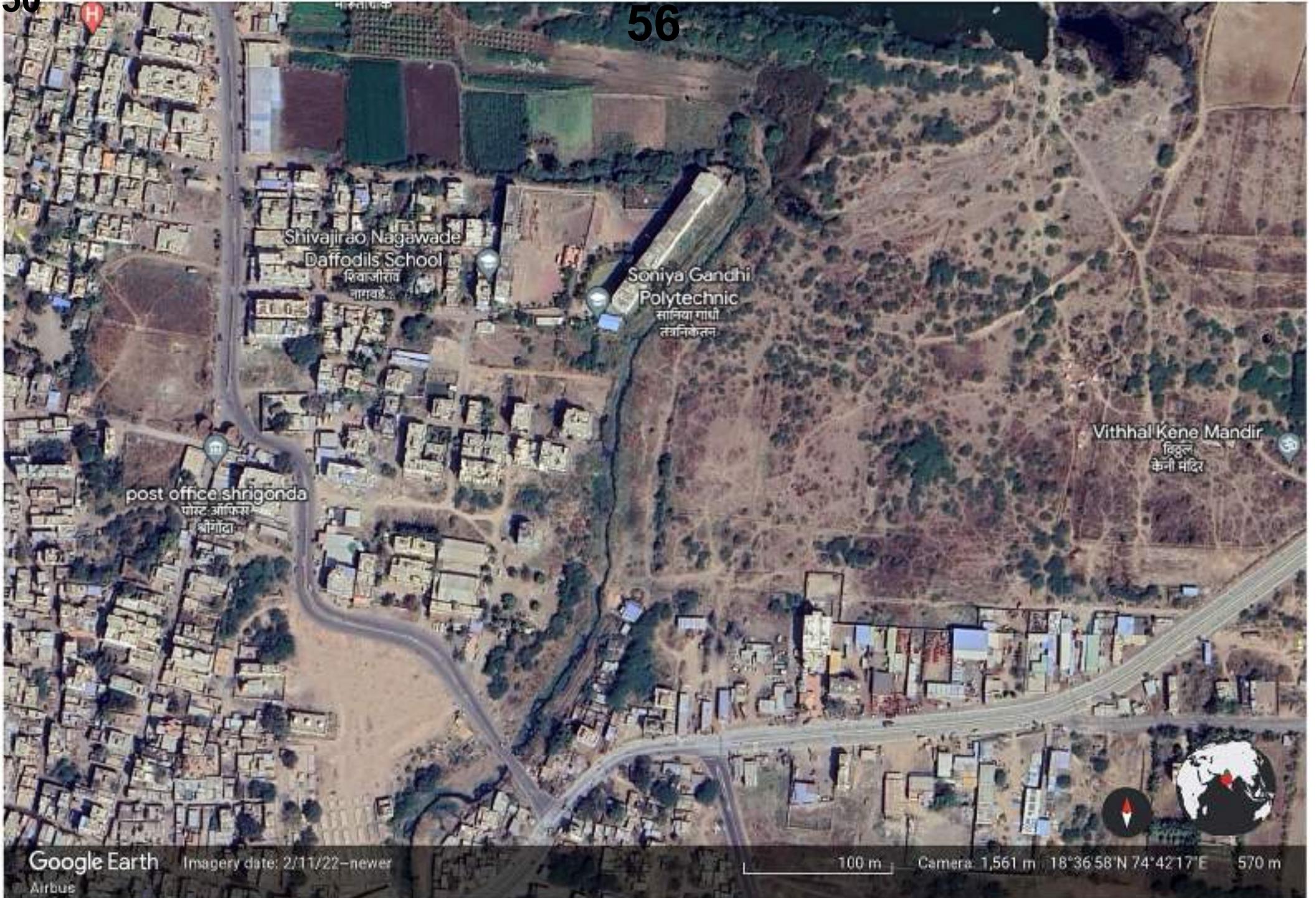
(वैजनाथ चिल्ले)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत :-

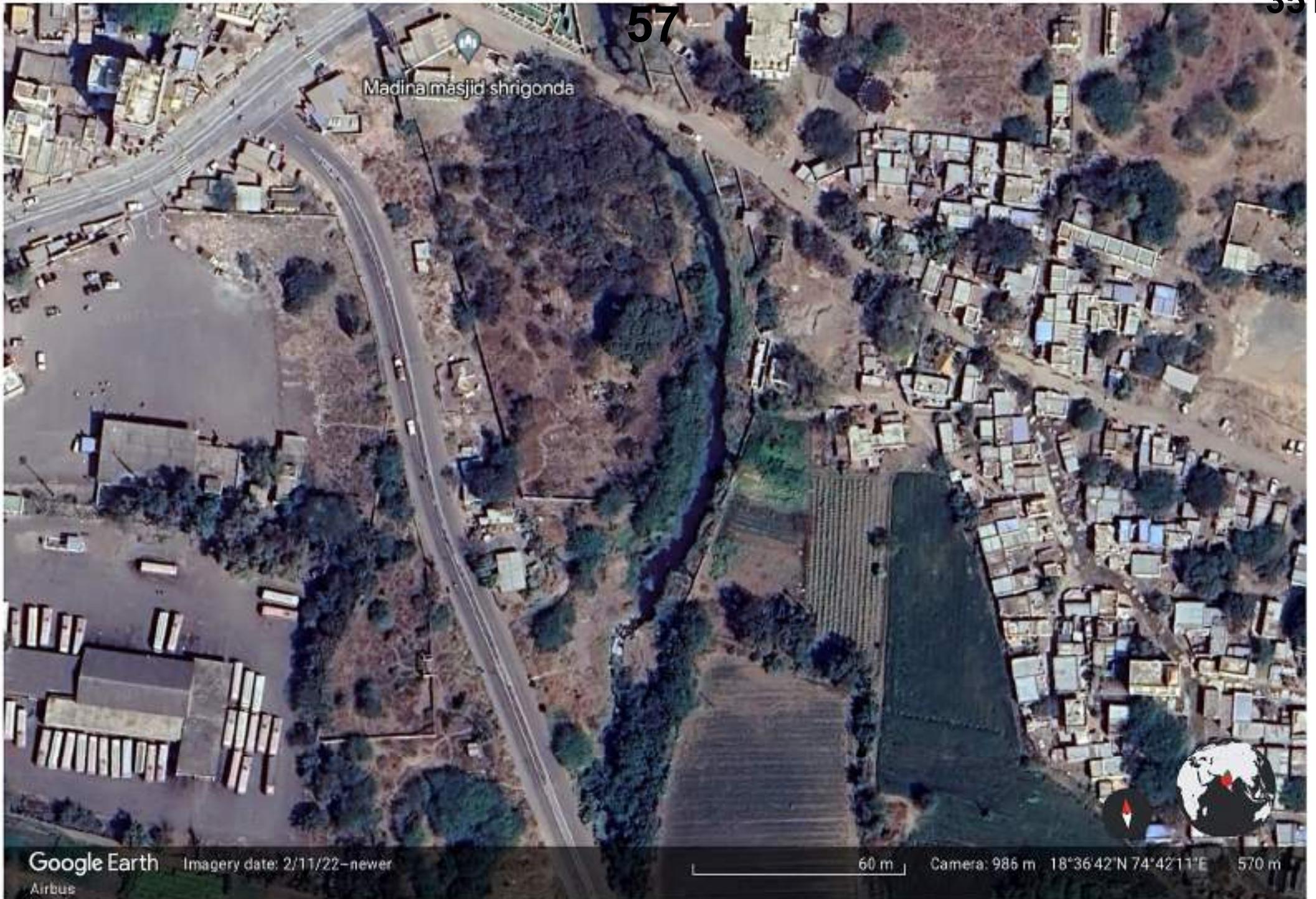
- १) मा. राज्यपाल यांचे सचिव,
- २) मा. मुख्यमंत्री यांचे कार्यालय,
- ३) मा.अध्यक्ष/उपाध्यक्ष, विधानसभा, विधानभवन, मुंबई
- ४) मा.सभापती/उपसभापती, विधानपरिषद, विधानभवन, मुंबई,
- ५) मा.विरोधी पक्षनेते, विधानसभा, मुंबई यांचे कार्यालय, विधानभवन, मुंबई,

56



57

Madina masjid shrigonda



Google Earth Imagery date: 2/11/22 - newer

Airbus

60 m

Camera: 986 m 18°36'42"N 74°42'11"E 570 m

58



Lokshahir Annabhau Sathe chowk shrigonda

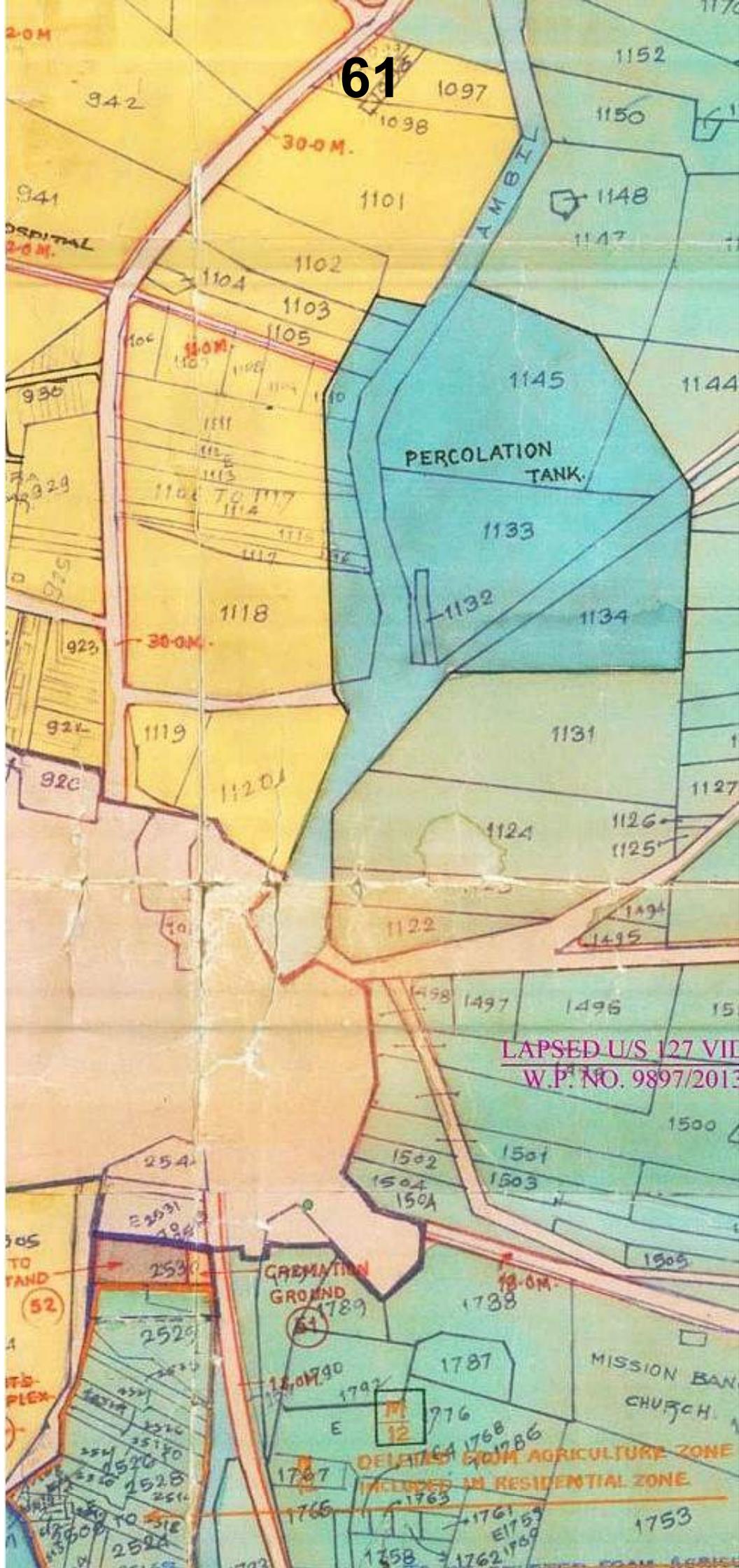
59



Google Earth Imagery date: 2/11/22 - newer
 Airbus

40 m Camera: 820 m 18°36'49"N 74°42'12"E 572 m

61



LAPSED U/S 127 VII
W.P. NO. 9897/2013

CREMATION
GROUND
(51)

DELIMITED FROM AGRICULTURE ZONE
INCLUDED IN RESIDENTIAL ZONE

MISSION BANK
CHURCH



श्रीगोंदा नगरपरिषद, श्रीगोंदा

श्री.घोडके संग्राम राजाराम

नगरसेवक, श्रीगोंदा नगरपरिषद, श्रीगोंदा

दि. 24/07/2021

प्रति,
मा. मुख्याधिकारी,
श्रीगोंदा नगरपरिषद,
श्रीगोंदा

विषय : सिद्धार्थ नगर जि. प. प्रा. शाळा परिसरातील
नाव्यामध्ये साचलेले पाणी प्रवाहीत
करण्याबाबत...

माननीय महोदय,

विषयान्वये कळवु शकिले की, श्रीगोंदा शहराचे
सांडपाणी जि. प. प्रा. शाळेच्या पाठीमागे साचत असुन
शाळेकरीता घेतलेल्या कुपनधीकेमध्ये निचरा होत आहे.
कुपनधीकेतील पाव्यास दुर्घडी येत आहे. पाव्याचा रंग
ठिखट, काळपट, पाव्यात येत असुन याची लागडीने
दखल घेण्यात यावी. सम्येच्या पाठ्यामुळे परिसरात
वावणाऱ्या शाळकरी मुलांचे आरोग्य होण्यात आलेले
आहे.

आपणास वेनंती सांडपाणी विव्हेवाट लावणे कामी
प्रभागातील जागरीकांच्या लक्षाची मंत्रीर दखल घेऊन
योग्य ती कार्यवाही करावी.

श्रीगोंदा नगरपरिषद, कार्यालय
आ.सं. क्र. 809
24 JUL 2021
विषयाचे नाव - बांधीकाम
पत्र पार्श्व जोडलेले आहे

आपला विश्वासु



दि.03/09/2021

प्रति
नगराध्यक्ष मुख्याधिकारी
श्रीगोंदा नगर परिषद
श्रीगोंदा

विषय. असाने नगर नागरी भागातील लोडी नाळा स्वच्छते
बाबत माझ्या प्रमाणातील कुत्रेस्तान व सलाने नगर
तसेच अण्णाभाडुसोठे येथे येथे दरवर्षी पावसाळ्या
मध्ये लोडी नाळा मध्ये पडलेल्या कचरा तसेच
गरीचे घाण पाणी सांयुक्त मच्छर, साप, बेडके, व
इतर तलेपर प्राण्या पारसुग परितरातीळ नागरिकांना
त्रास उद्भावते। तुळिले न्णा पाण्याविलपी सर्व करून
नागरी भागातील पाण्याचे नियच्याये नियोजन
करण्यात आवे प्रमाणातील नागरीक घाण पाण्यामुळे
आजारी पडत असुन सतत तक्रार करत आहेंत
घाण पाणी व स्वच्छते बाबत आवरपुके ते
आदेश अधिकारी यांना देण्यात येवे व निरवीकर
करावे हि विनंती आभारी आहे



फोटा

S. H. Ghodke

प्रति

मुख्य अधिकारी
श्रीगोंदल नगरपालिका श्रीगोंदल
वा. श्रीगोंदल जि. अ. नगर

विषय. लेडीनाळा मध्ये साचलेला गाळ. लासटिक कचरा
वा इतर घान उचनेबाबत

माननीय महोदय.

अबवडे बाजार व. शौजारीस लेडीनाळा येथे मोठ्या
प्रमाणावर. लासटिक कचरा रिकंभ्या बाबल्या व.
गाळ साचलेला आहे. तसेच गळारिचे घान पाणी
तुंबलेले आहे. बाजार संपल्यानंतर शिल्लक भाजी
पाळे खाण्यासाठी कुठरांच्या बाजार होत आहे
स्वैजतिक जण आसल्याकरवावे स्थळता
करण्यात यकी गळारिचे पाणी कुडुन देण्यात
याकी. धान्यवाह.

श्रीगोंदल नगरपालिका, श्रीगोंदल
अवकाश क्र. ४.१.१.
16 AUG 2021
विकासयंत्रे नाव - <u>गोंदलक</u>
पदा, कार्य, अधिकारी, मुद्रा, पदनाम, तपसदा

नंदकुमारशिंठे तोंडे
आपला विश्वासू



dailyhunt

<http://dhunt.in/le5Ma?s=a&uu=0x97753a47bcbb6e70&ss=pd>
Source : "Aapli Charcha News"

07:21

~ Amar Ghodake

+91 83820 11818



श्रीगोंदा नगरपालिकेच्या मुख्याधिकार्याना ऑल इंडिया पॅथर सेनेचे राष्ट्रीय अध्यक्ष दीपक केदार यां...
www.youtube.com

श्रीगोंदा नगरपालिकेच्या मुख्याधिकार्याना ऑल इंडिया पॅथर सेनेचे राष्ट्रीय अध्यक्ष दीपक केदार यांचा फोन

आपली चर्चा न्युज

संपर्क :-अमर घोडके, बी.ए. (मराठी), जर्नालिझम
मो. ८३८२०११८१८

<https://youtube.com/watch?v=4XC4CZIXn0c&feature=share>

dailyhunt

<http://dhunt.in/ldnug?s=a&uu=0x97753a47bcbb6e70&ss=pd>
Source : "Aapli Charcha News"

07:43



Balasaheb Kakade

Lokmat Marathi Newspaper: Get Latest ePaper in...
epaper.lokmat.com

Message

महाराष्ट्र शासन - आरोग्य सेवा ग्रामीण रुग्णालय, श्रीगोंदा शनीचौक, वडाळीरोड, श्रीगोंदा, जि. अहमदनगर - ४१३७०१ दुरध्वनीक्रं. ०२४८७ - २२२५६९	
दुरध्वनीक्रं. ०२४८७ - २२२५६९ E-mail ID:-rhshrigonda222@gmail.com	
जा.क्र.-ग्रामश्री/आस्था/ 504 / २३	दि. २१/०६/२०२३

आरोग्य सेवा

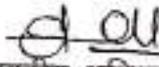
प्रति,
 मा. मुख्याधिकारी,
 नगर परिषद कार्यालय श्रीगोंदा,
 जि. अहमदनगर.

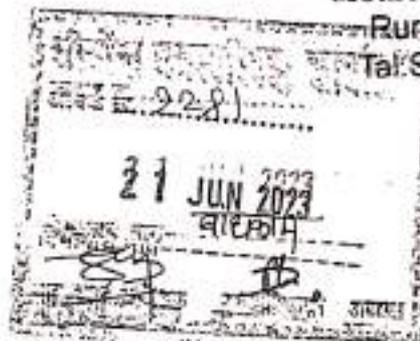
विषय :- मा. राष्ट्रीय हरित लढाव यांचे समक्ष दाखल झालेले प्रकरणांच्या अनुषंगाने...
 संदर्भ:- १) या कार्यालयाचे पत्र दि. १४/०६/२०२२
 २) या कार्यालयाचे पत्र दि. २१/०७/२०२२
 ३) या कार्यालयाचे पत्र दि. १९/१०/२०२२
 ४) आपल्या कार्यालयाचे पत्र जा.क्र/८८८/२३ दि. २०/०६/२०२३

महोदय,

उपरोक्त संदर्भ १ ते ३ नुसार या कार्यालयाने आपल्या कार्यालयास श्रीगोंदा नगर परिषद परिसरात किटक जन्य व जलजन्य आजारांचा परसार होवु नये म्हणुन उपाय योजना करण्याबाबत आपल्या कार्यालयास कार्यवाही करण्यासाठी कळविले आहे. संदर्भ क्र.४ नुसार आज रोजी लेडी नाल्याची पाहणी केली असता. लेडी नाल्यामध्ये सांडपाणी तुंबल्याने तेथे डासत्पत्ती स्थाने निर्माण झाल्यामुळे व त्या ठिकाणी दुषित पाणी साठयामुळे किटकजन्य आजार (डेगु, चिकनगुण्या व मलेरिया इ.) व जलजन्य आजार (जुलाब, उलटी, टायफाइड व गॅस्ट्रो इ.) प्रसार होण्याची शक्यता आहे.

तरी सदर लेडी नाला लगतचा सर्व परिसर व श्रीगोंदा शहरी भाग येथे घुर फवारणी करुन घ्यावी तसेच श्रीगोंदा नगरपरिषद भागातील साठलेले पाणी प्रवाहित करण्यासाठी व पावसाळी पुर्व नियोजनसाठी आपल्या स्तरावरुन कार्यवाही करण्यात यावी.

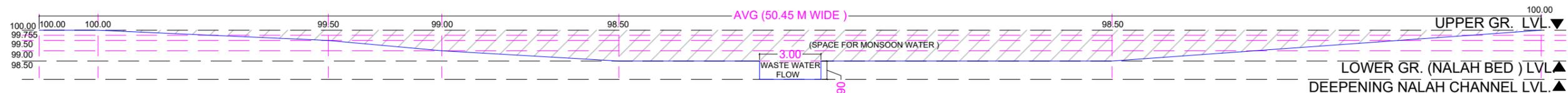

 वैद्यकीय अधिक्षक वर्ग. १
 ग्रामीण रुग्णालय, श्रीगोंदा CI-I
 Medical Superintendent
 Rural Hospital, Shrigonda
 Tal: Shrigonda, Dist: A'Nagar



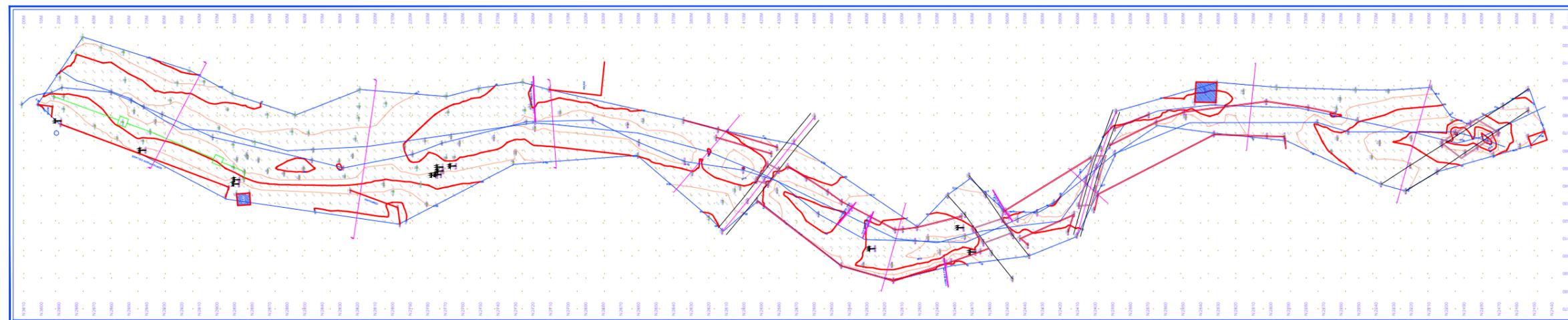
SHRIGONDA NAGARPARISHAD,SHRIGONDA.

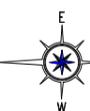
PROPOSED BEAUTIFICATION OF LENDI NALAH,AT:SHRIGONDA,DIST: AHMEDNAGAR FOR S.M.C.

B)NALAH CHANNELIZATION



TRANSVERSE SECTION
SCALE-1:50



SCALE-1:2500 



महाराष्ट्र शासन

तहसील कार्यालय, श्रीगोंदा, जिल्हा अहमदनगर

दुरध्वनी क्र. 02487-222322

email- tahasildarshrigonda99@gmail.com

क्र.कावि/जमीन/ ५२० /२०२३

श्रीगोंदा, दिनांक १३ /०३/२०२३

प्रति,

मा. जिल्हाधिकारी अहमदनगर
(महसूल शाखा)

विषय - मांजे श्रीगोंदा ता. श्रीगोंदा येथील गट क्र १८१६ मधील ०१ हे १८ आर जागा सांडपाणी प्रक्रिया प्रकल्प (एसटीपी) योजनेसाठी मिळणेबाबत. मुख्यधिकारी श्रीगोंदा नगर परिषद श्रीगोंदा

संदर्भ - १) आपणा कडील पत्र क्र./मह/कायां/जमीनरय/४२/२०२३ दिनांक १५/०१/२०२३

२) मंडळाधिकारी श्रीगोंदा यांचा अहवाल क्र कावि/१६१/२०२३ दिनांक ०२/०३/२०२३

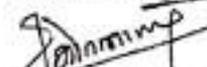
महोदय,

उपरोक्त विषयान्वये सविनय सादर करण्यात येते की, मुख्यधिकारी श्रीगोंदा नगर परिषद श्रीगोंदा यांनी संदर्भ क्रमांक ०१ अन्वये मांजे श्रीगोंदा ता. श्रीगोंदा येथील गट क्र. १८१६ मधील ०१ हे १८ आर जागा सांडपाणी प्रक्रिया प्रकल्प (एसटीपी) योजनेसाठी मिळणेबाबत मागणी केली आहे. त्याबाबत मंडळाधिकारी श्रीगोंदा यांनी स्थळपाहणी करून संदर्भ क्र. ०२ अन्वये चौकशी अहवाल इकडेस सादर केला आहे. त्यानुसार मांजे श्रीगोंदा मागणी केलेली जागेस पोहोच रस्ता उपलब्ध आहे. तसेच सदर जमीनीय अतिक्रमण नाही तथापी ०.०२ आर मध्ये स्मरानभूमी आहे. प्रस्तुत जागेबाबत न्यायालयीन वाद नाही त्यामुळे सदर जमीन ही निवांध्यरित्या घाटपास उपलब्ध होऊ शकते.

तसेच महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता १९६६ चे कलम २२ अ (२) नुसार केंद्र सरकार किंवा राज्य शासन किंवा केंद्र सरकारच्या किंवा राज्य शासनाच्या नियंत्रणाखालील कोणतेही वैधानिक प्राधिकारण किंवा कोणतेही सार्वजनिक प्राधिकरण किंवा उपक्रम (यात, यापुढे या कलमात ज्याचा निर्देश "सार्वजनिक प्राधिकरण" असा करण्यात आला आहे) यांच्या एखाद्या सार्वजनिक प्रयोजनासाठी किंवा सार्वजनिक प्रकल्पासाठी, जर इतर कोणताही योग्य शासकीय भूखंड उपलब्ध नसेल तर, ती गावरान जमीन अशा सार्वजनिक प्रयोजनासाठी किंवा सार्वजनिक प्रकल्पासाठी परिवर्तित करता येईल, देता येईल किंवा ती पट्ट्याने देता येईल, अशी तरतूद आहे. तरी मांजे श्रीगोंदा येथील मागणी केलेली गावरान जमीन गट नं १८१६ या जमीनव्यतिरिक्त सदर प्रकल्पासाठी अन्य योग्य शासकीय भूखंड उपलब्ध नाही त्यामुळे सदर तरतुदीस अधीन राहून मागणी केलेली जमीन मंजूर करणेस हरकत नाही.

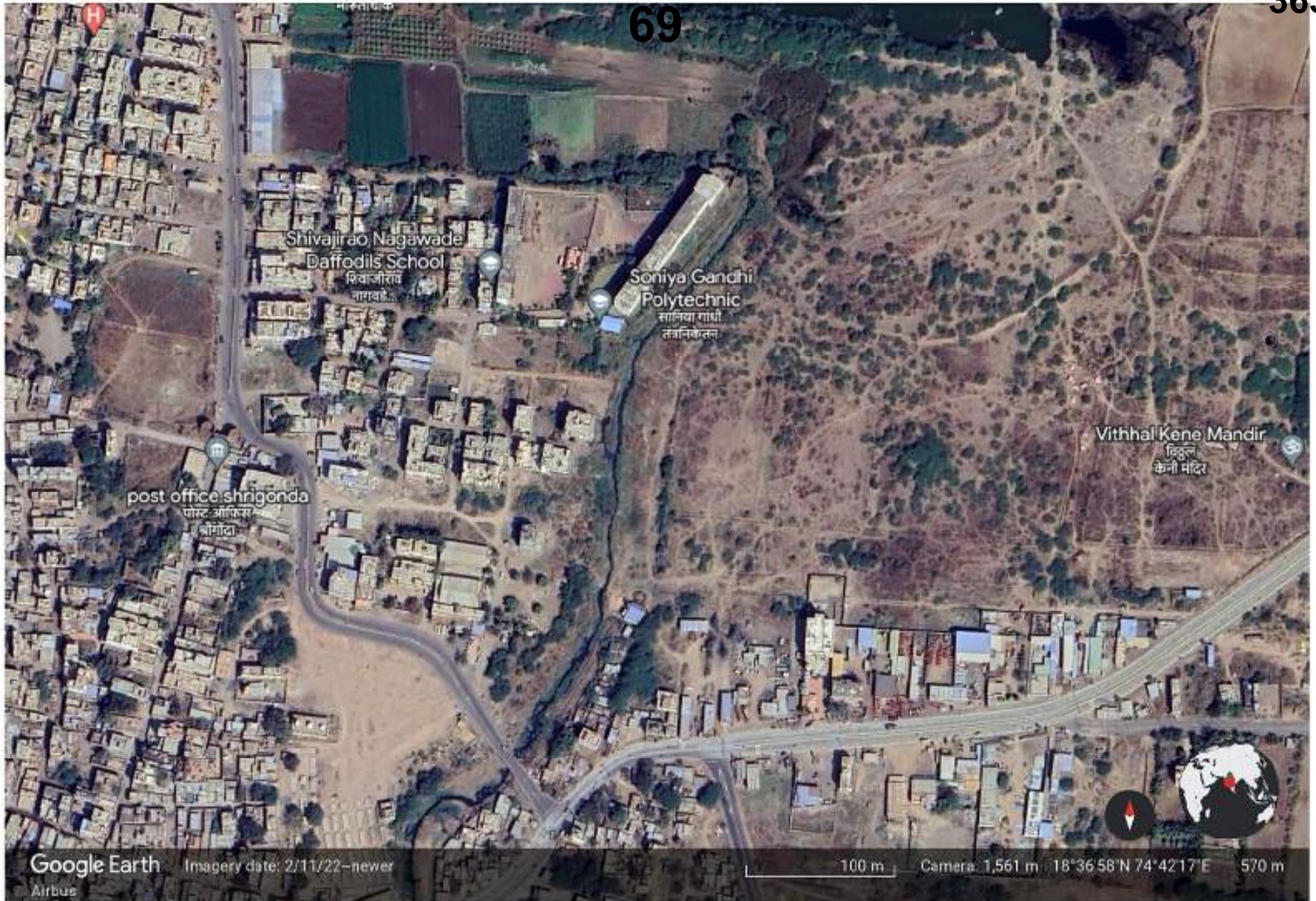
तरी अवलोकन होऊन जागा मागणी अर्जाबाबत गाव न नं ०१ च्या गोपचा-वासत सोबतच्या अ, ब, क, ड सूची चे अवलोकन होऊन नियमानुसार उचित कार्यवाही होणेस हरकत नाही. सोबत - पृष्ठ क्रमांक ०१ ते सादर केले असं.

आपला विश्वासु


तहसिलदार श्रीगोंदा


लिपीक
आयक टपाल विभाग
जिल्हाधिकारी कार्यालय, अहमदनगर
पत्र दिनांक- 23 MAR 2023

69



70

Madina masjid shrigonda



71



Lokshahir Annabhau Sathe chowk shrigonda

Google Earth Imagery date: 2/11/22 - newer
Airbus

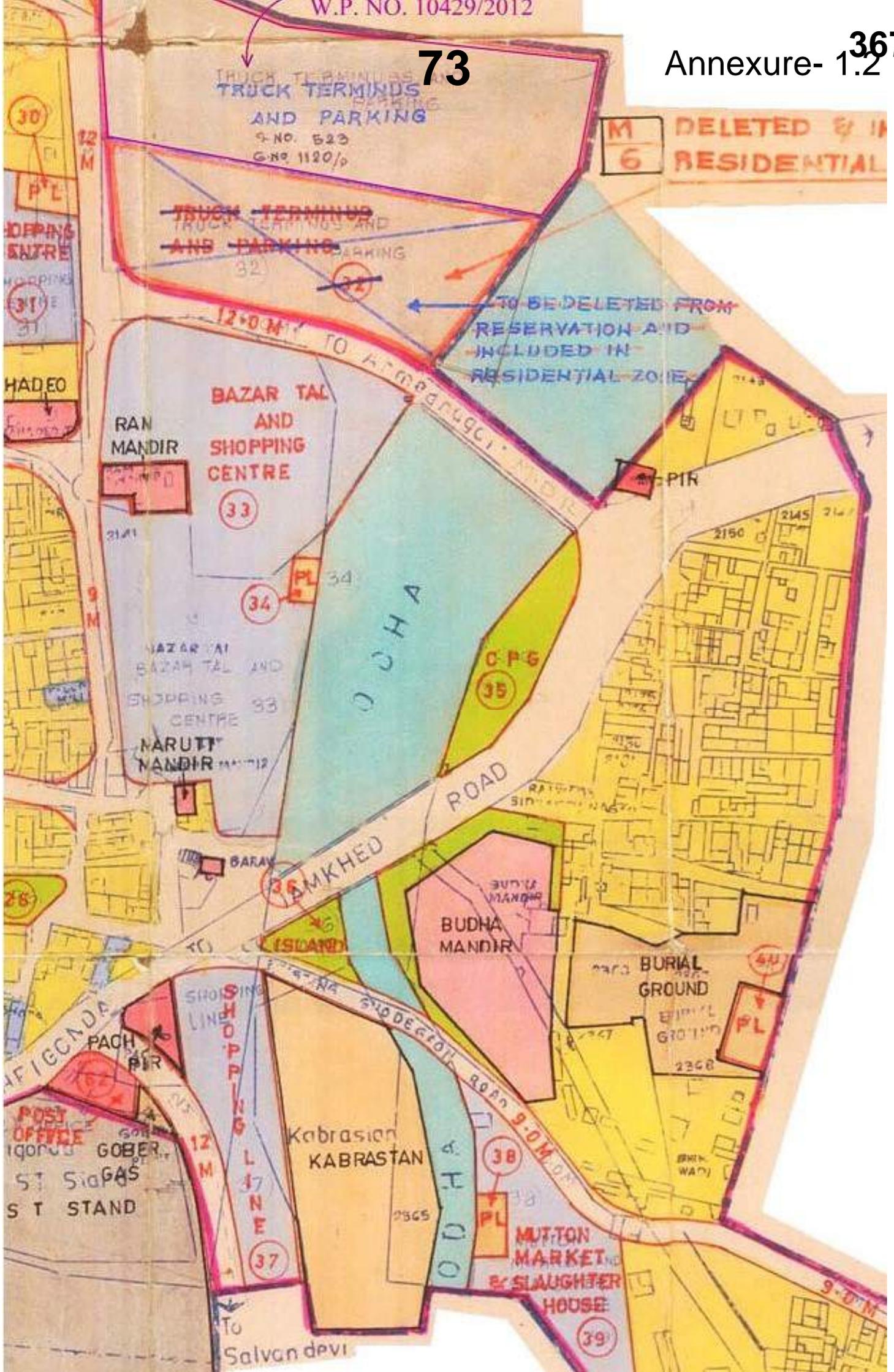
20 m Camera: 725 m 18°36'46"N 74°42'11"E 572 m

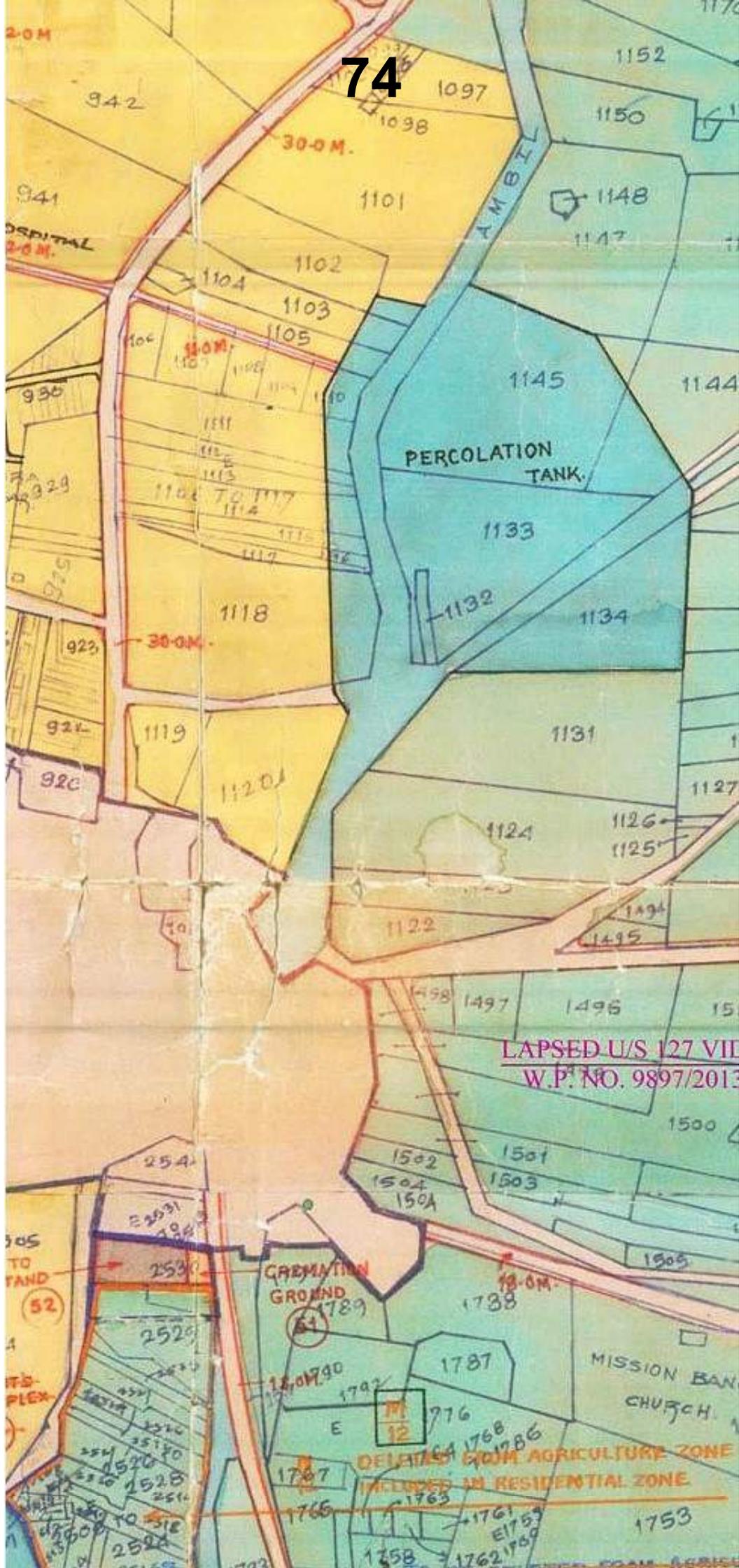
72



Google Earth Imagery date: 2/11/22 - newer
 Airbus

40 m Camera: 820 m 18°36'49"N 74°42'12"E 572 m











श्रीगोंदा नगरपरिषद, श्रीगोंदा

श्री.घोडके संग्राम राजाराम

नगरसेवक, श्रीगोंदा नगरपरिषद, श्रीगोंदा

दि. 24/07/2021

प्रति,
मा. मुख्याधिकारी,
श्रीगोंदा नगरपरिषद,
श्रीगोंदा

विषय : सिद्धार्थ नगर जि. प. प्रा. शाळा परिसरातील
नाश्यामध्ये साचलेले पाणी प्रवाहीत
करण्याबाबत...

माननीय महोदय,

विषयान्वये कळवु शकिले की, श्रीगोंदा शहराचे
सांडपाणी जि. प. प्रा. शाळेच्या पाठीमागे साचत असुन
शाळेकरीता घेतलेल्या कुपनधीकेमध्ये निचरा होत आहे.
कुपनधीकेतील पाण्यास दुर्गंधी येत आहे. पाण्याचा रंग
ठिखट, काळपट, पाण्यात येत असुन याची लागतीने
दखल घेण्यात यावी. सम्येच्या पाठ्यामुळे परिसरात
वावणाऱ्या शाळकरी मुलांचे आरोग्य होण्यात आलेले
आहे.

आपणास वेनंती सांडपाणी विव्हेवाट लावणे कामी
प्रभागातील जागरीकांच्या लक्षाची मंत्रीर दखल घेऊन
योग्य ती कार्यवाही करावी.

श्रीगोंदा नगरपरिषद, कार्यालय
आ.सं. क्र. 809
24 JUL 2021
विषयाचे नाव - बांधीकाम
पत्र पाठविलेले तारीख

आपला विश्वासु

प्रति

मुख्य अधिकारी
श्रीगोंद नगरपालिका श्रीगोंद
वा. श्रीगोंद जि. अ. नगर

विषय. लेडीनाठा मध्ये साचलेला गाळ. लासटिक कचरा
वा इतर घान उचनेबाबत

माननीय महोदय.

अबवडे बाजार व. शौजारीस लेडीनाठा येथे मोठ्या
प्रमाणावर. लासटिक कचरा रिकाम्या बाखल्या व.
गाळ साचलेला आहे. तसेच गाळारिचे घान पाणी
तुंबलेले आहे. बाजार संपल्यानंतर शिल्लक भाजी
पाळे। खाण्यासाठी कुठरांच्या बाजार होत आहे
स्वैजतिक जण आसल्याकरवावे स्थळता
करण्यात यकी गाळारिचे पाणी कुडुन देण्यात
याकी. धान्यवाह.

श्रीगोंद नगरपालिका, श्रीगोंद
अवकाश क्र. ४.१.१.
16 AUG 2021
विकासयंत्रे नाव - <u>गाळारिचे</u>
पदा, कार्य, अधिकारी, मुद्रा, पदनाम, तपसदा

नंदकुमारशिंठे तोंडे
आपला विश्वासू



A S, Aamol, Adv, Akhtar, Akshay Munot...

dailyhunt

<http://dhunt.in/le5Ma?s=a&uu=0x97753a47bcbb6e70&ss=pd>
Source : "Aapli Charcha News"

07:21

~ Amar Ghodake

+91 83820 11818



श्रीगोंदा नगरपालिकेच्या मुख्याधिकार्याना ऑल इंडिया पॅथर सेनेचे राष्ट्रीय अध्यक्ष दीपक केदार यां...
www.youtube.com

श्रीगोंदा नगरपालिकेच्या मुख्याधिकार्याना ऑल इंडिया पॅथर सेनेचे राष्ट्रीय अध्यक्ष दीपक केदार यांचा फोन

आपली चर्चा न्युज

संपर्क :-अमर घोडके, बी.ए. (मराठी), जर्नालिझम
मो. ८३८२०११८१८

<https://youtube.com/watch?v=4XC4CZIXn0c&feature=share>

dailyhunt

<http://dhunt.in/ldnug?s=a&uu=0x97753a47bcbb6e70&ss=pd>
Source : "Aapli Charcha News"

07:43



Balasaheb Kakade

Lokmat Marathi Newspaper: Get Latest ePaper in...
epaper.lokmat.com

Message

महाराष्ट्र शासन - आरोग्य सेवा ग्रामीण रुग्णालय, श्रीगोंदा शनीचौक, वडाळीरोड, श्रीगोंदा, जि. अहमदनगर - ४१३७०१ दुरध्वनीकं. ०२४८७ - २२२५६९	
दुरध्वनीकं. ०२४८७ - २२२५६९ E-mail ID:-rhshrigonda222@gmail.com	
जा.क्र.-ग्रारुश्री/आस्था/ 504 / २३	दि. २१/०६/२०२३

आरोग्य सेवा

प्रति,
 मा. मुख्याधिकारी,
 नगर परिषद कार्यालय श्रीगोंदा,
 जि. अहमदनगर.

विषय :- मा. राष्ट्रीय हरित लवाद यांचे समक्ष दाखल झालेले प्रकरणांच्या अनुषंगाने...
 संदर्भ:- १) या कार्यालयाचे पत्र दि. १४/०६/२०२२
 २) या कार्यालयाचे पत्र दि. २१/०७/२०२२
 ३) या कार्यालयाचे पत्र दि. १९/१०/२०२२
 ४) आपल्या कार्यालयाचे पत्र जा.क्र/८८८/२३ दि. २०/०६/२०२३

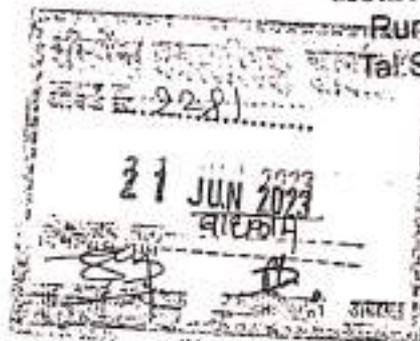
महोदय,

उपरोक्त संदर्भ १ ते ३ नुसार या कार्यालयाने आपल्या कार्यालयास श्रीगोंदा नगर परिषद परिसरात किटक जन्य व जलजन्य आजारांचा परसार होवु नये म्हणुन उपाय योजना करण्याबाबत आपल्या कार्यालयास कार्यवाही करण्यासाठी कळविले आहे. संदर्भ क्र.४ नुसार आज रोजी लेडी नाल्याची पाहणी केली असता. लेडी नाल्यामध्ये सांडपाणी तुंबल्याने तेथे डासत्पत्ती स्थाने निर्माण झाल्यामुळे व त्या ठिकाणी दुषित पाणी साठयामुळे किटकजन्य आजार (डेगु, चिकनगुण्या व मलेरिया इ.) व जलजन्य आजार (जुलाब, उलटी, टायफाइड व गॅस्ट्रो इ.) प्रसार होण्याची शक्यता आहे.

तरी सदर लेडी नाल्या लगतचा सर्व परिसर व श्रीगोंदा शहरी भाग येथे घुर फवारणी करुन घ्यावी तसेच श्रीगोंदा नगरपरिषद भागातील साठलेले पाणी प्रवाहित करण्यासाठी व पावसाळी पुर्व नियोजनसाठी आपल्या स्तरावरुन कार्यवाही करण्यात यावी.

[Signature]
 वैद्यकीय अधिक्षक वर्ग. १

Medical Superintendent CI-1
 Rural Hospital, Shrigonda
 Tal: Shrigonda, Dist: A'Nagar



Letter File 2022



जिल्हाधिकारी कार्यालय, अहमदनगर (महसूल शाखा)

ई-मेल-tahsildarrevahmednagar@gmail.com

दूरध्वनी क्र.0241-2346028

क्र./मह./कार्या/जमीन1ब/ 559/2023

अहमदनगर दिनांक:- 03/05/2023

प्रति,

मा.विभागीय आयुक्त,
नाशिक विभाग नाशिक

विषय:- मौजे श्रीगोंदा, ता.श्रीगोंदा, जि.अहमदनगर येथील गट नं 1816 क्षेत्र 1 हे 18 आर जागा सांडपाणी प्रक्रीया प्रकल्प (एसटीपी) योजनेसाठी श्रीगोंदा नगरपरिषदेस मिळणेबाबत

संदर्भ:- 1.मुख्याधिकारी, श्रीगोंदा नगरपरिषद यांचेकडील पत्र जा.क्र.श्रीनप/बांध/73/2022 दिनांक 27/01/2022
2.उपविभागीय अधिकारी श्रीगोंदा-पारनेर उपविभाग यांचेकडील पत्र जा.क्र.कावि/जमीन/180/2022, दि.29/03/2022

महोदय

उपरोक्त विषयाबाबत मुख्याधिकारी, श्रीगोंदा नगरपरिषद यांनी संदर्भिय क्र.1 अन्वये मौजे श्रीगोंदा, ता.श्रीगोंदा, जि.अहमदनगर येथील गट नं 1816 क्षेत्र 1 हे 18 आर जागा सांडपाणी प्रक्रीया प्रकल्प (एसटीपी) योजनेसाठी श्रीगोंदा नगरपरिषदेस मिळणेबाबत विनंती केलेली आहे.

प्रस्तुत प्रकरणी उपविभागीय अधिकारी, श्रीगोंदा-पारनेर उपविभाग यांनी सादर केलेला अहवाल व चौकशी संचिकेतील उपलब्ध कागदपत्रांचे अवलोकन करून खालील प्रमाणे अहवाल सादर करित आहोत.

भाग अ

मागणी करणाऱ्या व्यक्तीचा / संस्थेचा तपशील

अ.नं.	मुद्दा	माहिती / अभिप्राय	पृ.क्र.
1	अर्जदार व्यक्ती / संस्थेचे नाव व पूर्ण पत्ता	मुख्याधिकारी, श्रीगोंदा नगरपरिषद	1
2	संस्थेच्या अध्यक्षाचे / प्रमुखाचे नाव	मुख्याधिकारी, श्रीगोंदा नगरपरिषद	1
3	जागेची मागणी केलेल्या अर्जाचा दिनांक	पत्र जा.क्र.श्रीनप/बांध/73/2022 दिनांक 27/01/2022	1
4	संस्थेचे उद्दिष्ट व ध्येय	जनतेला सामाजिक, आर्थिक, शैक्षणिक, आरोग्य इ. बाबत सर्व सोयीसुविधा पुरविणे.	1
4	संस्थेचा नोंदणी क्रमांक व दिनांक,	अर्जदार संस्था ही राज्य शासनाचा प्रशासकीय	1

Letter File 2022

अ	व्यक्तीचा वैयक्तिक व्यवसायाचा नोंदणी क्रमांक व दिनांक	विभाग असल्याने आवश्यकता नाही.	
5	जमीन मागणीचा उद्देश / प्रयोजन	सांडपाणी प्रक्रीया प्रकल्प (एसटीपी) योजनेसाठी जमीन आवश्यक आहे.	1
6	संस्थेकडे/ अर्जदाराकडे स्वतःच्या मालकीची जागा आहे काय, असल्यास त्याबाबतचा तपशील	अर्जदार संस्था ही राज्य शासनाचा प्रशासकीय विभाग असल्याने आवश्यकता नाही.	
7	संस्थेला/ अर्जदाराला यापूर्वी शासकीय जमीन सवलतीच्या दरात मंजूर केली आहे काय?	अर्जदार संस्था ही राज्य शासनाचा प्रशासकीय विभाग असल्याने आवश्यकता नाही.	
8	शासनाच्या संबंधित नियमांतर्गत, शासन निर्णय / परिपत्रका सोबत विहित करण्यात आलेल्या विवरणपत्रातील / प्रपत्रातील / तक्त्यातील माहिती (सर्वांचा स्वतंत्र तपशील देण्यात यावा)	1.महाराष्ट्र जमीन महसूल (सरकारी जमिनीची विल्हेवाट लावणे) नियम, 1971 मधील नियम 6(1)(4)(ब) 2.महाराष्ट्र शासन, महसूल व वन विभाग, शासन परिपत्रक क्र.एलएनडी-1083/2702/ सीआर-1909/ज-6, दि.04/02/1983. 3. महाराष्ट्र शासन, महसूल व वन विभाग, शासन निर्णय क्र.जमीन-03/2011/प्र.क्र.3/ज-1, दिनांक 12/07/2011	-
9	नियोजित प्रकल्प अहवाल 1) नियोजित प्रकल्पाचा अहवाल सोबत जोडला आहे काय? 2) प्रस्तावित बांधकामा साठीचा अंदाजित खर्च 3) संस्थेकडे उपलब्ध असलेला निधी 4) उर्वरीत निधी कसा उभारणार	अर्जदार संस्था ही राज्य शासनाचा प्रशासकीय विभाग असल्याने आवश्यकता नाही.	-
10	संबंधित स्थानिक खात्याचे अभिप्राय / ना हरकत प्रमाणपत्र / शिफारस / मान्यता जोडली आहे काय? असल्यास त्याबाबत तपशील	अध्यक्ष, श्रीगोंदा नगरपरिषद श्रीगोंदा यांनी त्यांचेकडील सर्वसाधारण सभा दिनांक 29/12/2021, विषय क्रमांक 30, ठराव क्र.308 अन्वये मौजे श्रीगोंदा येथील गट नं 1816 मधील 1 हे 18 आर क्षेत्र सांडपाणी प्रक्रीया प्रकल्प (एसटीपी) योजनेसाठी आवश्यक असून सदर प्रस्तावास आर्थिक व प्रशासकीय मान्यता दिलेली आहे.	95
11	संस्था अनुदानप्राप्त / विनाअनुदान तत्वावर चालते आहे काय ? त्याबाबत तपशील	अर्जदार संस्था ही स्थानिक स्वराज्य संस्था असल्याने याबाबत तपशील प्रकरणी समाविष्ट करणे आवश्यक नाही.	-
12	कंपनीचे / संस्थेचे मागील तीन	अर्जदार संस्था ही राज्य शासनाचा प्रशासकीय विभाग	-

Letter File 2022

	वर्शाचे लेखा परिक्षण अहवाल / ताळेबंद	असल्याने आवश्यकता नाही.	
13	संस्थेने / अर्जदाराने मागणी केलेल्या प्रयोजनासाठी आवश्यक पात्रता पूर्ण केली आहे काय ? त्याबाबत तपशील	अर्जदार संस्था ही स्थानिक स्वराज्य संस्था असल्याने याबाबत तपशील प्रकरणी समाविष्ट करणे आवश्यक नाही.	-
14	संस्थेच्या पदाधिकाऱ्यांचे / अर्जदारांचे वर्तणूक व पूर्वचारित्र्य याबाबत पोलीस विभागाचे / संबंधित यंत्रणेचे अभिप्राय / दाखले आहेत काय ?	अर्जदार संस्था ही स्थानिक स्वराज्य संस्था असल्याने याबाबत तपशील प्रकरणी समाविष्ट करणे आवश्यक नाही.	-
भाग ब मागणी जागेचा तपशील			
1	मागणी केलेल्या शासकीय जमिनीचा तपशील (सोबत 7/12 उतारा/मिळकत पत्रिका)	मौजे श्रीगोंदा ता.श्रीगोंदा जि.अहमदनगर येथील गट नं 1816 क्षेत्र 1 हे 18 आर	17
1 अ	जमिनीचे एकूण क्षेत्र व त्यापैकी मागणी केलेल्या क्षेत्राचा तपशील / जमिनीची मोजणी झाली आहे काय, त्याबाबत माहिती.	मौजे श्रीगोंदा ता.श्रीगोंदा जि.अहमदनगर येथील गट नं 1816 क्षेत्र 1 हे 18 आर	17
1 ब	मागणी केलेल्या जमिनीचा विकास योजनेचा नकाशा व मोजणी नकाशा जोडला आहे काय ?	उप अधिक्षक भूमी अभिलेख, श्रीगोंदा यांनी त्यांचेकडील पत्र जा.क्र.1961/22 दिनांक 29/07/2022 अन्वये मौजे श्रीगोंदा, ता.श्रीगोंदा, जि.अहमदनगर येथील गट नं 1816 मधील 1 हे 18 आर क्षेत्राचा मोजणी नकाशा सादर केला आहे.	117
1 क	मागणी केलेली जमीन गायरान / पडीत / वने / खळेवाडगीची संपादीत अथवा अन्य प्रकारची असल्यास त्याबाबत तपशील	अर्जदार यांनी मागणी केलेली जमीन ही मुळची गायरान जमीन आहे.	-
2	गुरघरण / गायरान जमीन असल्यास	अर्जदार यांनी मागणी केलेली जमीन गायरान जमीन आहे.	-
2 (1)	गावचे एकूण लागवडी- लायक क्षेत्र किती ?	तहसिलदार श्रीगोंदा यांचेकडील अहवालानुसार गावाचे एकूण लागवडीलायक क्षेत्र 6092 हे 40 आर आहे.	127
2 (2)	गावचे एकूण गायरान क्षेत्र किती ?	तहसिलदार श्रीगोंदा यांचेकडील अहवालानुसार गावाचे एकूण गायरान क्षेत्र 25 हे 95 आर आहे.	127
2 (3)	मागणी केलेले क्षेत्र वजा जाता शिल्लक राहाणारे गायरान क्षेत्र	मागणी केलेले क्षेत्र वजा जाता शिल्लक राहत असलेले क्षेत्र हे 5 टक्केपेक्षा कमी आहे. तथापि, महसुल व वन	-

	किती ? मागणी जागा वितरीत केल्यानंतर शिल्क राहणारे गायरान क्षेत्र लागवडीलायक क्षेत्राच्या 5 टक्के पेक्षा जास्त आहे किंवा कसे	विभाग यांचेकडील शासननिर्णय दिनांक 28/06/1999 नुसार 5 टक्के गायरान जमिनीबाबतच्या अटी शिथिल करण्यात आल्या आहेत.	
2 (4)	ग्रामपंचायत ठराव व त्यावर मुख्य कार्यकारी अधिकारी जि.प. यांची शिफारस जोडली आहे काय ?	अध्यक्ष श्रीगोंदा नगरपरिषद श्रीगोंदा यांनी त्यांचेकडील सर्वसाधारण सभा दिनांक 29/12/2021, विषय क्रमांक 30, ठराव क्र.308 अन्वये मौजे श्रीगोंदा येथील गट नं 1816 मधील 1 हे 18 आर क्षेत्र सांडपाणी प्रक्रिया प्रकल्प (एसटीपी) योजनेसाठी आवश्यक असून सदर प्रस्तावास आर्थिक व प्रशासकीय मान्यता दिलेली आहे.	95
2 (5)	गावातील एकूण गुरांची संख्या किती गुरेचारणीसाठी आवश्यक ते क्षेत्र उपलब्ध आहे काय ?	पशुधन विकास अधिकारी, पंचायत समिती, श्रीगोंदा यांचेकडील अहवालानुसार गावातील एकूण गुरांची संख्या 19828 इतकी आहे.	89
2 (6)	विशिष्ट गायरान जमिनीच का आवश्यक आहेत ? तसेच गायरान गुरेचरणास योग्य नसल्यास त्याबाबत जिल्हाधिकारी यांचे सुस्पष्ट अभिप्राय जोडले आहेत काय ?	अशी बाब नाही.	
2 (7)	मागणी केलेली गायरान जागा ही शासकीय कामाकरीता / सार्वजनिक कामाकरीता आवश्यक आहे काय ?	उपविभागीय अधिकारी, श्रीगोंदा पारनेर उपविभाग यांनी मौजे श्रीगोंदा, ता.श्रीगोंदा येथील गट नं.1816 मधील 1 हे 18 आर क्षेत्र भविष्यात शासकीय व सार्वजनिक प्रयोजनासाठी आवश्यक नसलेबाबत ड नमुना प्रमाणपत्र दिले आहे.	122
2 (8)	मागणी केलेल्या जागेबाबत कोणत्याही न्यायालयात दावा प्रलंबित आहे काय ?	अशी बाब नाही.	-
3	वनजमीन असल्यास वन संवर्धन अधिनियम 1980 च्या तरतुदी लागू होतात काय ? क्षेत्रीय वन अधिकाऱ्यांचे अभिप्राय.	उपवनसंरक्षक अहमदनगर यांनी त्यांचेकडील पत्र क्र.ब/सर्वेक्षण/2311/2022-23, दिनांक 07/10/2022 अन्वये राजस्व विभागाच्या ताब्यातील वनक्षेत्र, नमुना नं. 1 व वनजमिनी संदर्भातील 1 ते 40 कॉलमचे अभिलेख, तसेच उपलब्ध अभिलेख तपासून पाहता, मौजे श्रीगोंदा, ता.श्रीगोंदा, जि.अहमदनगर येथील मुळ सर्वे नंबर 992 चा जुना गट नंबर 1786 व जुना गट नंबर 1786 चा नविन गट नंबर 1816 मधील जमीन	93

		राखीव वन, अवर्गीकृत वन, वनसदृश्य जमीन असल्याचे दिसून येत नसलेबाबत तसेच सदर क्षेत्र माळढोक पक्षी अभयारण्याच्या क्षेत्रात व माळढोक पक्षी अभयारण्य क्षेत्राच्या पक्षी संवेदनशील क्षेत्रात येत नसलेबाबत कळविले आहे.	
4	अन्य प्रकारची जमीन असल्यास त्याबाबत माहिती.	अशी बाब नाही.	
5	मागणी करण्यात आलेल्या जमिनीचा 1.सद्यस्थितीचा वापर 2.अतिक्रमण असल्यास त्याबाबत तपशील 3.न्यायालयीन प्रकरण असल्यास त्याबाबत तपशील 4.आगाऊ ताबा देण्यात आला आहे काय.	उपविभागीय अधिकारी, कर्जत भाग, कर्जत यांनी सादर केलेल्या अहवालानुसार खालीलप्रमाणे सद्यस्थिती आहे. पडीक आहे. अतिक्रमण नाही. न्यायप्रविष्ट बाब नाही. आगाऊ ताबा दिलेला नाही.	129
6	मागणी जागेमध्ये काही सार्वजनिक अधिकार (वहिवाटीचा रस्ता / स्मशानभूमी / दफनभूमी इ.) असल्यास त्याचा तपशील असे अधिकार नसल्यास निरंक नमूद करावे.	0 हे 2 आर क्षेत्रावर स्मशानभूमी आहे.	149
7	जमीन मोकळी व वाटपांस निर्बाधरित्या उपलब्ध आहे काय ?	जमीन वाटपासाठी निर्बाधरीत्या उपलब्ध आहे.	-
8	जमिनीचा अभिन्यास झाला आहे काय ? असल्यास तपशील देण्यात यावा. (सोबत नकाशा जोडावा.)	उप अधिक्षक भूमी अभिलेख, श्रीगोंदा यांनी त्यांचेकडील पत्र जा.क्र.1961/22 दिनांक 29/07/2022 अन्वये मौजे श्रीगोंदा, ता.श्रीगोंदा, जि.अहमदनगर येथील गट नं 1816 मधील 1 हे 18 आर क्षेत्राचा मोजणी नकाशा सादर केला आहे.	117
9	सध्या / भविष्यात सदर जमिनीची शासकीय / सार्वजनिक प्रयोजना करिता आवश्यकता आहे काय ? याबाबत संबंधित उपजिल्हाधिकारी / निवासी उपजिल्हाधिकारी यांचे प्रमाणपत्र जोडावे.	उपविभागीय अधिकारी, श्रीगोंदा पारनेर उपविभाग यांनी मौजे श्रीगोंदा, ता.श्रीगोंदा येथील गट नं.1816 मधील 1 हे 18 आर क्षेत्र भविष्यात शासकीय व सार्वजनिक प्रयोजनासाठी आवश्यक नसलेबाबत ड नमुना प्रमाणपत्र दिले आहे.	-
10	प्रश्नाधिन जमिनीची इतर व्यक्ती / संस्थानी मागणी केली आहे काय ?	अशी बाब नाही.	

Letter File 2022

	असल्यास त्याबाबतचा तपशील. त्याच स.नं. ग. नं. मधून इतर संस्थानी मागणी केली आहे काय ? असल्यास त्याची माहिती व प्रयोजन.		
11	जमिनीच्या वितरणाबाबत काही हरकती / अडचणी आहेत काय ?	अशी बाब नाही.	
भाग क स्थानिक / नियोजन प्राधिकरणाचे अभिप्राय			
1	स्थानिक स्वराज्य संस्थेचे / स्थानिक प्राधिकरणाचे अभिप्राय / ना हरकत प्रमाणपत्र आहे काय ? (हरकत असल्यास त्याबाबत स्पष्टीकरण देण्यात यावीत.)	अध्यक्ष, श्रीगोंदा नगरपरिषद श्रीगोंदा यांनी त्यांचेकडील सर्वसाधारण सभा दिनांक 29/12/2021, विषय क्रमांक 30, ठराव क्र.308 अन्वये मौजे श्रीगोंदा येथील गट नं 1816 मधील 1 हे 18 आर क्षेत्र सांडपाणी प्रक्रिया प्रकल्प (एसटीपी) योजनेसाठी आवश्यक असून सदर प्रस्तावास आर्थिक व प्रशासकीय मान्यता दिलेली आहे.	95
2	जमिनीचे विकास आराखडा / प्रादेशिक योजनेतील स्थान.	सहाय्यक संचालक, नगर रचना अ.नगर यांनी त्यांचेकडील पत्र जा.क्र.जागा मागणी/ मौ.श्रीगोंदा, ता.श्रीगोंदा/ग.नं.1816/ससंअ/982, दि.08/03/2022 अन्वये मंजूर विकास योजना, श्रीगोंदा नकाशानुसार गट नं 1816 हा रहिवास विभागात समाविष्ट आहे. सदरची जागा 18 मीटर प्रस्तावित रस्ता रुंदीकरणाने बाधित होत आहे. सबब, एकत्रिकृत विकास नियंत्रण प्रोत्साहन नियमावलीतील नियम क्र.4.4.4(2) मधील तरतुदीनुसार जागेत सांडपाणी प्रक्रिया प्रकल्प हा वापर अनुज्ञेय होईल.	101
3	प्रश्नाधिन जमिनीला कोणतेही निस्तारहक्क आहेत किंवा कसे ? असल्यास त्याबाबत तपशील.	प्रश्नाधिन जमिनीत कोणताही निस्तारहक्क नाही.	-
4	औद्योगिक प्रयोजनार्थ जमिनीची मागणी असल्यास महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळाचा /उद्योग संचानालयाचा दाखला /ना हरकत प्रमाणपत्र आहे काय	अशी बाब नाही.	-
5	संदर्भीय जागेचा संपूर्ण मोजणी नकाशा त्यावर मागणी केलेली जागा दर्शविणे (शक्यतो लाल रंगाने)	उप अधीक्षक भूमी अभिलेख, श्रीगोंदा यांनी त्यांचेकडील पत्र जा.क्र.1961/22 दिनांक 29/07/2022 अन्वये मौजे श्रीगोंदा, ता.श्रीगोंदा, जि.अहमदनगर येथील गट नं 1816 मधील 1 हे 18 आर क्षेत्राचा मोजणी नकाशा	117

Letter File 2022

		सादर केला आहे.	
6	जागेचा प्रस्तावित वापराबाबत स्थानिक नियोजन प्राधिकारी यांचे अभिप्राय.	अध्यक्ष, श्रीगोंदा नगरपरिषद श्रीगोंदा यांनी त्यांचेकडील सर्वसाधारण सभा दिनांक 29/12/2021, विषय क्रमांक 30, ठराव क्र.308 अन्वये मौजे श्रीगोंदा येथील गट नं 1816 मधील 1 हे 18 आर क्षेत्र सांडपाणी प्रक्रिया प्रकल्प (एसटीपी) योजनेसाठी आवश्यक असून सदर प्रस्तावास आर्थिक व प्रशासकीय मान्यता दिलेली आहे.	95
7	जागेवर पोहोच रस्ता उपलब्ध आहे काय ? नसल्यास प्रादेशिक योजना / विकास योजनेनुसार प्रस्तावित रस्ता. (नगर रचना विभागाचे शाखा कार्यालयाचे अभिप्राय)	सहाय्यक संचालक, नगर रचना अ.नगर यांनी त्यांचेकडील पत्र जा.क्र.जागा मागणी/ मौ.श्रीगोंदा, ता.श्रीगोंदा/ग.नं.1816/ससंअ/982, दि.08/03/2022 अन्वये मंजूर विकास योजना, श्रीगोंदा नकाशानुसार गट नं 1816 हा रहिवास विभागात समाविष्ट आहे. सदरची जागा 18 मीटर प्रस्तावित रस्ता रुंदीकरणाने बाधित होत आहे. सबब, एकत्रिकृत विकास नियंत्रण प्रोत्साहन नियमावलीतील नियम क्र.4.4.4(2) मधील तरतुदीनुसार जागेत सांडपाणी प्रक्रिया प्रकल्प हा वापर अनुज्ञेय होईल.	101
8	मोजणी नकाशामध्ये नाला / उच्च दाब विद्युत वाहिनी / पोहोच रस्ते इ. बाबी सुस्पष्ट दर्शविणे आवश्यक आहे.	उप अधीक्षक भूमी अभिलेख, श्रीगोंदा यांनी त्यांचेकडील पत्र जा.क्र.1961/22 दिनांक 29/07/2022 अन्वये मौजे श्रीगोंदा, ता.श्रीगोंदा, जि.अहमदनगर येथील गट नं 1816 मधील 1 हे 18 आर क्षेत्राचा मोजणी नकाशा सादर केला आहे.	55
9	जागा सी.आर.झेड. ने बाधित असल्यास सी.आर.झेड. नकाशावर दर्शवून सी.आर.झेड. वर्गीकरण (नगररचना विभागाचे शाखा कार्यालयाचे अभिप्राय.)	सहाय्यक संचालक, नगर रचना अ.नगर यांनी त्यांचेकडील पत्र जा.क्र.जागा मागणी/ मौ.श्रीगोंदा, ता.श्रीगोंदा/ग.नं.1816/ससंअ/982, दि.08/03/2022 अन्वये मंजूर विकास योजना, श्रीगोंदा नकाशानुसार गट नं 1816 हा रहिवास विभागात समाविष्ट आहे. सदरची जागा 18 मीटर प्रस्तावित रस्ता रुंदीकरणाने बाधित होत आहे. सबब, एकत्रिकृत विकास नियंत्रण प्रोत्साहन नियमावलीतील नियम क्र.4.4.4(2) मधील तरतुदीनुसार जागेत सांडपाणी प्रक्रिया प्रकल्प हा वापर अनुज्ञेय होईल.	101
10	सी.आर.झेड. नियमावलीनुसार जागेवर प्रस्तावित वापर अनुज्ञेय आहे काय ? (नगररचना विभागाचे शाखा कार्यालयाचे अभिप्राय.)	वरीलप्रमाणे	-

11	पथकिनारावती नियमानुसार जागा बांधकाम योग्य आहे काय ? (सा.बां. विभागाच्या कार्यकारी अभियंता यांचे अभिप्राय)	कार्यकारी अभियंता, सा.बां. विभाग अहमदनगर यांनी त्यांचेकडील पत्र क्र.रेशा/2513/2022, दिनांक 19/04/2022 अन्वये मौजे श्रीगोंदा, ता.श्रीगोंदा, जि.अहमदनगर येथील गट नं 1816 क्षेत्र 1 हे 18 आर या विभागाचे अखत्यारीतील रस्त्यालगत येत नसुन कार्यकारी अभियंता, जि.प.सा.बां.दक्षिण विभाग यांचे अखत्यारीतील श्रीगोंदा-भिंमाण बु-टाकळी कडेवळीत रस्ता इ.जि.मा.141 या रस्त्यालगत येत आहे. मौजे श्रीगोंदा, ता.श्रीगोंदा, जि.अहमदनगर येथील गट नं 1816 क्षेत्र 1 हे 18 आर जमीन ही इतर जिल्हा मार्ग 141 या रस्त्यालगत येत असल्याने शासन निर्णय क्रमांक टिपीएस-1819/अनौसं-36/19/नवि-13, दिनांक 05/08/2019 अन्वये अनागरी भागात रस्त्याच्या मध्यापासुन नियंत्रण रेषा 30 मीटर अंतरावर असुन सदर अंतराचे बाहेरील उर्वरीत क्षेत्र कचरा डेपोसाठी वितरीत केलेस पथकिनारावती नियमाचा भंग होत नाही.	103- 109
12	जागा धरण्याच्या पाणलोट क्षेत्र व लाभक्षेत्रामध्ये येत आहे काय ?	उपजिल्हाधिकारी, पुनर्वसन अहमदनगर यांनी त्यांचेकडील पत्र जा.क्र.कार्या26ब/127/2022, दिनांक 18/02/2022 अन्वये मौजे श्रीगोंदा, ता.श्रीगोंदा, जि.अहमदनगर या गावाबाबत अभिलेख पाहता सदर गाव कुकडी प्रकल्पाचे बुडीत क्षेत्रात येत नसुन लाभ क्षेत्रात येत असलेबाबत कळविले आहे.	97
13	उपरोक्त मुद्दे विचारात घेऊन जागा वाटपाबाबत स्वयंस्पष्ट अभिप्राय.	सर्व संबंधित विभागांनी विषयांकित जमिन वितरीत करणेस हरकत नसलेबाबत कळविले आहे.	-
भाग 3 कायदेशीर तरतुदी			
1	महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता 1966 मधील संबंधित तरतुद / कलम / पोटकलम / उतारा इ.	1.महाराष्ट्र जमीन महसूल (सरकारी जमिनीची विल्हेवाट लावणे) नियम, 1971 मधील नियम 6(1)(4)(ब) 2.महाराष्ट्र शासन, महसूल व वन विभाग, शासन परिपत्रक क्र.एलएनडी-1083/2702/ सीआर-1909/ज-6, दि.04/02/1983. 3.महाराष्ट्र शासन, महसूल व वन विभाग, शासन निर्णय क्र.जमीन-03/2011/प्र.क्र.3/ज-1, दिनांक 12/07/2011	
2	संबंधित शासननिर्णयाचे क्रमांक व दिनांक	-	
3	जमिनीची शिघ्रसिध्द गणकानुसार	1,45,14,000/-	111

	होणारी किंमत		
4	गावचा/नगराचा बिनशेती दर प्रती चौ.मी.	1230/- प्र.चौ.मी.	-
5	जमिनीची शिघ्रसिध्द गणकानुसार होणाऱ्या किंमतीवर आधारीत आकारावयाची कच्चेहक्काची / भाडेपट्ट्याची रक्कम.	1,56,20,000/-	-
6	संस्था जमीन सवलती- च्या दराने मिळण्यास पात्र आहे काय? लिलावाने घेण्यास तयार आहे काय ?	सवलतीच्या दराने मिळण्यास पात्र आहे.	-
7	जमीन मंजूरीच्या नेहमीच्या अटी व शर्ती व्यतिरिक्त विशेष अटी व शर्ती.	शासन नियमानुसार	-
8	जमीन मंजूरीकरीता कोणकोणत्या विभागाच्या संमतीची आवश्यकता आहे.	उपवनसंरक्षक अहमदनगर, सहाय्यक संचालक नगर रचना, कार्यकारी अभियंता सा.बां., अहमदनगर यांचे ना हरकत प्रमाणपत्र सादर केलेले आहेत.	-
9	संस्थेच्या मागणीबाबत जिल्हाधिकारी यांचे स्वयंस्पष्ट अभिप्राय.	खालीलप्रमाणे	-

उपरोक्त विषयाबाबत मुख्याधिकारी, श्रीगोंदा नगरपरिषद यांनी त्यांचेकडील पत्र जा.क्र.श्रीनप/बांध/73/2022 दिनांक 27/01/2022 अन्वये मौजे श्रीगोंदा, ता.श्रीगोंदा, जि.अहमदनगर येथील गट नं 1816 क्षेत्र 1 हे 18 आर जागा सांडपाणी प्रक्रीया प्रकल्प (एसटीपी) योजनेसाठी श्रीगोंदा नगरपरिषदेस मिळणेबाबत विनंती केलेली आहे.(पृष्ठ क्र.1)

प्रस्तुत प्रकरणी उपविभागीय श्रीगोंदा-पारनेर उपविभाग यांनी त्यांचेकडील पत्र जा.क्र.कावि/जमीन/180/2022, दि.29/03/2022 अन्वये अहवाल सादर केला आहे. सदर अहवालानुसार, मौजे श्रीगोंदा येथील गट नंबर 1816 हा श्रीगोंदा साळनदेवी रोडला मुख्य डांबरी रस्त्यालगत असून त्यावर काटेरी झाडेझुडुपे वाढलेली आहे. सदर गटाला उत्तर बाजुस श्रीगोंदा नगरपरिषदेने अंदाजे 2 आर क्षेत्रात सार्वजनिक स्मशानभूमीचे बांधकाम केलेले आहे. सदर गट हा अतिक्रमण विरहीत आहे. तरी सदर प्रस्तावात मागणी केलेल्या जमिनीचे सर्व संबंधित विभागांचे नाहरकत प्रमाणपत्र घेऊन जमीन वाटपाबाबत कार्यवाही करणे संयुक्तीक होईल.(पृष्ठ क्र.121-122)

मौजे श्रीगोंदा, ता.श्रीगोंदा, जि.अहमदनगर येथील गट नं 1816 चा चालु वर्षाचा 7/12 उतारा अवलोकन करता कच्चेदार सदरी 'महाराष्ट्र सरकार' अशी नोंद आहे.(पृष्ठ क्र.17)

सार्वजनिक वापरातील जमीनी/गायदान जमीन इतर प्रयोजनासाठी वापरण्यावर निर्बंध घालण्याबाबत व अतिक्रमण निष्कासित करण्याबाबत महाराष्ट्र शासन, महसूल व वन विभाग, शासन निर्णय क्र.जमीप-03/2011/प्र.क्र.53/ज-1, दि.12/07/2011 मधील परिच्छेद क्र.9(3)(अ) नुसार ग्रामसभेचा

Letter File 2022

व ग्रामपंचायतीचा जमीन मंजूरीसाठी सुस्पष्ट ठराव व उक्त ठरावास मा.मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, अहमदनगर यांची मान्यता असावी, असे नमुद आहे. प्रस्तुत क्षेत्र नगरपरिषद हद्दीत येत असल्याने अध्यक्ष, श्रीगोंदा नगरपरिषद श्रीगोंदा यांनी त्यांचेकडील सर्वसाधारण सभा दिनांक 29/12/2021, विषय क्रमांक 30, ठराव क्र.308 अन्वये मौजे श्रीगोंदा येथील गट नं 1816 मधील 1 हे 18 आर क्षेत्र सांडपाणी प्रक्रिया प्रकल्प (एसटीपी) योजनेसाठी आवश्यक असून सदर प्रस्तावास आर्थिक व प्रशासकीय मान्यता दिलेली आहे.(पृष्ठ क्र.95)

उपवनसंरक्षक अहमदनगर यांनी त्यांचेकडील पत्र क्र.ब/सर्वेक्षण/2311/ 2022-23, दिनांक 07/10/2022 अन्वये राजस्व विभागाच्या ताब्यातील वनक्षेत्र, नमुना नं. 1 व वनजमिनी संदर्भातील 1 ते 40 कॉलमचे अभिलेख, तसेच उपलब्ध अभिलेख तपासून पाहता, मौजे श्रीगोंदा, ता.श्रीगोंदा, जि.अहमदनगर येथील मुळ सर्वे नंबर 992 चा जुना गट नंबर 1786 व जुना गट नंबर 1786 चा नविन गट नंबर 1816 मधील जमीन राखीव वन, अवर्गीकृत वन, वनसदृश्य जमीन असल्याचे दिसून येत नसलेबाबत तसेच सदर क्षेत्र माळदोक पक्षी अभयारण्याच्या क्षेत्रात व माळदोक पक्षी अभयारण्य क्षेत्राच्या पक्षी संवेदनशील क्षेत्रात येत नसलेबाबत कळविले आहे.(पृष्ठ क्र.93)

सहाय्यक संचालक, नगर रचना अ.नगर यांनी त्यांचेकडील पत्र जा.क्र. जागा मागणी/मौ.श्रीगोंदा, ता.श्रीगोंदा/ग.नं.1816/ससंअ/982, दिनांक 08/03/2022 अन्वये मंजूर विकास योजना, श्रीगोंदा नकाशानुसार गट नं 1816 हा रहिवास विभागात समाविष्ट आहे. सदरची जागा 18 मीटर प्रस्तावित रस्ता रुंदीकरणाने बाधित होत आहे. सबब, एकत्रिकृत विकास नियंत्रण प्रोत्साहन नियमावलीतील नियम क्र.4.4.4(2) मधील तरतुदीनुसार जागेत सांडपाणी प्रक्रिया प्रकल्प हा वापर अनुज्ञेय होईल.(पृष्ठ क्र.101)

कार्यकारी अभियंता, सा.बां. विभाग अहमदनगर यांनी त्यांचेकडील पत्र क्र.रेशा/2513/2022, दिनांक 19/04/2022 अन्वये मौजे श्रीगोंदा, ता.श्रीगोंदा, जि.अहमदनगर येथील गट नं 1816 क्षेत्र 1 हे 18 आर या विभागाचे अखत्यारीतील रस्त्यालगत येत नसून कार्यकारी अभियंता, जि.प.सा.बां.दक्षिण विभाग यांचे अखत्यारीतील श्रीगोंदा-भिंमाण बु-टाकळी कडेवळीत रस्ता इ.जि.मा.141 या रस्त्यालगत येत आहे. मौजे श्रीगोंदा, ता.श्रीगोंदा, जि.अहमदनगर येथील गट नं 1816 क्षेत्र 1 हे 18 आर जमीन ही इतर जिल्हा मार्ग 141 या रस्त्यालगत येत असल्याने शासन निर्णय क्रमांक टिपीएस-1819/अनौसं-36/19/नवि-13, दिनांक 05/08/2019 अन्वये अनागरी भागात रस्त्याच्या मध्यापासून नियंत्रण रेषा 30 मीटर अंतरावर असून सदर अंतराचे बाहेरील उर्वरित क्षेत्र कचरा डेपोसाठी वितरीत केलेस पथकिनारवर्ती नियमाचा भंग होत नाही.(पृष्ठ क्र.103-109)

उपजिल्हाधिकारी, पुनर्वसन अहमदनगर यांनी त्यांचेकडील पत्र जा.क्र. कार्या26ब/127/2022, दिनांक 18/02/2022 अन्वये मौजे श्रीगोंदा, ता.श्रीगोंदा, जि.अहमदनगर या गावाबाबत अभिलेख पाहता सदर गाव कुकडी प्रकल्पाचे बुडीत क्षेत्रात येत नसून लाभ क्षेत्रात येत असलेबाबत कळविले आहे.(पृष्ठ क्र.97)

उपविभागीय अधिकारी, श्रीगोंदा पारनेर उपविभाग यांनी मौजे श्रीगोंदा, ता.श्रीगोंदा येथील गट नं.1816 मधील 1 हे 18 आर क्षेत्र भविष्यात शासकीय व सार्वजनिक प्रयोजनासाठी आवश्यक नसलेबाबत 3 नमुना प्रमाणपत्र दिले आहे.(पृष्ठ क्र.122)

उप अधिक्षक भूमी अभिलेख, श्रीगोंदा यांनी त्यांचेकडील पत्र जा.क्र. 1961/22 दिनांक 29/07/2022 अन्वये मौजे श्रीगोंदा, ता.श्रीगोंदा, जि.अहमदनगर येथील गट नं 1816 मधील 1 हे 18 आर क्षेत्राचा मोजणी नकाशा सादर केला आहे.(पृष्ठ क्र.117)

दुय्यम निबंधक, श्रेणी-1, श्रीगोंदा यांनी त्यांचेकडील पत्र जा.क्र.दु.नि. /मुल्यांकन/409/2022, दिनांक 15/11/2022 अन्वये मौजे श्रीगोंदा, ता.श्रीगोंदा, जि.अहमदनगर येथील गट नं 1816 क्षेत्र 1 हे 18 आर चे मुल्यांकन रक्कम रु 1,45,14,000/- अक्षरी एक कोटी पंचचाळीस लाख चौदा हजार रु निश्चित केले आहे.(पृष्ठ क्र.111)

महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता 1966 चे कलम 22अ(2) नुसार केंद्र सरकार किंवा राज्य शासन किंवा केंद्र सरकारच्या किंवा राज्य शासनाच्या नियंत्रणाखालील कोणतेही वैधानिक प्राधिकरण किंवा कोणतेही सार्वजनिक प्राधिकरण किंवा उपक्रम (यात, यापुढे या कलमात ज्याचा निर्देश "सार्वजनिक प्राधिकरण" असा करण्यात आला आहे) यांच्या एखाद्या सार्वजनिक प्रयोजनासाठी किंवा सार्वजनिक प्रकल्पासाठी, जर इतर कोणताही योग्य शासकीय भुखंड उपलब्ध नसेल तर, ती गायरान जमीन अशा सार्वजनिक प्रयोजनासाठी किंवा सार्वजनिक प्रकल्पासाठी परिवर्तित करता येईल, देता येईल किंवा ती पटटयाने देता येईल. तसेच महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता 1966 चे कलम 22अ(6) नुसार या कलमान्वये गायरान जमिनीचे वापरातील परिवर्तन, प्रदान, पट्टा याचे अधिकार राज्य शासनाकडे निहित असतील, अशी तरतुद आहे.

तथापि, महाराष्ट्र शासन राजपत्र, असाधारण भाग चार-ब दिनांक 15/03/2018 चे अधिसूचनेनुसार महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता 1966 (1966 चा महा 41) च्या कलम 330अ द्वारे प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा व याबाबतीत त्यास समर्थ करणा-या इतर सर्व अधिकारांचा वापर करून, महाराष्ट्र शासन याद्वारे असा आदेश देते की, उक्त संहितेच्या कलम 22 अ च्या पोट कलम (2) खाली प्रदान करण्यात आलेले राज्य शासनाचे अधिकार हे जेथवर, केंद्र सरकार किंवा राज्य सरकार किंवा केंद्र सरकारच्या किंवा राज्य सरकारच्या नियंत्रणाखालील कोणतेही वैधानिक प्राधिकरण किंवा कोणतेही सार्वजनिक प्राधिकरण किंवा उपक्रम यांच्या एखाद्या सार्वजनिक प्रयोजनासाठी किंवा सार्वजनिक प्रकल्पासाठी, इतर कोणताही योग्य शासकीय भुखंड उपलब्ध नसेल तर, अशा सार्वजनिक प्रयोजनासाठी किंवा सार्वजनिक प्रकल्पासाठी गायरान जमिनीचे वापरातील परिवर्तन करणे, प्रदान करणे, पट्टयाने देणे याबाबींशी निगडित असतील तेथवर, शासनाने यासंबंधात वेळोवेळी काढलेल्या सर्वसाधारण किंवा विशेष आदेशाद्वारे विनिर्दिष्ट करण्यात येतील अशा अटी व शर्तीना अधीन राहून संबंधित जिल्हाधिकारी देखील त्याच्या अधिकार क्षेत्राच्या मर्यादेत वापरू शकतील, अशी तरतुद आहे.

तहसिलदार श्रीगोंदा यांनी त्यांचेकडील पत्र जा.क्र.कावि/जमीन/520/2023, दिनांक 13/03/2023 अन्वये अहवाल सादर केला आहे. सदर अहवालानुसार, मौजे श्रीगोंदा येथील मागणी केलेली गायरान जमीन गट नं 1816 या जमिनीव्यतिरीक्त सदर प्रकल्पासाठी अन्य योग्य शासकीय भुखंड उपलब्ध नाही. त्यामुळे मागणी केलेली जमीन मंजूर करणेस हरकत नाही.

महाराष्ट्र जमीन महसूल (सरकारी जमिनीची विल्हेवाट करणे)(सुधारणा) नियम 2015 नुसार नियम 6(1)(4)(ब) अन्वये महानगरपालिका, नगरपालिका, जिल्हा परिषदेच्या किंवा ग्रामपंचायतीच्या निधीव्यतिरीक्त खर्चातुन इतर सार्वजनिक बांधकामे यांच्या बांधकामासाठी रक्कम रु.3,75,000/- या वित्तीय मर्यादेपर्यंत जमीन मंजूर करण्याचे अधिकार मा.विभागीय आयुक्त व रक्कम रु.1,25,000/- या वित्तीय मर्यादेपर्यंत मा.जिल्हाधिकारी यांना आहेत. महाराष्ट्र शासन राजपत्र, असाधारण भाग चार ब, शासन अधिसूचना दिनांक 19/05/2015 अन्वये मा.विभागीय आयुक्त यांची वित्तीय मर्यादा 7,50,000/- रु. व मा.जिल्हाधिकारी यांची वित्तीय मर्यादा 2,50,000/- रु. करणेत आलेली आहे, असे दिसून येत आहे.

Letter File 2022

तसेच वित्त विभाग, महाराष्ट्र शासन यांचेकडील शासननिर्णय क्र.विअप्र-2019/प्र.क्र.20/ 2019/विनियम, दिनांक 08/08/2019 अन्वये महाराष्ट्र जमीन महसुल (शासकीय जमिनीचे वितरण) नियम 1971 मधील नियम 5 खाली महसुल मुक्तीने 50,00,000/- या वित्तीय मर्यादेपर्यंत जमीन देणेचे अधिकार मा.जिल्हाधिकारी यांना प्रदान करणेत आलेले आहे.

प्रस्तुत प्रकरणी मौजे श्रीगोंदा, ता.श्रीगोंदा, जि.अहमदनगर येथील गट नं 1816 क्षेत्र 1 हे 18 आर जागा सांडपाणी प्रक्रीया प्रकल्प (एसटीपी) योजनेसाठी मुख्याधिकारी, श्रीगोंदा नगरपरिषद यांना वितरीत करणेस हरकत नाही. तथापि, सदर जागेचे मुल्यांकन हे 1,45,14,000/- अक्षरी एक कोटी पंचेचाळीस लाख चौदा हजार असुन सदर मुल्यांकन हे शासननिर्णय दिनांक 08/08/2019 नुसार मा.जिल्हाधिकारी यांना असलेली वित्तीय मर्यादा रु.50,00,000/- पेक्षा जास्त असल्याने, प्रस्तुत जमीन मंजुर करणेबाबतचा अधिकार मा.शासनास असल्याने, सदर जमीन मंजुर करणेबाबतचा प्रस्ताव आपणामार्फत मा.शासनास सादर करणेस विनंती आहे.

आपला विश्वासु

(सुहास मापारी)

अपर जिल्हाधिकारी अहमदनगर



महाराष्ट्र शासन

तहसील कार्यालय, श्रीगोंदा, जिल्हा अहमदनगर

दुरध्वनी क्र. 02487-222322

email- tahasildarshrigonda99@gmail.com

क्र.कावि/जमीन/ ५२० /२०२३

श्रीगोंदा, दिनांक १३ /०३/२०२३

प्रति,

मा. जिल्हाधिकारी अहमदनगर
(महसूल शाखा)

विषय - मांजे श्रीगोंदा ता. श्रीगोंदा येथील गट क्र १८१६ मधील ०१ हे १८ आर जागा सांडपाणी प्रक्रिया प्रकल्प (एसटीपी) योजनेसाठी मिळणेबाबत. मुख्याधिकारी श्रीगोंदा नगर परिषद श्रीगोंदा

संदर्भ - १) आपणा कडील पत्र क्र./मह/कायां/जमीनरय/४२/२०२३ दिनांक १५/०१/२०२३

२) मंडळाधिकारी श्रीगोंदा यांचा अहवाल क्र कावि/१६१/२०२३ दिनांक ०२/०३/२०२३

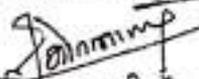
महोदय,

उपरोक्त विषयान्वये सविनय सादर करण्यात येते की, मुख्याधिकारी श्रीगोंदा नगर परिषद श्रीगोंदा यांनी संदर्भ क्रमांक ०१ अन्वये मांजे श्रीगोंदा ता. श्रीगोंदा येथील गट क्र. १८१६ मधील ०१ हे १८ आर जागा सांडपाणी प्रक्रिया प्रकल्प (एसटीपी) योजनेसाठी मिळणेबाबत मागणी केली आहे. त्याबाबत मंडळाधिकारी श्रीगोंदा यांनी स्थळपाहणी करून संदर्भ क्र. ०२ अन्वये चौकशी अहवाल इकडेस सादर केला आहे. त्यानुसार मांजे श्रीगोंदा मागणी केलेली जागेस पोहोच रस्ता उपलब्ध आहे. तसेच सादर जमीनीय अतिक्रमण नाही तथापी ०.०२ आर मध्ये स्मरानभूमी आहे. प्रस्तुत जागेबाबत न्यायालयीन वाद नाही त्यामुळे सादर जमीन ही निवांध्यरित्या घाटपास उपलब्ध होऊ शकते.

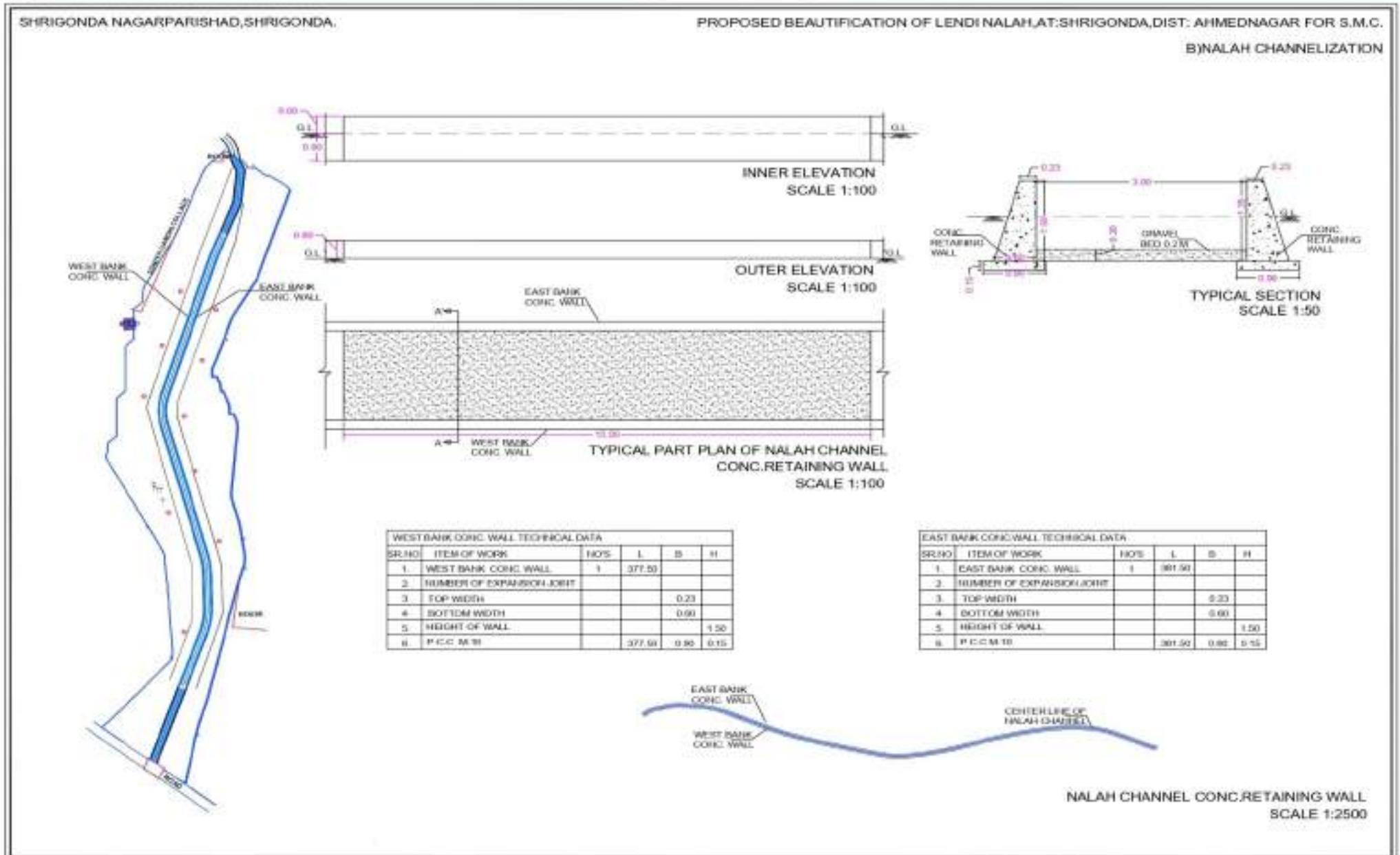
तसेच महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता १९६६ चे कलम २२ अ (२) नुसार केंद्र सरकार किंवा राज्य शासन किंवा केंद्र सरकारच्या किंवा राज्य शासनाच्या नियंत्रणाखालील कोणतेही वैधानिक प्राधिकारण किंवा कोणतेही सार्वजनिक प्राधिकरण किंवा उपक्रम (यात, यापुढे या कलमात ज्याचा निर्देश "सार्वजनिक प्राधिकरण" असा करण्यात आला आहे) यांच्या एखाद्या सार्वजनिक प्रयोजनासाठी किंवा सार्वजनिक प्रकल्पासाठी, जर इतर कोणताही योग्य शासकीय भूखंड उपलब्ध नसेल तर, ती गावरान जमीन अशा सार्वजनिक प्रयोजनासाठी किंवा सार्वजनिक प्रकल्पासाठी परिवर्तित करता येईल, देता येईल किंवा ती पट्ट्याने देता येईल, अशी तरतूद आहे. तरी मांजे श्रीगोंदा येथील मागणी केलेली गावरान जमीन गट नं १८१६ या जमीनव्यतिरिक्त सादर प्रकल्पासाठी अन्य योग्य शासकीय भूखंड उपलब्ध नाही त्यामुळे सादर तरतुदीस अधीन राहून मागणी केलेली जमीन मंजूर करणेस हरकत नाही.

तरी अवलोकन होऊन जागा मागणी अर्जाबाबत गाव न नं ०१ च्या गोपचा-वासत सोबतच्या अ.व. क. ड सूची चे अवलोकन होऊन नियमानुसार उचित कार्यवाही होणेस हरकत नाही. सोबत - पृष्ठ क्रमांक ०१ ते सादर केले असं.

आपला विश्वासू


तहसिलदार श्रीगोंदा


लिपीक
आजक टपाल विभाग
जिल्हाधिकारी कार्यालय, अहमदनगर
पत्र दिनांक- 23 MAR 2023





महाराष्ट्र शासन
जलसंपदा विभाग

कार्यकारी अभियंता, कुकडी पाटबंधारे विभाग क्र.२,
श्रीगोंदा, ता.श्रीगोंदा, जि.अहमदनगर



दूरधनी क्र. ०२४८७-२२२३५९

ई-मेल : kid2_shrigonda@yahoo.co.in

kid2_shrigonda@rediffmail.com

जा.क्र.कुपावि-२/प्रशा-४/२७६६ /सन-२०२३

दिनांक : २० /०६/२०२३

प्रति,

मुख्याधिकारी,
श्रीगोंदा नगरपरिषद,
श्रीगोंदा जि. अहमदनगर.

विषय :- मा. राष्ट्रीय हरित लवाद यांचे समक्ष दाखल झालेले प्रकरणांच्या अनुषंगाने

- संदर्भ :-
१. मा. जिल्हाधिकारी अहमदनगर यांचे दालनात दि. १९/०६/२०२३ रोजी झालेल्या बैठकीतील चर्चा.
 २. आपले कार्यालयाचे पत्र जा.क्र.श्रीनप/वांघ/८८९/२०२३ दि.२०/०६/२०२३.
 ३. जलसंपदा विभाग शासन परिपत्रक क्र. पूरनि-२०१८/(१८२/२०१८)सि.व्य.(महसुल) दि.०३/०५/२०१८.
 ४. जलसंपदा विभाग शासन परिपत्रक क्र. पूरनि-२०१८/(१८२/२०१८)सि.व्य.(महसुल) दि.०६/०१/२०२१.
 ५. जलसंपदा विभाग शासन परिपत्रक क्रमांक:संकीर्ण-२०२१/(प्र.क्र.२७९/२०२१) /सि.व्य.(महसुल) दि.२३/०८/२०२१.

उपरोक्त संदर्भ क्र.२ अन्वये श्रीगोंदा नगरपरिषदेमार्फत साळवणदेवी रोड ते सरस्वती नदीपर्यंत लॅंडी नाल्याची साफसफाई करून गाळ काढून देणेबाबत मागणी केलेली आहे. सदर मागणीच्या अनुषंगाने कळविण्यात येते की, संदर्भ क्र.३ शासन निर्णयातील मुद्दा क्र.११ व संदर्भ क्र.५ शासन निर्णयानुसार जलसंपदा विभागाचे कार्यक्षेत्र नदीकिनारी पुर रेपेची आखणी करण्याइतपतच मर्यादीत असल्याने निषिध्द क्षेत्रातील सार्वजनिक हिताच्या दृष्टिने अपरिहार्य व आवश्यक कामांना जलसंपदा विभागाची नाहरकत प्रमाणपत्राची आवश्यकता राहणार नाही असे स्पष्ट नमुद केले आहे. त्यामुळे जलसंपदा विभागाचे काम हे फक्त पुर रेपा आखणी करणे इतपर्यंतच मर्यादीत असल्याने नदीवरील/नाल्यावरील साफसफाई करणे या विभागाचे काम नाही, त्यामुळे आपली मागणी मान्य करता येणार नाही. तसेच संदर्भ क्र.३ शासन निर्णयातील मुद्दा क्र.९ नुसार निषिध्द (Prohibitive Zone) व नियंत्रित क्षेत्रात (Restrictive Zone) करावयाच्या सार्वजनिक हिताच्या दृष्टिने आवश्यक कामांच्या सुरक्षिततेची संपूर्ण जबाबदारी संबंधित विभागाची/स्थानिक स्वराज्य

संस्थेचो असेल व संभाव्य पुरामुळे होणाऱ्या जिवीत व वित्त हानीस संबंधित विभाग स्थानिक स्वराज्य संस्था जबाबदार राहिल व त्यानुषंगाने उद्भवणाऱ्या न्यायालयीन प्रकरणास संबंधित विभाग/स्थानिक स्वराज्य संस्था जबाबदार असेल.

तसेच शासन निर्णयातील मुद्दा क्र.१० नुसार पुराचा संभाव्य धोका टाळण्यासाठी व निषिद्ध व नियंत्रीत क्षेत्राची निश्चिती करण्याच्या दृष्टिने आवश्यक पूररेषा आखुन देण्याबाबत जलसंपदा विभागाकडे मा. जिल्हाधिकारी, स्थानिक स्वराज्य संस्था अथवा अन्य विभागाकडून मागणी प्राप्त झाल्यास जलसंपदा विभागाच्या क्षेत्रीय मुख्य अभियंता यांनी शासन परिपत्रक क्र.न्यायप्र-२०१४ प्र.क्र.४२४/२०१४ सिंव्य (म), दि.०२/०३/२०१५ अन्वये कार्यवाही करावी. असे निर्देशित करण्यात आले आहे.

हे आपले माहितीसाठी व पुढील कार्यवाहीसाठी रवाना.

सोबत:

संदर्भ क्र.३, ४ व ५ चे शासन निर्णय.


कार्यकारी अभियंता,
कुकडी पाटबंधारे विभाग क्र.२,
श्रीगोंदा जि.अहमदनगर.

प्रत: मा. जिल्हाधिकारी, अहमदनगर यांना माहितीसाठी सविनय सादर.

प्रत: मा. अधीक्षक अभियंता, कुकडी सिंचन मंडळ, पुणे यांना माहितीसाठी सविनय सादर.

प्रत: उपविभागीय अभियंता, कुकडी पाटबंधारे उपविभाग, श्रीगोंदा यांना माहितीसाठी व कार्यवाहीसाठी रवाना.

पुराचा संभाव्य धोका टाळण्यासाठी पुररेषेच्या आत कोणतेही बांधकाम न होण्याच्या दृष्टीने पुररेषेची आखणी करणे व निषिद्ध व नियंत्रित क्षेत्राचा उपयोग करण्याबाबत मार्गदर्शक सूचना

महाराष्ट्र शासन
जलसंपदा विभाग,

शासन परिपत्रक क्र पूरनि-२०१८/(१८२/२०१८) सि.व्य.(महसूल)

मंत्रालय, मुंबई ४०००३२,

दिनांक:-३ मे, २०१८

वाचावे :- शासन परिपत्रक क्र.एफडीडब्लू -१०८९/२४३/८९/ सि.व्य.(कामे), दि. २.०९.१९८९,
दि.२९.९.१९८९

प्रस्तावना :-

पाटबंधारे विभाग शासन परिपत्रक क्र एफडीडब्लू १०८९/२४३/८९/ सि.व्य (कामे) दि.२.९.१९८९ व दि.२९.९.१९८९ अन्वये पुराचा संभाव्य धोका टाळण्यासाठी पुररेषेच्या आत कोणतेही बांधकाम न होण्याच्या दृष्टीने पुररेषेची आखणी करण्याबाबत सूचना निर्गमित करण्यात आल्या आहेत.

नदीच्या निळ्या पुररेषेच्या आत निषिद्ध क्षेत्रात व लाल पुररेषा व निळी पुर रेषा यांच्यामधील नियंत्रित क्षेत्रात शहरांच्या, गावांच्या, तिर्थक्षेत्र विकासाच्या दृष्टीने नदीवर पूल बांधणे, पूलाचे दोन्ही बाजूने पोहोच रस्ते तयार करणे, शहराच्या विकास आराखड्यानुसार नदीच्या बाजूने जाणारे रस्ते, उद्याने व जॉर्गींग ट्रॅक तयार करणे तसेच पूरसंरक्षक कामांतर्गत नदीच्या तीरालगत पूर संरक्षक भित बांधणे, घाट बांधणे या शिवाय गॅस पाईपलाईन क्रॉसिंग करणे, विद्युत वाहिनी क्रॉसिंग करणे, नदीच्या कडेने ड्रेनेज पाईप लाईन टाकणे, मलनिसारण प्रकल्पाचे काम करणे, इ. प्रकारच्या सार्वजनिक स्वरूपाच्या अपरिहार्य कामांसाठी संबंधित शासकीय / निमशासकीय संस्था, स्थानिक स्वराज्य संस्था कडून ना-हरकत प्रमाणपत्रांची वाढती मागणी, जलसंपदा विभागामार्फत राज्यातील विविध नदीनाल्यांवर पूर्ण झालेल्या प्रकल्पांची संख्या व बांधकामाधीन प्रकल्पांची संख्या, काळानुरूप बदलेले पर्जन्यमानाचे स्वरूप, पूरनियंत्रण व पुराचे अंदाज वर्तवण्याबाबत उपलब्ध अत्याधुनिक यंत्रणा इत्यादी गोष्टींचा एकत्रित पणे विचार करण्याची आवश्यकता निर्माण झाली आहे.

शासन परिपत्रक क्र न्यायप्र -२०१४ प्र.क्र.४२४/२०१४ सि.व्य (म), दि.२.३.२०१५, अन्वये जलसंपदा विभागामार्फत पूरक्षेत्र व पुररेषा नकाशे व आराखड्यांना मान्यता देण्यात येते. तथापि पाटबंधारे विभाग शासन परिपत्रक क्र एफडीडब्लू १०८९/२४३/८९/ सि.व्य (कामे), दि.२.९.१९८९ व दि.२९.९.१९८९ अन्वये नदीच्या निळ्या पुररेषेच्या (Blue Line) आत निषिद्ध क्षेत्रात (Prohibitive Zone) आणि लाल पुररेषा(Red Line) व निळी पुर रेषा(Blue Line) यांच्यामधील नियंत्रित क्षेत्रात(Restrictive Zone) सार्वजनिक सुविधांच्या दृष्टीने आवश्यक नेमकी कोणती अपरिहार्य कामे घ्यावीत याबाबत अधिक स्पष्टता आणण्याच्या दृष्टीने सुधारणा करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. यादृष्टीने एकत्रित सुधारित / अद्ययावत सूचनांचा समावेश करून आता खालील प्रमाणे परिपत्रक निर्गमित करण्यात येत आहे.

शासन परिपत्रक क्रमांक: पुरनि-२०१८/(१८२/२०१८) सि.व्य.(महसूल)

परिपत्रक -

१. पाटबंधारे विभाग शासन परिपत्रक क्र एफडीडब्लु १०८९/२४३/८९/ सिव्य (कामे) दि.२९.१९८९ व दि.२९.९.१९८९ अद्ययावत करण्यात येत आहे.

२. पूरक्षेत्रातील जमिनीच्या वापराबाबत धरण सुरक्षितता संहिता (Dam safety Manual) प्रकरण ८/ १९८४ मध्ये दिलेल्या मार्गदर्शक सूचनांच्या आधारे महत्वाच्या पूररेषा ह्या मुख्यत्वेकरून दोन प्रकाराच्या आहेत. निषेधक पूररेषा (Blue Line) व नियंत्रक पूररेषा (Red Line) .

३. निळी पूररेषा (Blue Line) :-

निळी पूररेषा (Blue Line) ही खालीलपैकी येणाऱ्या जास्तीत जास्त विसर्गाच्या पाणी पातळीला आखलेल्या रेषेला संबोधण्यात यावी.

अ) सरासरीने २५ वर्षातून एकदा (१ in २५ year) या वारंवारितेने (Frequency) येणारा पूर विसर्ग किंवा

ब) प्रस्थापित नदीपात्राच्या विसर्गक्षमतेच्या दिडपट विसर्ग.

४. लाल पूररेषा (Red Line) :-

लाल पूररेषा (Red Line) ही खालीलपैकी येणाऱ्या विसर्गाच्या पाणी पातळीला आखलेल्या रेषेला संबोधण्यात यावी.

अ) ज्या भागात धरण नसेल तेथे :- सरासरीने १०० वर्षातून एकदा (१ in १०० year) या वारंवारितेने (Frequency) येणारा पूर विसर्ग.

ब) ज्या भागात धरण असेल तेथे :- प्रकल्पाच्या संकल्पनातील सांडव्यावरून वाहणारा संकल्पित महत्तम पूर विसर्ग अधिक धरणाखालील पाणलोट क्षेत्रातून येणारा अपेक्षित १०० वर्षातून येणारा (१ in १०० year) या वारंवारितेने (Frequency) येणारा पूर विसर्ग.

५. निषिद्ध क्षेत्र (Prohibitive Zone) :-

नदीच्या उजव्या तीरावरील निळी पूर रेषा (Blue Line) ते नदीपात्र ते डाव्या तीरावरील निळी रेषा (Blue Line) या मधील क्षेत्राला निषिद्ध क्षेत्र (Prohibitive Zone) म्हणून संबोधण्यात यावे.

६. नियंत्रित क्षेत्र (Restrictive Zone) :-

नदीची निळी पूररेषा (Blue Line) ते त्याच तीरावरील लाल पूररेषा (Red Line) यामधील क्षेत्राला नियंत्रित क्षेत्र (Restrictive Zone) संबोधण्यात यावे.

७. निषिद्ध क्षेत्राचा (Prohibitive Zone) उपयोग फक्त मोकळ्या जमिनीच्या स्वरूपात उदा. उदयाने, खेळाची मैदाने किंवा हलकी पिके घेणे , ज्याठिकाणी पिके घेण्याचा हक्क पारंपारिक वापरामुळे प्रस्थापित झाला आहे अशा ठिकाणी (उदा. नदीपात्राजवळ करण्यात येणारी कलींगड / टरबूज / खरबूज इ.ची लागवड सार्वजनिक शौचकूप व मल:निस्सारण सुविधा) अशा सारख्या कारणांसाठीच केला जावा की जेणे करून नदी प्रवाहात कोणताही अडथळा येणार नाही , नदीची वहनक्षमता कमी होणार नाही व नदीच्या काटछेदात कोणताही बदल होणार नाही .

८. नियंत्रक क्षेत्राचा (Restrictive Zone) उपयोग खालील कारणांसाठीच केला जावा .

i) सार्वजनिक हिताच्या दृष्टीने आवश्यक व अपरिहार्य मलःस्सारण योजना .

ii) सार्वजनिक हिताच्या दृष्टीने आवश्यक व अपरिहार्य सार्वजनिक रस्ते की जेणेकरून सदर रस्त्याची माथा पातळी निळ्या पूररेषा पातळीच्या वर असेल. सदर पातळी किती वर असावी याची निश्चिती संबंधित Indian Road Congress Code मधील तरतुदीनुसार करावी.

iii) सार्वजनिक हिताच्या दृष्टीने आवश्यक व अपरिहार्य पाणीपुरवठा पाईपलाईन, गॅस पाईप लाईन , ड्रेनेज पाईपलाईन की जेणेकरून सदर पाईप लाईन भूमिगत असावी व त्यामुळे नियंत्रित क्षेत्रातील नदीच्या काटछेदात कोणताही अडथळा येऊन त्यात बदल होणार नाही.

iv) नियंत्रित क्षेत्रातील बांधकामांच्या तळमजल्याच्या जोत्याची पातळी लाल पूररेषा पातळीच्या वर सुरक्षित उंचीपर्यंत असावी की ज्यामुळे पूरपातळी नियंत्रक क्षेत्रात जास्त वाढण्यापूर्वी तेथील नागरिकांना सुरक्षितस्थळी सहजपणे जाता येईल. तसेच या क्षेत्रामध्ये येणारा संभाव्य पूर व तसेच पुरामुळे होणारी जिवित हानी व मालमत्तेचे नुकसान टाळण्यासाठी ह्या क्षेत्रातील लोकांना, जनावरांना व वस्तुंना अल्पावधीची पुरसूचना मिळताच हे क्षेत्र तातडीने सोडून सुरक्षित स्थळी जाणे शक्य होईल.

९. उपरोक्त मुद्दा क्र. ८ मध्ये नमूद उपयोगांमुळे नदी प्रवाहात कोणताही अडथळा येणार नाही , नदीची वहनक्षमता कमी होणार नाही व नदीच्या काटछेद क्षेत्रात कोणताही बदल होणार नाही , याची दक्षता घेण्यात यावी . प्रवाहाला अडथळा आणणारे बांधकामाविरुद्ध मुख्य अभियंता कारवाई करण्यास सक्षम असतील. निषिद्ध (Prohibitive Zone) व नियंत्रित क्षेत्रात (Restrictive Zone) करावयाच्या सदर सार्वजनिक कामांच्या सुरक्षिततेची संपूर्ण जबाबदारी संबंधित विभागाची / स्थानिक स्वराज्य संस्थेची असेल व संभाव्य पुरामुळे होणाऱ्या जिवित व वित्त हानीस संबंधित विभाग/ स्थानिक स्वराज्य संस्था जबाबदार राहिल व त्या अनुषंगाने उद्भवणाऱ्या न्यायालयीन प्रकरणास संबंधित विभाग / स्थानिक स्वराज्य संस्था जबाबदार असेल.

१०. वरील बाबींचा विचार करून पुराचा संभाव्य धोका टाळण्यासाठी व निषिद्ध व नियंत्रित क्षेत्राची निश्चिती करण्याच्या दृष्टीने आवश्यक पूररेषा आखून देण्याबाबत जलसंपदा विभागाकडे जिल्हाधिकारी , स्थानिक स्वराज्य संस्था अथवा अन्य विभागाकडून मागणी प्राप्त झाल्यास जलसंपदा विभागाच्या संबंधित क्षेत्रिय मुख्य अभियंता यांनी शासन परिपत्रक क्र न्यायप्र -२०१४ प्र.क्र.४२४/२०१४ सि.व्य (म), दि.२.३.२०१५ अन्वये कार्यवाही करावी.

११. जलसंपदा विभागाचे कार्यक्षेत्र नदी किनारी पूररेषेची आखणी करण्याइतपतच मर्यादित असल्याने निषिद्ध क्षेत्रातील व नियंत्रित क्षेत्रातील उपरोक्त परिच्छेदात नमूद केलेली सार्वजनिक हिताच्या दृष्टीने अपरिहार्य व आवश्यक कामांना जलसंपदा विभागाच्या ना-हरकत प्रमाणपत्राची आवश्यकता राहणार नाही .

संभाव्य धोका टाळण्यासाठी पूररेषाच्या आत कोणतेही बांधकाम न होण्याच्या दृष्टिने पूररेषेची आखणी करणे व निषिद्ध व नियंत्रित क्षेत्राचा उपयोग करण्याबाबत मार्गदर्शक सूचना.

महाराष्ट्र शासन

जलसंपदा विभाग

शासन परिपत्रक क्र. पूरनि-२०१८/(प्र.क्र.१८२/२०१८)/सि.व्य.(महसूल)

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२,

दिनांक: ०६ जानेवारी, २०२१

वाचावे :- शासन परिपत्रक क्र.: पूरनि-२०१८/(प्र.क्र.१८२/२०१८)/सि.व्य.(महसूल) दि. ३ मे, २०१८

प्रस्तावना :-

जलसंपदा विभाग, शासन परिपत्रक क्र. पूरनि-२०१८/(प्र.क्र.१८२/२०१८)/सि.व्य.(महसूल) दि. ३ मे, २०१८ अन्वये पुराचा संभाव्य धोका टाळणेसाठी पूररेषेच्या आत कोणतेही बांधकाम न होण्याच्या दृष्टिने पूररेषेची आखणी करणे व निषिद्ध व नियंत्रित क्षेत्राचा उपयोग करण्याबाबतच्या मार्गदर्शक सूचना निर्गमित करण्यात आल्या आहेत.

सदर परिपत्रकाद्वारे निळी पूररेषा, लालपूररेषा, निषिद्ध व नियंत्रित क्षेत्र यांच्या व्याख्या तसेच निषिद्ध व नियंत्रित क्षेत्राचा उपयोग ज्या कारणांसाठी करावयाचा आहे त्या बाबींची माहिती व त्याबाबतीतील जबाबदारी विषयी उहापोह केलेला आहे. तथापि, सन २०१९ मधील पावसाळ्यात झालेल्या अतिवृष्टीमुळे ब-याच ठिकाणी प्रत्यक्षात निरीक्षणास आलेली पूर पाणीपातळी ही लाल पूररेषा पातळी पेक्षा बरीच उंचावर असल्याचे निदर्शनास आलेले आहे. त्यामुळे लालपूररेषा पातळीच्या वरील पाणीपातळीमुळे बाधित झालेल्या भागातील नागरिकांना पूर्वसूचना देण्यामध्ये व त्यांना सुरक्षितस्थळी स्थलांतरीत करण्यामध्ये अडचणी निर्माण झाल्याचे निदर्शनास आलेले आहे. त्याअनुषंगाने निळी व लाल पूररेषा व्यतिरिक्त पिवळी पूर रेखा व लाल आणि पिवळ्या पूररेषे मधील भाग याबाबतच्या मार्गदर्शक सूचना निर्गमित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्यादृष्टीने दिनांक ३ मे, २०१८ रोजी निर्गमित शासन परिपत्रकातील मार्गदर्शक सूचनांचाच पूढील भाग म्हणून खालील प्रमाणे परिपत्रक निर्गमित करण्यात येत आहे.

परिपत्रक :-

- १) हे परिपत्रक जलसंपदा विभाग, शासन परिपत्रक क्र. पूरनि-२०१८/(प्र.क्र.१८२/२०१८) सि.व्य.(महसूल) दिनांक ३ मे, २०१८ या परिपत्रकाचाच पूढील भाग असेल.
- २) या परिपत्रकाद्वारे पिवळी पूररेषा (Yellow Line) ही संकल्पना मांडण्यात येत आहे.
- ३) पिवळी पूररेषा (Yellow Line) :- लाल पूररेषा पातळीच्या वर प्रत्यक्षात निदर्शनास आलेल्या महत्तम पूरपातळीच्या अनुषंगाने आखलेल्या रेषेस पिवळी पूररेषा असे संबोधण्यात यावे.
- ४) सतर्कता क्षेत्र (Alert zone) :- नदीची लाल पूररेषा ते त्याच तीरावरील पिवळी पूररेषा यामधील क्षेत्रास सतर्कता क्षेत्र (Alert zone) संबोधण्यात यावे.

सदर सतर्कता क्षेत्रामध्ये बांधकामांना प्रतिबंध असणार नाही तथापि पूर परिस्थिती वेळी या क्षेत्रातील नागरिकांना सुरक्षित स्थळी स्थलांतरीत करण्याच्या दृष्टीने पूर्वसूचना देणे सुलभ होईल. तसेच या क्षेत्रात गुंतवणूक करणा-या नागरिक व गुंतवणूकदारांना संभाव्य धोके व जोखीम याबाबत माहिती उपलब्ध होईल.

सर्व नकाशांमध्ये संबंधित मुख्य अभियंता यांनी पिवळ्या रेषेच्या तलांकाबाबत खात्री करून घ्यावी. व यापुढे सर्व नद्यांच्या बाबत निळी व लाल रेषेसोबतच पिवळी रेषाही निश्चित करून मु.अ. यांनी मंजुरी घ्यावी. सदर रेषेवर ज्या वर्षी ही महत्तम प्रत्यक्ष पूर रेखा निदर्शनास आली तो इसवी सन ठळकपणे नमूद करावा, वरील प्रमाणे तीनही रेषा नकाशावर दर्शवून संकेतस्थळावर प्रसिध्द कराव्यात.

शासन परिपत्रक क्रमांक: पुरनि-२०१८/(प्र.क्र.१८२/२०१८)/सि.व्य.(महसूल)

यापूर्वीच लाल व निव्व्या रेषा मंजूर केलेल्या असतील, अशा प्रकरणी तेथील पिबळी रेषा जर लाल रेषेपेक्षा उंचावर असेल तर असे सर्व नकाशे सुधारित करून पुनः प्रसिध्द करावेत.

सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्यांचा संगणक संकेतांक २०२१०१०७११३८४१०६२७ असा आहे. हे परिपत्रक डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षात्कृत करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

Vajinath
Manmathappa Chille

(वैजनाथ चिल्ले)
उप सचिव (सि.व्य.)

प्रत :-

- १) मा.मुख्यमंत्री यांचे कार्यालय,
- २) मा. अध्यक्ष / उपाध्यक्ष, विधानसभा, विधानभवन, मुंबई,
- ३) मा.सभापती / उपसभापती, विधानपरिषद, विधानभवन, मुंबई,
- ४) मा.विरोधी पक्षनेते, विधानसभा, मुंबई, यांचे कार्यालय, विधानभवन, मुंबई,
- ५) मा.विरोधी पक्षनेते, विधानपरिषद, मुंबई, यांचे कार्यालय, विधानभवन, मुंबई,
- ६) मा. मंत्री, जलसंपदा यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
- ७) मा. राज्यमंत्री (जलसंपदा) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
- ८) महालेखापाल १ / २ (लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र राज्य, मुंबई/नागपूर
- ९) महालेखापाल १ / २ (लेखा परीक्षा) महाराष्ट्र राज्य, मुंबई/नागपूर,
- १०) प्रधान सचिव, (पर्यावरण) यांचे स्वीय सहायक, पर्यावरण विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- ११) प्रधान सचिव (जलसंपदा) यांचे स्वीय सहायक, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- १२) प्रधान सचिव (नगरविकास) नवी-१ यांचे स्वीय सहायक, नगरविकास विभाग, मंत्रालय, ,
- १३) प्रधान सचिव (नगरविकास) नवी-२ यांचे स्वीय सहायक, नगरविकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १४) सचिव (जसंघ व लाक्षेवि) यांचे स्वीय सहायक, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- १५) सचिव (प्रकल्प समन्वय) यांचे स्वीय सहायक, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- १६) सर्व मंत्रालयीन विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- १७) माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मंत्रालय, मुंबई,
- १८) सर्व विभागीय आयुक्त,
- १९) सर्व जिल्हाधिकारी .
- २०) सर्व कार्यकारी संचालक, जलसंपदा विभाग,
- २१) संचालक, नगररचनाकार, पुणे, यांना विनंती आहे की, सर्व महानगरपालिका, नगर पालिका, नगर परिषद, सर्व प्राधिकारणे, सिडको, म्हाडा, हडको यांना आपल्या स्तरावर कळविण्यात यावे.
- २२) सर्व मुख्य अभियंता/ मुख्य अभियंता व मुख्य प्रशासक, जलसंपदा विभाग,
- २३) जलसंपदा विभागातील सर्व सहसचिव व उपसचिव, मंत्रालय, मुंबई,
- २४) सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हापरिषद
- २५) सर्व अधीक्षक अभियंता /अधीक्षक अभियंता व प्रशासक, जलसंपदा विभाग,
- २६) सि.व्य. (महसूल) कार्यासन, संग्रहालय.

निष्ठा व लाल पुररेषेतील क्षेत्रांना ना- हरकत प्रमाणपत्र न देणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
जलसंपदा विभाग

शासन परिपत्रक क्रमांक: संकीर्ण-२०२१/(प्र.क्र. २७९/२०२१)/ सि.व्य.(महसूल)

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.

दिनांक: २३ ऑगस्ट, २०२१

संदर्भ:- शासन परिपत्रक क्र पूरनि-२०१८/(१८२/१८)/ सि.व्य. (महसूल) दि. ०३/०५/२०१८.

प्रस्तावना :-

जलसंपदा विभागामार्फत पुराचा संभाव्य धोका टाळण्यासाठी पुररेषेच्या आत कोणतेही बांधकाम न होणाऱ्या दृष्टीने पुररेषेची आखणी करणे व निषिद्ध व नियंत्रित क्षेत्राचा उपयोग करण्याबाबत मार्गदर्शक सुचना संदर्भीय शासन परिपत्रकाद्वारे निर्गमित करण्यात आल्या आहेत.

सदर शासन परिपत्रकातील मुद्दा क्र. ११ मध्ये "जलसंपदा विभागाचे कार्यक्षेत्र नदी किनारी पुररेषेची आखणी करण्याइतपत्र मर्यादीत असल्याने निषिद्ध क्षेत्रातील सार्वजनिक हिताच्या दृष्टीने अपरिहार्य व आवश्यक कामांना जलसंपदा विभागाच्या ना- हरकत प्रमाणपत्राची आवश्यकता राहणार नाही, असे नमुद करण्यात आले आहे।

शासन परिपत्रक:-

तरी या शासन परिपत्रकाद्वारे असे सुचित करण्यात येते की, पूर प्रभावित क्षेत्रातील निषिद्ध क्षेत्रानध्ये प्रवाहाला अडथळा येईल अशा प्रकारच्या कामांना मुख्य अभियंता / अधीक्षक अभियंता/ कार्यकारी अभियंता इ. स्तरावर ना- हरकत प्रमाणपत्र देण्यात येऊ नये. तसेच जलसंपदा विभाग, शासन परिपत्रक क्र पूरनि-२०१८/(१८२/१८)/ सि.व्य. (महसूल) दि. ०३/०५/२०१८ मधील नियमांचे काटेकोरपणे पालन करावे.

सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संकेतांक २०२१०८२४१६२४४९६९२७ असा आहे. हे परिपत्रक डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षात्कीत करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

Vajinath
Manmathappa
Chille

Digitally signed by Manmathappa Chille, DN: cn=Manmathappa Chille, o=Government of Maharashtra, ou=Ministry of Water Resources, email=manmathappa.chille@maharashtra.gov.in, c=IN

(वैजनाथ चिल्ले)

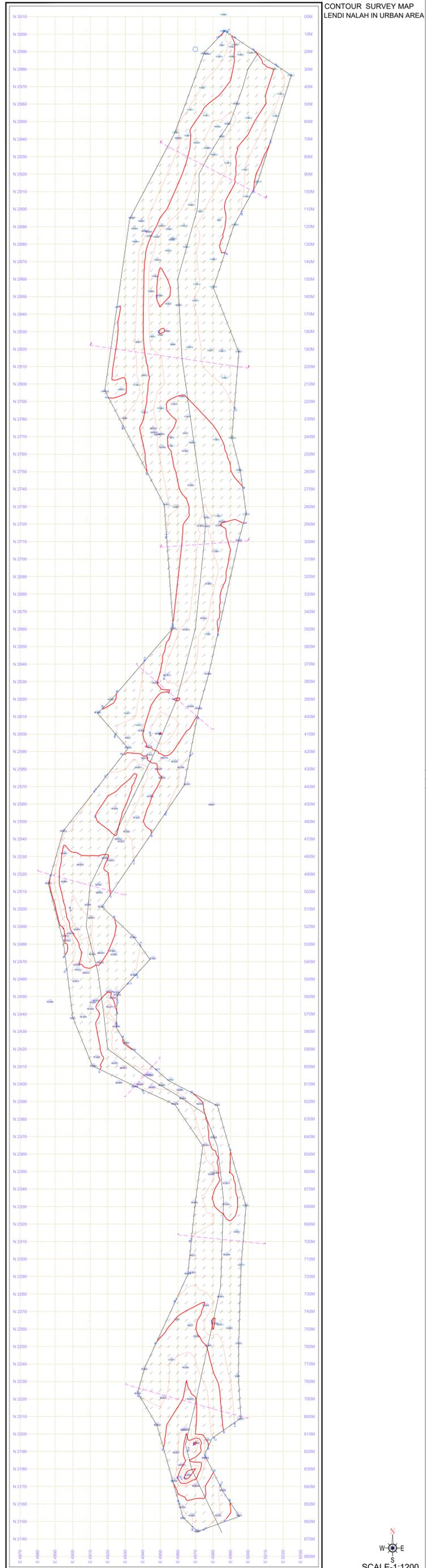
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत :-

- १) मा. राज्यपाल यांचे सचिव,
- २) मा. मुख्यमंत्री यांचे कार्यालय,
- ३) मा. अध्यक्ष/उपाध्यक्ष, विधानसभा, विधानभवन, मुंबई
- ४) मा. सभापती/उपसभापती, विधानपरिषद, विधानभवन, मुंबई,
- ५) मा. विरोधी पक्षनेते, विधानसभा, मुंबई यांचे कार्यालय, विधानभवन, मुंबई,

PROPOSED BEAUTIFICATION OF LENDI NALAH @SHRIGONDA,TAL-SHRIGONDA,DIST-A.NAGAR, S.M.C SHRIGONDA

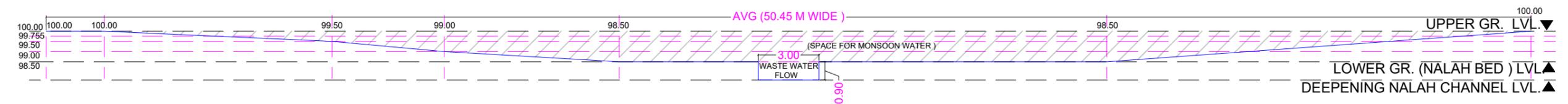
Annexure- 1.1.0



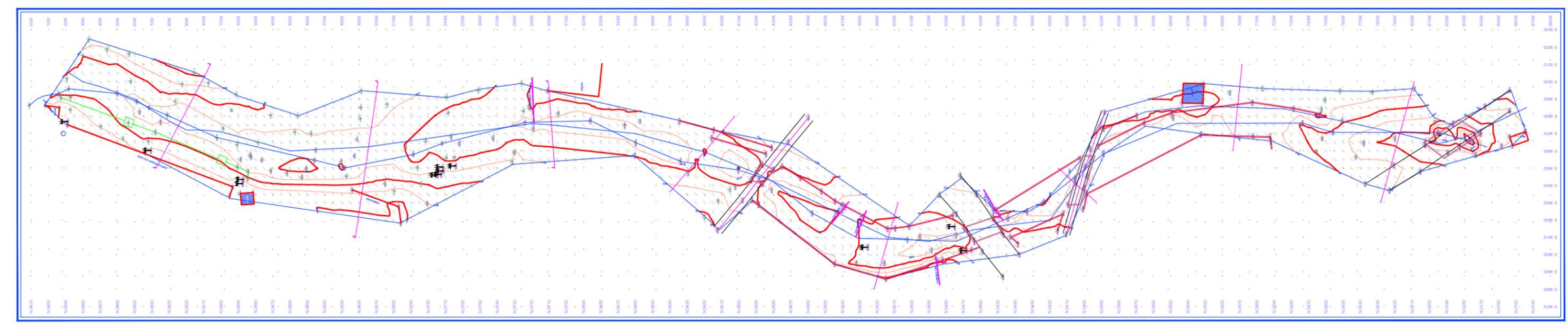
SHRIGONDA NAGARPARISHAD,SHRIGONDA.

PROPOSED BEAUTIFICATION OF LENDI NALAH,AT:SHRIGONDA,DIST: AHMEDNAGAR FOR S.M.C.

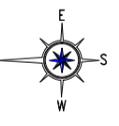
B)NALAH CHANNELIZATION



TRANSVERSE SECTION
SCALE-1:50



SCALE-1:2500





SHRIGONDA NAGARPARISHAD

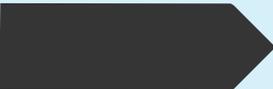
Proposed Beautification Of Lendi
Nalah At Shrigonda,
Dist-Ahmednagar.





PROJECT DETAILS

- | | |
|--|---|
| 1. Name of ULB | - Shrigonda Nagarparishad , Shrigonda . |
| 2. Name of Project | - Proposed Beautification Of Lendi Nalah at Shrigonda. |
| 3. Scheme Fund | - Vaishishtyapurna Yojna |
| 4. Type of Project | - Beautification Of Nalah |
| 5. Area In Sq.m | - 800 M In Length |
| 6. Date of Detail Project Proposal Preparation | - March 2022 |
| 7. Date of Completion of Proposed Project | - 12 months after Work Order |



PROJECT DETAILS

8. Year of detail Project Preparation	- 2022-2023
9. Technical Sanction Date	- 31 March2022
10. Project Cost	
A) Retaining Wall	- 71,14,342 /-
B) Nalah Channelization	- 74,99,811 /-
C) Filtration Chamber	- 28,49,316 /-
D) Cross Drainage Work	- 42,27,425 /-



PROJECT DETAILS

11. Project Cost as Per Technical Sanction - **Rs. 2,16,90,894.00/-**
12. Govt. Resolution - **MCO-2018,Q.N. 45/UD-14, DATE-27/09/2018**
13. Outcomes From the Proposed Project - **Water Body Channelization Beautification, Desilting , Water Recycling**



***PROJECT
BACKGROUND***

17. Important Parameters of Water Body

Sr.No.	PARAMETER	PRESENT VALUE	STANDARD VALUE
1.	VOLUME (CUBIC METER)	12,600	44,100
2.	PH Value	7.336	6.5 TO 8.5
3.	TOTAL DISSOLVED SOLIDS(PPM)	944.64	100
4.	TOTAL SUSPENDED SOLID (MG/L)	86.37	25
5.	BIOLOGICAL OXYGEN DEMAND (MG/L)	98.69	30
6.	CHEMICAL OXYGEN DEMAND (MG/L)	277.60	150
7.	OIL & GREASE (MG/L)	8.277	0.1

SATELLITE IMAGE

***NALAH VIEWS BEHIND
SONIYA GANDHI
POLYTECHNIC***

EXISTING



EXISTING

***NALAH VIEWS BESIDE
WEEKLY MARKET***

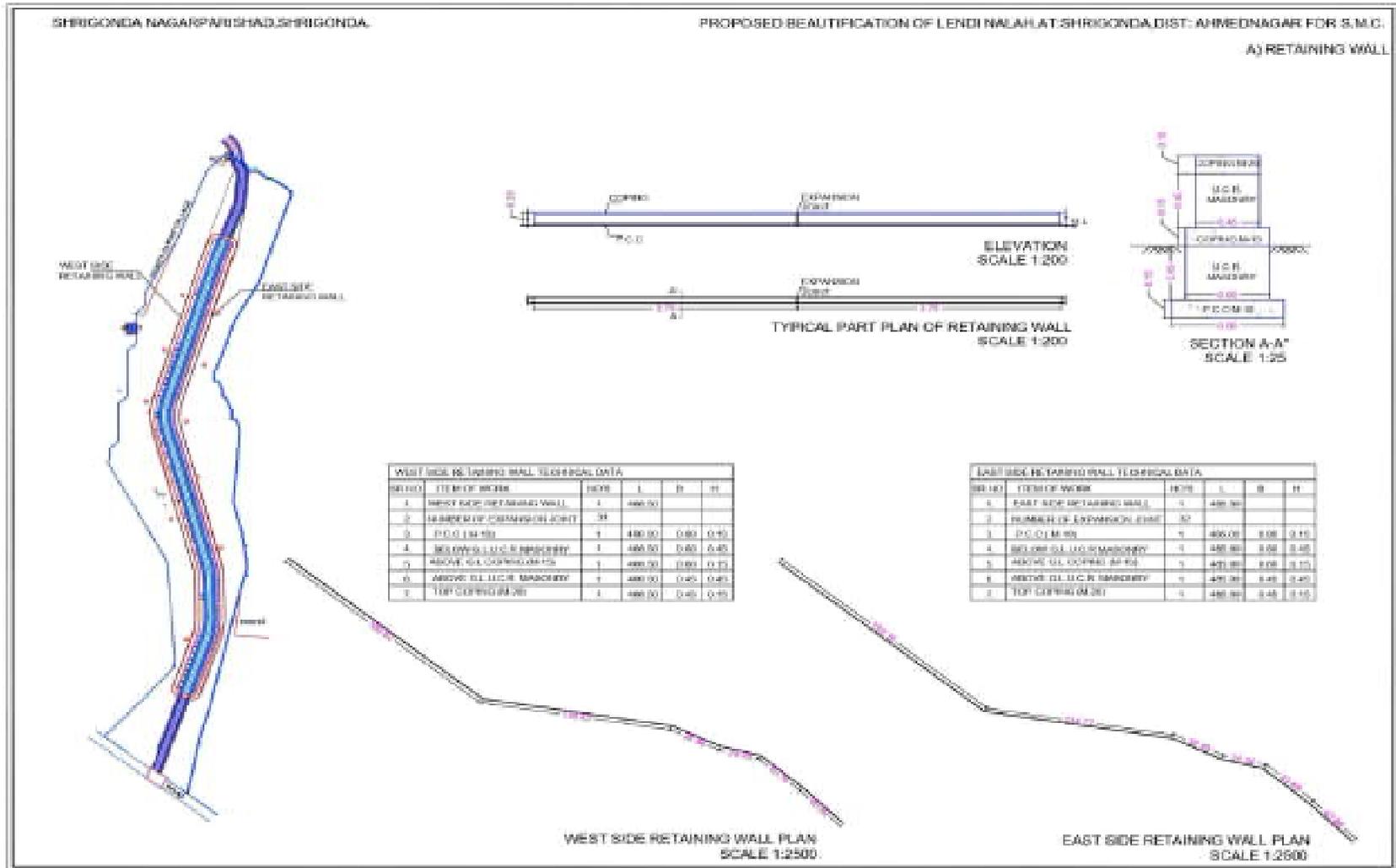


EXISTING

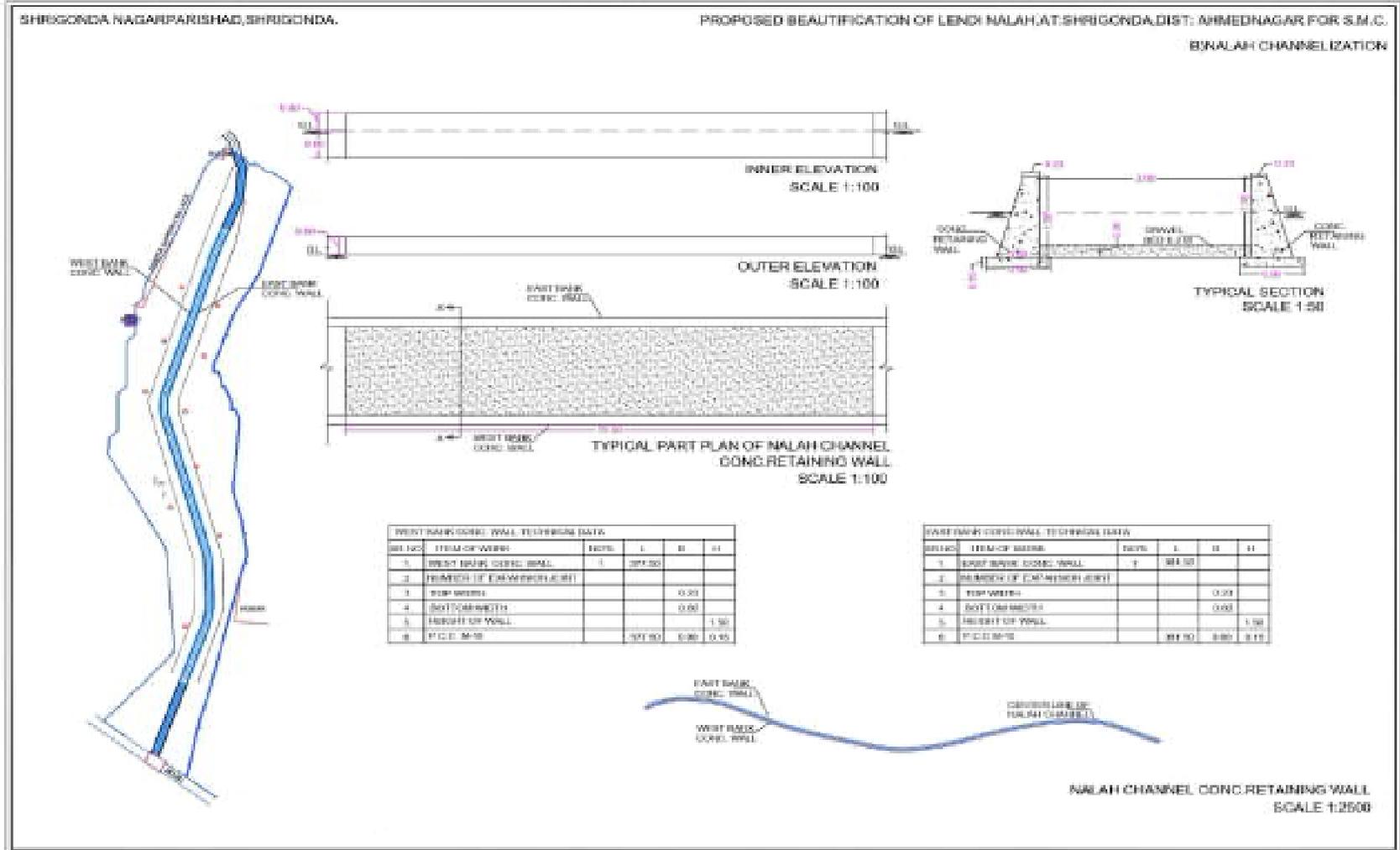
***NALAH VIEWS BESIDE
SASANE NAGAR***



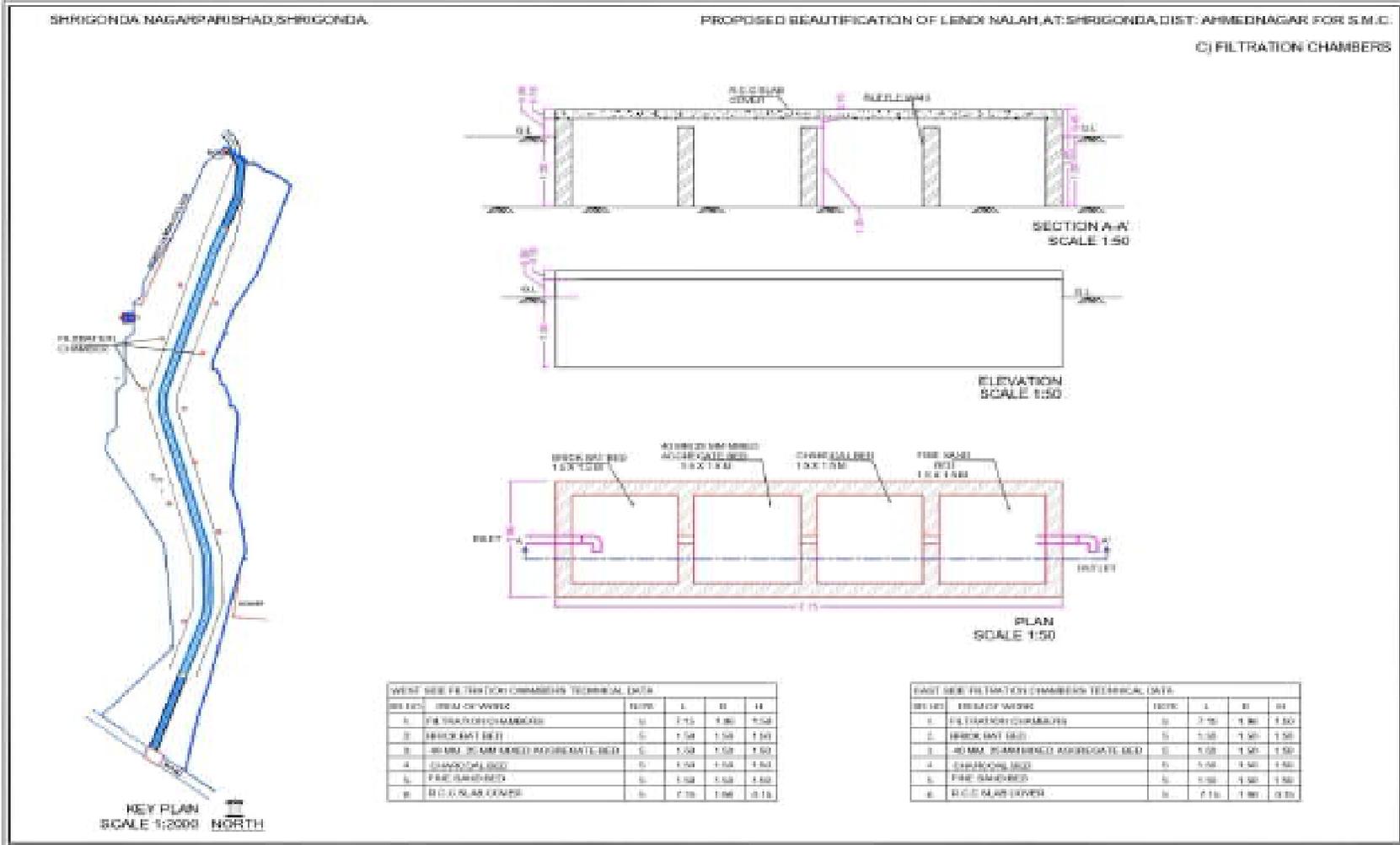
DRAWINGS
PART A-RETAINING WALL



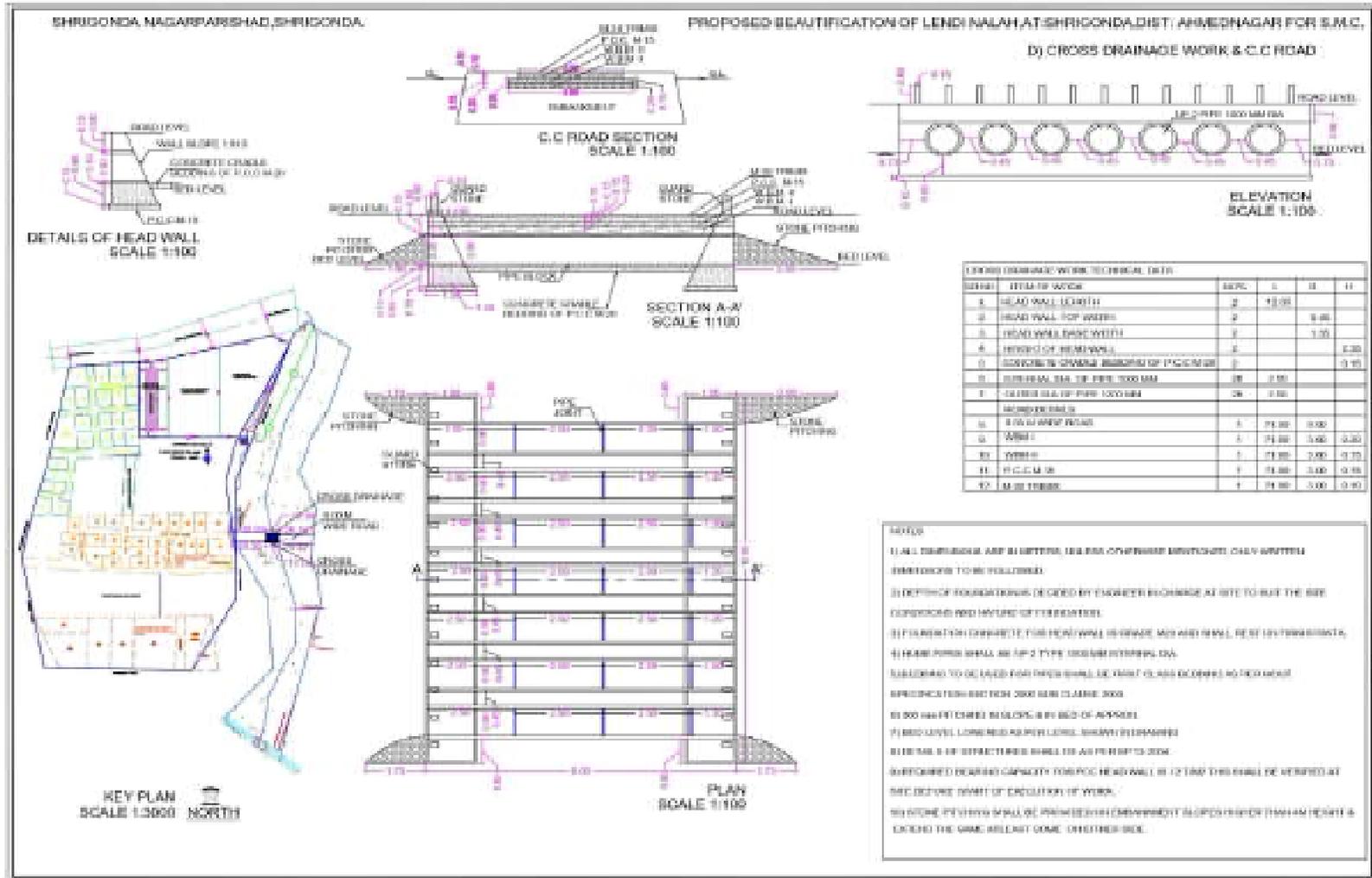
DRAWINGS PART B- NALAH CHANNELIZATION

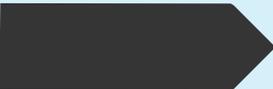


DRAWINGS
PART C- FILTRATION CHAMBER



DRAWINGS PART D- CROSS DRAINAGE WORK





OUTCOME OF PROJECT

- DESILTING WILL INCREASE RATE OF PERCOLATION AND GROUND WATER CAPACITY.
- FIXED WALL CONSTRUCTION WILL RESTRICT ENCROCHMENT OF URBAN AREA TOWARDS NALAH.
- CULVERT & WASTEWARE WILL SERVE AS ACCESS WAY TO ADJOINING DEVELOPMENT POTENTIAL AREA.
- FILTRATION CHAMBERS WILL REDUCED CONTAMINATION OF WATER IN NALAH.
- NALAH CHANNELIZATION WILL REDUCE STAGNANCY OF SEWAGE WATER IN NALAH BED.



महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण विभाग, अहमदनगर
नगर मनमाड रोड, एस. टी. स्टैंड शेजारी, तारकपुर, अहमदनगर ४१४००९

125

Annexure- 2

419



Har Ghar Jal
Jal Jeevan Mission

कार्यकारी अभियंता

०२४१-२४३०९९२

०२४१-४३०००३

Email I.D ee.ahmednagar2017@gmail.com

जा.क्र/ मजीप्रावि/ ताशा-२/ १९८८ / सन २०२३

दि. २५ / ०७ / २०२३

To,

✓ Hon. Collector,
Dist. Ahmednagar.

Sub:- Factual report on spot visit arranged Date:-28/06/2023.

Reference:- १ Petition filed Before the National green tribunal western zone branch pune Original Application No. 83/ 2023 (WT) I. A. No. 136/ 2023 (WZ).

Respected Sir,

Please find herewith clarification sought by Hon. N.G.T. on following issues.

We have carefully gone through the petition regarding lendi-odha nalla & order passed by Hon. N.G.T.

After spot visit it is noticed that Shrigonda Municipal council is not reducing the width of lendi-odha Nalla to 3.0 mt as stated by the petitioner.

While giving technical sanction. We have sanctioned the items which will increase the flow capacity of Nalla.

Shrigonda Municipal council is discharging waste water =219780 lit./ day. Which is necessary to regulate, channelize and maintain the flow.

Sr. no.	Remarks	Compliance
1	Impact on flow carrying capacity of Nalla	Refer estimate B (Nalla Channelization) Item no. 1, 2, 3, 4 excavation of earth all type of soil soft murum, Hard Murum, Soft rock, Hard rock removing the excavated material up to distance of 50 m. ...etc. total quantity of excavated material item no. 1, 2, 3, 4 is 1612.88 cum. After reduction of quantity of Item no. 5, 6, 7 providing gravel bed to nalla, PCC to Headwall and Headwall concrete total quantity of material is 721.25 cum. Total flow capacity increasing 891.63 cum. Refer estimate D (Cross Drainage Work) Item no. 19 clearing and grubbing road land including uprooting rank vegetation, grass, bushes, shrubs saplings and trees girth up to 300

		<p>mm. Removal of stumps of trees cut earlier and disposal of unserviceable material and stacking of serviceable of material...etc.</p> <p>Near about 37500 sqm. Nalla bed is cleaned and $(500 \times \text{Av.W } 75 \times 0.40) = 15000 \text{ Cum}$. Quantity of nalla bed is cleared for scum, sludge and deposited soil etc.</p> <p>Hence the flow capacity is increased by $881.63 + 15000 = 15881.63 \text{ cum}$.</p>
2	Impact on high flood level of Nalla, and	Intensity of flood is reduced by this work and flood level may decreased. Hereby it is advised to construct new Cause Ways at Sasanenagar & Balaji Mangal Karyalay with additional pipes.
3	Flood risk to nearby population due to proposed project.	Flood level occurrence is rare by this proposal under consideration, although nearby encroached population shall be removed by Shrigonda Municipal Council at Municipal level.


Executive Engineer,
MJP, Division,
Ahmednagar



महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण विभाग, अहमदनगर

नगर मनमाड रोड, एस. टी. स्टॅड शंजारी, तारकपुर, अहमदनगर ४१४००९



स्वातंत्र्य दिन अमृत महोत्सव



Har Ghar Jal
At Least 1 Meter

कार्यकारी अभियंता

☎ ०२०१-२४३-१९२

☎ ०२०१-२४००७७३

Email I.D ee.ahmednagar2017@gmail.com

जा.क्र/ मजोप्रावि/ तांशा-२/ १९८७ / सन २०२३

दि. २५ / ०७ / २०२३

**BEFORE THE NATIONAL GREEN TRIBUNAL WESTERN ZONE BRANCH
PUNE**

Original Application No. 83/ 2023 (WT) I. A. No. 138/ 2023 (WZ)

We have carefully gone through the petition regarding lendi-odha nalla & order passed by Hon. N.G.T.

While giving technical sanction. We have sanctioned the items which will increase the flow capacity of Nalla.

Shrigonda Municipal council is discharging waste water =218783 lit./ day. Which is necessary to regulate, channelize and maintain the flow.

Sr. no.	Remarks	Compliance
1	Impact on flow carrying capacity of Nalla	<p>Refer estimate B (Nalla Chamelization) Item no. 1 2 3, 4 excavation of earth all type of soil soft murum, Hard Murum, Soft rock, Hard rock removing the excavated material up to distance of 50 m. ...etc. total quantity of excavated material item no. 1, 2, 3, 4 is 1612.88 cum. After reduction of quantity of item no. 5, 6, 7 providing gravel bed to nalla, PCC to Headwall and Headwall concrete total quantity of material is 721.25 cum. Total flow capacity increasing 891.63 cum.</p> <p>Refer estimate D (Cross Drainage Work) Item no. 18 clearing and grubbing road land including uprooting rank vegetation, grass, bushes, shrubs saplings and trees girth up to 300 mm. Removal of stumps of trees cut earlier and disposal of unserviceable material and stacking of serviceable of material...etc.</p> <p>Near about 37500 sqm. Nalla bed is cleaned and (500X Av.W 75X0.40)= 15000 Cum. Quantity of nalla bed is cleared for scum, sludge and deposited soil etc.</p> <p>Hence the flow capacity is increased by 891.63 + 15000= 15891.63 cum.</p>

2	Impact on high flood level of Nalla, and	Intensity of flood is reduced by this work and flood level may decreased. Hereby it is advised to construct new Cause Ways at Sasanenagar & Balaji Mangal Karyalay with additional pipes.
3	Flood risk to nearby population due to proposed project.	Flood level occurrence is rare by this proposal under consideration, although nearby encroached population shall be removed by Shrigonda Municipal Council at Municipal level.


Executive Engineer,
MJP, Division,
Ahmedangar



10/11

महाराष्ट्र शासन
नगर रचना आणि मूल्यनिर्धारण विभाग,
अहमदनगर शाखा, अहमदनगर
(सावित्रीबाई फुले संकुल, पहिला मजला, आकाशवाणी केंद्राजवळ, सावेडी, अहमदनगर-४१४००३)
दूरध्वनी व फॅक्स क्रमांक ०२४१/२४२४५८१ (Email ID. adtp.ahmednagar@maharashtra.gov.in)
adtp.nagar@gmail.com

जा.क्र. राष्ट्रीय हरीत लवाद/लेंडी नाला श्रीगोदा /ससं अ/२४१०
प्रति,

अहमदनगर दि. १९ .७.२०२३.

सह आयुक्त (नपाप्र)
जिल्हाधिकारी कार्यालय, अहमदनगर

विषय :- मा.राष्ट्रीय हरीत लवाद यांचे समक्ष दाखल झालेले प्रकरणांच्या अनुषंगाने पार पडलेल्या
वैटकीत झालेल्या चर्चेनुसार लेंडी नाल्याचा प्रत्यक्ष पाहणी कार्यक्रम.
संदर्भ :- आपले पत्र क्र. नपा/कार्या-५/का.वि/६१/८८२/२०२३, दि.४.७.२०२३.

विषयांकित प्रकरणी संदर्भिय पत्रान्वये उक्त पाहणीचे अनुषंगाने या कार्यालयाचे अभिप्राय अपेक्षिते आहेत ते पुढील प्रमाणे आहेत.

प्रकरणी मा. हरीत लवादाने दिनां ३१.५.२०२३ चे आदेशात पुढील तीन बाबींचा उल्लेख केलेला आहे.

- Impact on flow carrying capacity of Nalla,
- Impact on high flood level of Nalla, and
- Flood risk to near by Population due to proposed project.

प्रकरणी उपरोक्त नमूद बाबीं विचारात घेता, मंजूर एकत्रिकृत विकास नियंत्रण व प्रोत्साहन नियमावली (सन २०२०) मधील प्रकरणी क्र. ३ General Land Development Requirements मधील नियम क्र.३.१ Requirements of site मधील उपनियम क्र.३.१.१ Site not Eligible for construction of Building :- No piece of land shall be used as a site for the construction of building मधील उपनियम क्र.(ii) खालील प्रमाणे आहे.

If the entire site is within a distance of ६ mt. from the edge of water mark of a minor water course (like nallah, canal) and १५ mt. from the edge of water mark of a major water course (like river) shown on Development Plan/ Regional Plan or village/city survey map or otherwise.

सदर लेंडी नाल्याचे मजवृतीकरण / सुशोभीकरण / विकास करणे कामी नाल्याच्या हद्दीवर Retaining Wall इ. बांधकाम करता येईल.

(चं.र.निकम)
सहायक संचालक, नगर रचना,
अहमदनगर



महाराष्ट्र शासन

उप अधीक्षक भूमि अभिलेख श्रीगोंदा यांचे कार्यालय

तहसिल कार्यालया जवळ श्रीगोंदा, तालुका श्रीगोंदा जिल्हा अहमदनगर पिन-४१३७०१
दुरध्वनी क्रमांक (०२४८७) २२०४०० ई-मेल आय डी dyslrshrigonda_ahmednagar@yahoo.in

क्रं./भूमा/ का.वि.२१४ /२०२३

श्रीगोंदा दिनांक-२०/०७/२०२३

भा. क्रं = १७१८/२३

प्रति,

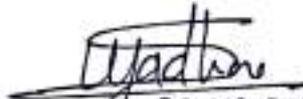
मा.जिल्हा अधीक्षक भूमि अभिलेख,
अहमदनगर

विषय:- मा. राष्ट्रीय हरीत लवाद यांचे समक्ष झालेले प्रकरणाच्या
अनुषंगाने पार पडलेल्या बैठकीत झालेल्या चर्चेनुसार लेंडी
नाल्याचा प्रत्यक्ष पाहणी कार्यक्रम.

संदर्भ- मा.सह आयुक्त (नपप्र) जिल्हाधिकारी कार्यालय
अहमदनगर. यांचे पत्र.

महोदय,

उपरोक्त संदर्भीय विषयांस अनुसरून की. श्रीगोंदा नगरपरिषद श्रीगोंदा
येथील लेंडी नाल्याची प्रत्यक्ष पाहणी दि.२८/०६/२०२३ रोजी नेमलेली होती.
सदर दिवशी मा.जिल्हाधिकारी सो.यांनी प्रत्यक्ष पाहणी केली. त्या वेळेस
मा.जिल्हा अधीक्षक भूमि अभिलेख अहमदनगर यांचे समक्ष दिलेल्या सूचनेनुसार
लेंडी नाल्याची प्रत्यक्ष जागेवरील मोजमाप व लगत गटनंबर.११२०,११२२
११२३,११२४ ची मोजणी करून अभिलेख नूसार नकाशा तयार करून या सोबत
नकाशासह सदर माहिती पुढील कार्यवाहीकामी सविनय सादर.


२०.०७.२०२३
उप अधीक्षक भूमि अभिलेख
श्रीगोंदा

प्रत- मा. जिल्हाधिकारी सो. अहमदनगर यांना सविनय सादर . नोकरी मोजणी करारास प्रत .

✓ प्रत- नगर परिषद श्रीगोंदा यांना माहितीस्वत सादर.



महाराष्ट्र शासन
जलसंपदा विभाग

कार्यकारी अभियंता, कुकडी पाटबंधारे विभाग क्र.२,
श्रीगोंदा, ता.श्रीगोंदा, जि.अहमदनगर

दूरध्वनी क्र. ०२४८७-२२२३५१

ई-मेल : kid२_shrigonda@yahoo.co.in

जा.क्र.कुपावि-२/प्रशा-४/ ३२०७ /सन-२०२३

kid२_shrigonda@rediffmail.com

दिनांक : १४/०७/२०२३

प्रति,

मा. जिल्हाधिकारी,
जिल्हाधिकारी कार्यालय अहमदनगर,
अहमदनगर.

- विषय :-** मा. राष्ट्रीय हरित लबाद यांचे समक्ष दाखल झालेले प्रकरणांच्या अनुषंगाने पार पडलेल्या बैठकीत झालेल्या घर्चेनुसार लॅडी नाल्याचा प्रत्यक्ष पाहणी कार्यक्रम...
(लक्षवेध-श्री. प्रशांत खांडेकर, सह. आयुक्त, नपप्र, जिल्हाधिकारी कार्यालय अहमदनगर)
- संदर्भ :-**
१. मा. जिल्हाधिकारी अहमदनगर यांचे दालनात दि. १९/०६/२०२३ रोजी झालेल्या बैठकीतील घर्चा.
 २. श्रीगोंदा नगरपरिषद श्रीगोंदा, ता. श्रीगोंदा यांचे पत्र जा.क्र.श्रीनप/बांध/८८९/२०२३ दि.२०/०६/२०२३.
 ३. जलसंपदा विभाग शासन परिपत्रक क्र. पूरनि-२०१८/(१८२/२०१८)सि.व्य.(महसुल) दि.०३/०५/२०१८.
 ४. जलसंपदा विभाग शासन परिपत्रक क्र. पूरनि-२०१८/(१८२/२०१८)सि.व्य.(महसुल) दि.०६/०१/२०२१.
 ५. जलसंपदा विभाग शासन परिपत्रक क्रमांक:संकीर्ण-२०२१/(प्र.क्र.२७९/२०२१) /सि.व्य. (महसुल) दि.२३/०८/२०२१.
 ६. विभागीय कार्यालयाचे पत्र जा.क्र.कुपावि-२/प्रशा-४/२७६६/सन २०२३ दि.२०/०६/२०२३.
 ७. मा. जिल्हाधिकारी, अहमदनगर यांची क्षेत्रीय पाहणी दि.२८/०६/२०२३.
 ८. आपले कार्यालयाचे पत्र .नपा/कर्या-५/का. वि.६१/ जा.क्र.८८२/२०२३ दि.०४/०७/२०२३.
 - ९.उपविभागीय अभियंता, कुकडी पाटबंधारे उपविभाग श्रीगोंदा यांचे पत्र जा. क्र. कुपडविश्री/ प्रशा/१०२१/ सन २०२३ दि.१३/०७/२०२३

उपरोक्त संदर्भ क्र.७ अन्वये मा. जिल्हाधिकारी, अहमदनगर यांनी लॅडी नाल्याची पाहणी केली. सदर पाहणीच्या अनुषंगाने संदर्भ क्र.८ अन्वये या कार्यालयाचा अहवाल मागविण्यात आलेला आहे. त्यानुषंगाने कळविण्यात येते की, संदर्भ क्र.३ शासन निर्णयातील मुद्दा क्र.११ व संदर्भ क्र.५ शासन निर्णयानुसार जलसंपदा विभागाचे कार्यक्षेत्र नदोकिनारी पुर रेषेची आखणी करण्याइतपतच मर्यादीत असल्याने निषिद्ध क्षेत्रातील सार्वजनिक हिताच्या दृष्टिने

अपरिहार्य व आवश्यक कामांना जलसंपदा विभागाची नाहरकल प्रमाणपत्राची आवश्यकता राहणार नाही असे स्पष्ट नमुद केले आहे. त्यामुळे जलसंपदा विभागाचे काम हे फक्त पुर रेषा आखणी करणे इतपर्यंतच पर्यायित असल्याने नदीवरील/नाल्यावरील साफसफाई करणे या विभागाचे अखत्यारीत येत नाही. याबाबत मा. जिल्हाधिकारी यांच्या सांबत झालेल्या बैठकीमध्ये निदर्शनास आणून देण्यात आलेले आहे. तसेच संदर्भ क्र.३ शासन निर्णयातील मुद्दा क्र.९ नुसार निर्दिष्ट (Prohibitive Zone) व नियंत्रित क्षेत्रान (Restrictive Zone) करवचाच्य ताळेजतिक हिताच्या दृष्टिने आवश्यक कामांच्या सुरक्षिततेची संपूर्ण जबाबदारी संबंधित विभागाची/स्थानिक स्वराज्य संस्थेची असेल

तसेच शासन निर्णयातील मुद्दा क्र.१० नुसार पुराचा संपाव्य धंका टाळण्यासाठी व निर्दिष्ट व नियंत्रित क्षेत्रांनी निश्चिती करण्याच्या दृष्टिने आवश्यक पुरेसा आखून देण्याबाबत जलसंपदा विभागाकडे मा. जिल्हाधिकारी, स्थानिक स्वराज्य संस्था अथवा अन्य विभागकडून मागणी प्राप्त झाल्यास जलसंपदा विभागाच्या क्षेत्रीय मुख्य अभियंता यांनी शासन परिपत्रक क्र. ५५५२-२०१४ प्र.क्र.४२४/२०१४ सिव्य (म). दि.०२/०३/२०१५ अन्वये कार्यवाही करावी असे निर्देशित करण्यात आले आहे. लॅडी नाल्याची पुरेसा आखून देण्याबाबत मा. जिल्हाधिकारी यांच्या माफत कोणताही प्रस्ताव वा कार्यलयास प्राप्त नाही. याबाबत प्रस्ताव प्राप्त झालेंतर शासकीय नियमानुसार पुढील कार्यवाही करण्यात येईल.

हे आपले माहितीसाठी व पुढील कार्यवाहीसाठी सविनय सादर

सोबत:
संदर्भ क्र.२, ४ व ५ चे शासन निर्णय.

रथल प्रत मा.का.अ.यांना मान्य असे.


उपकार्यकारी अभियंता,
कुकडी पाटबंधारे विभाग क्र.२,
श्रीगोंदा जि.अहमदनगर.

प्रत: मा. अधीक्षक अभियंता, कुकडी सिंचन मंडळ, पुणे यांना माहितीसाठी सविनय सादर.

प्रत: उपविभागीय अभियंता, कुकडी पाटबंधारे उपविभाग, श्रीगोंदा यांना माहितीसाठी व कार्यवाहीसाठी रवाना.

प्रत: मुख्याधिकारी, श्रीगोंदा नगरपरिषद, श्रीगोंदा यांना माहितीसाठी व कार्यवाहीसाठी रवाना.

पुराचा संभाव्य धोका टाळण्यासाठी पूररेषेच्या आत कोणतेही बांधकाम न होण्याच्या दृष्टीने पूररेषेची आखणी करणे व निषेद्ध व नियंत्रित क्षेत्राचा उपयोग करण्याबाबत मार्गदर्शक सूचना

महाराष्ट्र शासन
जलसंपदा विभाग,
शासन परिपत्रक क्र पूरनि-२०१८/(१८२/२०१८) सि.व्य.(महसूल)
मंत्रालय, मुंबई ४०००३२,
दिनांक:-३ मे, २०१८

वाचावे :- शासन परिपत्रक क्र.एफडीडी/१०८९/२४३/८९/ सि.व्य.(कामे), दि. २.९.१९८९,
दि.२१.९.१९८९

प्रस्तावना :-

पाटबंधारे विभाग शासन परिपत्रक क्र एफडीडी/१०८९/२४३/८९/ सि.व्य (कामे) दि.२.९.१९८९ व दि २१.९.१९८९ अन्वये पुराचा संभाव्य धोका टाळण्यासाठी पूररेषेच्या आत कोणतेही बांधकाम न होण्याच्या दृष्टीने पूररेषेची आखणी करण्याबाबत सूचना निर्गमित करण्यात आल्या आहेत.

नदीच्या निलया पूररेषेच्या आत निषेद्ध क्षेत्रात व लाल पूररेषा व निळी पूर रेखा यांच्यामधील नियंत्रित क्षेत्रात शहरांच्या, गावांच्या, निर्धक्षेत्र विकासाच्या दृष्टीने नदीवर मूल बांधणे, मुलाचे दोन्ही बाजूने मोहोळ रस्ते तयार करणे, शहरांच्या विकास आराखड्यानुसार नदीच्या बाजूने जागारे रस्ते, उद्याने व ज्योगिंग ट्रॅक तयार करणे तसेच पूरसंरक्षक कामांसर्गत नदीच्या तीराजवळ पूर संरक्षक भित बांधणे, घाट बांधणे या प्रकल्प तसेच पाईपलाईन क्रॉसिंग करणे, विद्युत वाहिनी क्रॉसिंग करणे, नदीच्या कडेने ड्रेनेज पाईप लाईन टाकणे, मल-निसारण प्रकल्पाचे काम करणे, इ. प्रकारच्या सार्वजनिक स्वरूपाच्या अपरिहार्य कामासाठी संबंधित शासकीय / निमशासकीय संस्था, स्थानिक स्वराज्य संस्था कडून ना-हरकत प्रमाणपत्रांची वाढती मागणी, जलसंपदा विभागाद्वारे राखण्यातील विविध नदीनाल्यांवर पूर्ण झालेल्या प्रकल्पांची संख्या व बांधकामाधीन प्रकल्पांची संख्या, फाळानुरूप बदलेले पर्जन्यमानाचे स्वरूप, पूरनियंत्रण व पुराचे संधान पूर्ववस्थाबाबत उपलब्ध अत्याधुनिकंत्रणा इत्यादी गोष्टींचा एकत्रित पणे विचार करण्याची आवश्यकता निर्माण झाली आहे.

शासन परिपत्रक क्र न्यायप्र -२०१४ प्र.क्र.४२४/२०१४ सि.व्य (भा), दि.३३.२०१५, अन्वये जलसंपदा विभागाद्वारे पूरक्षेत्र व पूररेषा नकाशे व आराखड्यांना मान्यता देण्यात येते. तथापि पाटबंधारे विभाग शासन परिपत्रक क्र एफडीडी/१०८९/२४३/८९/ सि.व्य (कामे), दि २.९.१९८९ व दि.२१.९.१९८९ अन्वये नदीच्या निलया पूररेषेच्या (Blue Line) आत निषेद्ध क्षेत्रात (Prohibitive Zone) आणि लाल पूररेषा(Red Line) व निळी पूर रेखा(Blue Line) यांच्यामधील नियंत्रित क्षेत्रात(Restrictive Zone) सार्वजनिक सुविधांच्या दृष्टीने आवश्यक नेमकी कोणती अपरिहार्य कामे घ्यावीत याबाबत अधिक रफतता आणण्याच्या दृष्टीने सुधारणा करण्याची आवश्यकता शासनाच्या विचाराधीन होती. गृहदृष्टीने एकत्रित सुधारित / अध्यायावत सूचनांचा समावेश करून आता खालील प्रमाणे परिपत्रक निर्गमित करण्यात येत आहे.

शासना परिपत्रक क्रमांक पुरनि २०१८/(१८२/२०१८) (सि.क. महाराष्ट्र)

परिपत्रक :-

१. यादवधारे विभाग शासन परिपत्रक क्र. एफ.सी.३८८७/१८२/२४३/८९/ सि.क. (कामे) दि.२.९.१९८९ च दि.२१.९.१९८९ अद्ययावत करण्यात येत आहे.

२. पूरक्षेत्रातील जमिनीच्या वापराबाबत धरण सुरक्षितता संहिता (Dam safety Manual) प्रकरण ८/१९८४ मध्ये दिलेल्या मार्गदर्शक सूचनांच्या आधारे महत्त्वाच्या धरणे ह्या भुयस्त्रट्टेकरून दोन प्रकारांच्या आहेत. निषेधक पुररेषा (Blue Line) व नियंत्रक पुररेषा (Red Line)

३. निळी पुररेषा (Blue Line) :-

निळी पुररेषा (Blue Line) ही खालीलपैकी येणाऱ्या जास्तीत जास्त विसर्गाच्या मणी

पातळीला आखलेल्या रेषेला संबोधण्यात यावी.

अ) सरासरीने २५ वर्षांतून एकदा (१ in २५ year) या वारंवारितेने (Frequency) येणारा पूर विसर्ग किंवा

ब) प्रस्थापित नदीपात्राच्या विसर्गक्षमतेच्या द्विगुणित विसर्ग.

४. लाल पुररेषा (Red Line) :

लाल पुररेषा (Red Line) ही खालीलपैकी येणाऱ्या विसर्गाच्या मणी पातळीला आखलेल्या रेषेला संबोधण्यात यावी.

अ) ज्या भागात धरण नसेल तेथे :- सरासरीने ५०० वर्षांतून एकदा (१ in ५०० year) या वारंवारितेने (Frequency) येणारा पूर विसर्ग.

ब) ज्या भागात धरण असेल तेथे :- प्रकल्पाच्या संकल्पनातील सांडव्यावरून जाहणारा संकल्पित महत्तम पूर विसर्ग अधिक धरणाखालील पाणलोट क्षेत्रातून येणारा अपेक्षित ५०० वर्षांतून येणारा (१ in ५०० year) या वारंवारितेने (Frequency) येणारा पूर विसर्ग.

५. निषेध क्षेत्र (Prohibitive Zone) :-

नदीच्या उजव्या तीरावरील निळी पुर रेखा (Blue Line) ते नदीपात्र ते डाव्या तीरावरील निळी रेखा (Blue Line) या मधील क्षेत्राला निषेध क्षेत्र (Prohibitive Zone) म्हणून संबोधण्यात यावे.

६. नियंत्रित क्षेत्र (Restrictive Zone) :-

नदीची निळी पुररेषा (Blue Line) ते त्याच तीरावरील लाल पुररेषा (Red Line) सांखील क्षेत्राला नियंत्रित क्षेत्र (Restrictive Zone) संबोधण्यात यावे.

७. निषेध क्षेत्राचा (Prohibitive Zone) उपयोग करता मोकळ्या जमिनीच्या स्वरूपात उदा. उदयाने, खेळाची मैदाने किंवा हलकी भिळे घेणे, व्याटिकाणी भिळे घेण्याचा हक्क पारंपरिक वापरामुळे प्रस्थापित झाला आहे अशा ठिकाणी (उदा. नदीपात्राजवळ करण्यात येणारी ऊर्जागड / टरवूज / खरबूज इ.ची लागवड सार्वजनिक शौचकूप व मलनिस्सरण सुविधा) अशा स्वरूपात कारणांसाठीच केला जाणाऱ्या जमीन करून नदी प्रवाहात कोणताही अडथळा येणार नाही, नदीची पध्दतता कमी होणार नाही व नदीच्या काटक्षेदात कोणताही बदल होणार नाही

शासन परिपत्रक क्रमांक. पु.नि-२०१८/(१८२/२०१८) दि.१५.११.२०१८

८. नियंत्रक क्षेत्राचा (Restrictive Zone) उपयोग खालील कारणांसाठीच केला जावा.

१) सार्वजनिक हिताने आवश्यक व अपरिहार्य गल.स्तराचा योग्यता.

सार्वजनिक हिताने आवश्यक व अपरिहार्य सार्वजनिक रस्ते वही जोणेकरून सदर रस्त्याची गाथा पातळी निलग पुरवेगा पातळीच्या वर असेल. शहर पातळी किती वर असली याची निश्चित संबंधित Indian Road Congress Code मधील तरतुदीनुसार करावी.

२) सार्वजनिक हिताने आवश्यक व अपरिहार्य पाणीपुरवठा पाईपलाईन, गॅस पाईप लाईन, ड्रेनेज पाईपलाईन को जोणेकरून सदर पाईप लाईन वूनिगत असली व त्यामुळे नियंत्रित क्षेत्रातील नदीच्या काटछेदाचा कोणताही अडथळा येऊन त्यात बदल होणार नाही.

३) नियंत्रित क्षेत्रातील बांधकामांच्या उल्लंघनाच्या जोखणी पातळी खाल पुरवेगा पातळीच्या वर सुरक्षित लेवीपर्यंत असली की ज्यामुळे पुरगावळी नियंत्रक क्षेत्रात जास्त वाढण्यापूर्वी तेथील नागरिकांना सुरक्षितस्थिती सहजपणे जात येईल. तसेच या क्षेत्रानध्ये वेगार संभाव्य पूर व तसेच पुरामुळे होणारी जिवित हानी व मालमत्तेचे नुकसान टाळण्यासाठी ह्या क्षेत्रातील लोकांना, जनावरांना व वस्तूंना अत्यावधीची पुरवठूना मिळताच हे क्षेत्र तातडीने सोडून सुरक्षित स्थिती जाणे शक्य होईल.

९. उपरोक्त मुद्दा क्र. ८ मध्ये नमूद कारणांमुळे नदी प्रवाहात कोणताही अडथळा होणार नाही, नदीची वहनक्षमता कमी होणार नाही व नदीच्या काटछेद क्षेत्रात कोणताही बदल होणार नाही, याची वक्षता होणार नाही. प्रवाहात अडथळा आणणारे तांत्रिक आविष्कार मुख्य अभियंता कारवाई करण्यास सक्षम असतील. निषिद्ध (Prohibitive Zone) व नियंत्रित क्षेत्रात (Restrictive Zone) करावयाच्या सदर सार्वजनिक कामांच्या सुरक्षिततेची संपूर्ण जबाबदारी संबंधित विभागाची / स्थानिक स्वराज्य संस्थेची असेल व संभाव्य पुरामुळे होणाऱ्या जिवित व वित्त हानीस संबंधित विभाग / स्थानिक स्वराज्य संस्था जबाबदार राहील व त्याअनुषंगाने उद्भवणाऱ्या न्यायालयीन प्रकरणास संबंधित विभाग / स्थानिक स्वराज्य संस्था जबाबदार असेल.

१०. नदीत बांधीचा विचार करून पुरावा संभाव्य धोका टाळण्यासाठी व निषिद्ध व नियंत्रित क्षेत्राची निश्चिती करणाऱ्या हद्दीने आवश्यक पुरवेगा आखून देण्याबाबत जलसंपदा विभागाकडे जिल्हाधिकारी, स्थानिक स्वराज्य संस्था अथवा अन्य विभागाकडून मागणी प्राप्त झाल्यास जलसंपदा विभागाच्या संबंधित क्षेत्रीय मुख्य अभियंता यांनी शासन परिपत्रक क्र. ४२४/२०१४ दि.२३.१०.१५ अन्वये कार्यवाही करावी.

११. जलसंपदा विभागाचे कार्यक्षेत्र नदी किनारी पुरवेबेधी आखणी करण्याइतपतच मर्यादित असल्याने निषिद्ध क्षेत्रातील व नियंत्रित क्षेत्रातील उपरोक्त परिच्छेदात नमूद केलेली सार्वजनिक हिताने आवश्यक व अपरिहार्य व आवश्यक कामांना जलसंपदा विभागाच्या ना-हरकत प्रमाणपत्राची आवश्यकता राहणार नाही.

शासन-परिपत्रक क्रमांक-पूरनि-२०१८/(१८२/२०१८) सि.व्य.(गहभूल)

२०. सर्व विभागीय आयुक्त, महसूल विभाग, महाराष्ट्र राज्य,
२१. सर्व जिल्हाधिकारी, महाराष्ट्र राज्य.
२२. सर्व कार्यकारी संचालक, जलसंपदा विभाग,
२३. संचालक, नगररचनाकार, पुणे.
२४. सर्व मुख्य अगिंयता/मुख्य अभियंता व मुख्य प्रशासक, जलसंपदा विभाग,
२५. जलसंपदा विभागातील सर्व सहासचिव व उपसचिव, मंत्रालय, मुंबई.
२६. सर्व अधीक्षक अगिंयता/अधीक्षक अभियंता व प्रशासक, जलसंपदा विभाग,
२७. ग्रंथालय, विधानमंडळा सचिवालय, विधानभवन, मुंबई,
२८. सि.व्य. (गहभूल) कार्यालय, संग्रहाधी,

पुरातन संभाव्य धोका टाळण्यासाठी पूररेषाच्या जात फोणतेही बांधकाम न होण्याच्या दृष्टिने पूररेषेची आखणी करणे व निषिद्ध व नियंत्रित क्षेत्राचा उपयोग करण्याबाबत मार्गदर्शक सूचना.

महाराष्ट्र शासन

जलसंपदा विभाग

शासन परिपत्रक क्र. पुरनि-२०१८/(प्र.क्र.१८२/२०१८)/सि.व्य.(महसूल)

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२,

दिनांक: ०६ जानेवारी, २०२१

वाचावे : शासन परिपत्रक क्र. पुरनि-२०१८/(प्र.क्र.१८२/२०१८)/सि.व्य.(महसूल) दि. ३ मे, २०१८.

प्रस्तावना :-

जलसंपदा विभाग, शासन परिपत्रक क्र. पुरनि-२०१८/(प्र.क्र.१८२/२०१८)/सि.व्य.(महसूल) दि. ३ मे, २०१८ अन्वये पुरातन संभाव्य धोका टाळण्यासाठी पूररेषेच्या जात फोणतेही बांधकाम न होण्याच्या दृष्टिने पूररेषेची आखणी करणे व निषिद्ध व नियंत्रित क्षेत्राचा उपयोग करण्याबाबतच्या मार्गदर्शक सूचना निर्गमित करण्यात आल्या आहेत.

सदर परिपत्रकाद्वारे निळी पूररेषा, लालपूररेषा, निषिद्ध व नियंत्रित क्षेत्राच्या जात्या तसेच निषिद्ध व नियंत्रित क्षेत्राचा उपयोग ज्या बांधकामासाठी करावयाचा आहे त्या बाबींची माहिती व त्याबाबतीतील बाबीवारी विषयी अहवाल केलेला आहे. तथापि, सन २०१९ मधील पावसाळ्यात झालेल्या अतिवृष्टीमुळे व-शाव ठिकाणी प्रत्यक्षात निरीक्षणास आलेली पूर पाणीपातळी ही लाल पूररेषा पातळी पेक्षा वरील उंचावर आसल्याने निदर्शनास आलेले आहे. त्यामुळे लालपूररेषा पातळीच्या वरील पाणीपातळीमुळे बाधित झालेल्या भागातील बांधकामा पूर्वसूचना देण्यामध्ये व त्यांना सुरक्षितस्थळी स्थलांतरीत करण्यामध्ये अडथळे निर्माण झाल्याचे निदर्शनास आलेले आहे. त्यानुसार निळी व लाल पूररेषा कातेरिक्त गिऱ्हाली पूर रेखा व लाल आणि निळ्या पूररेषे मधील भाग याबाबतचा मार्गदर्शक सूचना निर्गमित करण्याची बाब आसणाऱ्या विचारार्थीन होती. त्यादृष्टीने दिनांक ३ मे, २०१८ रोजी निर्गमित शासन परिपत्रकातील मार्गदर्शक सूचनांवाच पूर्वील भाग म्हणून खालील प्रमाणे परिपत्रक निर्गमित करण्यात येत आहे.

परिपत्रक :-

- १) हे परिपत्रक जलसंपदा विभाग, शासन परिपत्रक क्र. पुरनि-२०१८/(प्र.क्र.१८२/२०१८) सि.व्य.(महसूल) दिनांक ३ मे, २०१८ या परिपत्रकाचाच फूलीत अन्व असील.
- २) या परिपत्रकाद्वारे निळी पूररेषा (Yellow Line) ही संकल्पना मांडण्यात येत आहे.
- ३) निळी पूररेषा (Yellow Line) :- लाल पूररेषा पातळीच्या वर प्रत्यक्षात निदर्शनास आलेल्या महत्तम पूरपातळीच्या अद्वयमाने आसलेल्या रेषेस निळी पूररेषा असे संबोधण्यात येते.
- ४) सातकेता क्षेत्र (Alert Zone) :- नदीची लाल पूररेषा से त्याच तीरघरील निळी पूररेषा वामगोल क्षेत्रास सातकेता क्षेत्र (Alert Zone) संबोधण्यात येते.

सदर सातकेता क्षेत्रामध्ये बांधकामांना प्रतिबंध असणार नाही तथापि पूर परिस्थिती येळी या क्षेत्रातील नगरिकांना सुरक्षित स्थळी स्थलांतरीत करण्याच्या दृष्टीने पूर्वसूचना देणे सुलभ होईल. तसेच या क्षेत्रात पूर्ववर्णक करणाऱ्या नगरिका व गुंतवणूकदारांना संभाव्य धोके व जोखीम बाबतच माहिती उपलब्ध होईल.

सर्व नगरातमध्ये सादरित सुरक्षा अभिवक्त बाबी येथल्या रेषेच्या तळावजाबत जात्री करून घ्यावी. व यापुढे सर्व नगराच्या बाबत निळी व लाल रेषेसोबतच गिऱ्हाली रेषाही निश्चित करून मु.अ. वांनी नमुने शाणी. सदर सोबत त्या वर्षी ही महत्तम प्रत्यास पूर रेखा निदर्शनास आली ती इतकी रान उळकणाने नमूद करावा. वरील प्रमाणे ही नवी रेखा नकाशावर चर्चून संकेतस्थळावर प्रसिध्द कराव्यात.

३७२१११ परिपत्रक क्रमंक. पुरनि-२०१८/प्र.क्र.१८२/२०१८/सि.प. (विस्तृत)

राधुकीच लाल व निळ्या रेषा मंजूर केलेल्या असतील, अशा प्रकारची लेखील फाळी, रेषा जर लाल रेषेपेक्षा लक्षावर आरेल वर असे रत्न नकाडे सुधारित करून पुनः प्रविष्ट करावेत.

रादर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संगणक संकेतांक २०२३०१०८११३८४१०६२७ असा आहे. हे परिपत्रक डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षात्कृत करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्रचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार ग. नाथाने,

Vai.nath

Manmathappa Cholle

(वैजनाथ धिल्ले)

उप सचिव (सि.प.)

प्रति -

- १) गा. मुख्यमंडी याचे कार्यालय,
- २) गा. अल्हास / उपाध्यक्ष, विधानलगा, विधानभवन, मुंबई,
- ३) का. रामावती / उपराभापती, विधानपरिषद, विधानभवन, मुंबई,
- ४) गा. विरोधी पक्षनेते, गिब नसभा, मुंबई, याचे कार्यालय, विधानभवन, मुंबई,
- ५) मा. विरोधी पक्षनेते, विधानपरिषद, मुंबई, याचे कार्यालय, विधानभवन, मुंबई,
- ६) गा. मंत्री, जलसंपदा यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
- ७) सा. राज्यमंत्री (जलसंपदा) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
- ८) महालेखापाल १ / २ (लेखा व अनुज्ञेयक); महाराष्ट्र राज्य, मुंबई/नागपूर
- ९) महालेखापाल १ / २ (लेखा परीक्षण) महाराष्ट्र राज्य, मुंबई/नागपूर,
- १०) प्रधान सचिव (न्यायवर्ण) यांचे स्वीय सहायक, पर्यावरण विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- ११) प्रधान सचिव (जलसंपदा) यांचे स्वीय सहायक, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- १२) प्रधान सचिव (नगरविकास) नदी-१ यांचे स्वीय सहायक, नगरविकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- १३) प्रधान सचिव (नगरविकास) नदी-२ यांचे स्वीय सहायक, नगरविकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- १४) सचिव (असंख्य व लाहोवि) यांचे स्वीय सहायक, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- १५) सचिव (प्रकल्प सभ्यता) यांचे स्वीय सहायक, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- १६) सर्व मंत्रालयीन विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- १७) माहिती व जनसंपर्क महाराष्ट्रमंत्रालय, मंत्रालय, मुंबई,
- १८) सर्व विभागीय आयुक्त,
- १९) सर्व जिल्हाधिकारी.
- २०) सर्व कार्यकारी संचालक, जलसंपदा विभाग,
- २१) संचालक, नगररचनाकार, पुणे, यांना विनंती आहे की, सर्व महानगरपालिक, नगरपालिका, नगर परिषद, सर्व प्राधिकारणे, सिडको, म्हा.डी. इ.ए.ए. व त्या आपल्या स्तरावर कळविण्यात यावे.
- २२) सर्व मुख्य अभियंता/ मुख्य अभियंता व मुख्य प्रशासक, जलसंपदा विभाग,
- २३) जलसंपदा विभागातील सर्व सहसचिव व उपसचिव, मंत्रालय, मुंबई,
- २४) सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हापरिषद
- २५) सर्व आधीक अभियंता /अधीक अभियंता व प्रशासक, जलसंपदा विभाग,
- २६) सि.प. (महसूल) कार्यलय, संग्रहार्थ

निळ्या व लाल पुरेशेतील क्षेत्रांना ना- हरकत प्रमाणपत्र न देणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

जलसंपदा विभाग

शासन परिपत्रक क्रमांक: संकीर्ण-२०२५/१ प्र.क्र. २७५/२०२५/ सि.व्य.(महसूल)

महान कागा नांग, तुजतमा राजपुर चौक,

नाशिक, मुंबई ४०० ०३२,

दिनांक: २३ ऑगस्ट, २०२५

संदर्भ:- शासन परिपत्रक क्र पुरनि-२०१८/१५२४/१८/ सि.व्य (महसूल) दि. ०३/०५/२०१८.

प्रस्तावना :-

जलसंपदा विभागाद्वारे भुरग्या संभाव्य धोका टाळण्यासाठी पुरेशेच्या आत कोणतेही धोरणाने नव्या क्षेत्रांना (पुरेशेची) आखणी करणे व निषिद्ध व गिरावित क्षेत्रांचा उपयोग करण्याबाबत मार्गदर्शक सुचना संदर्भीय शासन परिपत्रकाद्वारे निर्गमित करण्यात आल्या आहेत.

सदर शासन परिपत्रकातील मुद्दा क्र १५ मध्ये "जलसंपदा विभागाचे कायदे क्षेत्रातील नदी किनाऱ्यावरील पुरेशेची आखणी करण्याइतक्या स्मार्टीकडून आल्याने सिमेंट व इतर बांधकाम सामग्री, विजेचे तारे, अग्निशंका व इतर धोके काढून घ्यावे लागतील. त्यामुळे शासन परिपत्रकाच्या अन्वयेत प्रमाणपत्राची काढणे शक्य नाही. सदर नदी किनाऱ्यावरील बांधकामात आले आहे."

शासन परिपत्रक :-

तरी या शासन परिपत्रकाद्वारे असे नुंबित करण्यात येते की, पूर्ण प्रगटित क्षेत्रातील निषिद्ध क्षेत्रात असे नदी किनाऱ्यावरील बांधकामाच्या कामांना मुख्य अग्निशंका/अग्निशंका अधीक्षक अधिपति/कार्यकारी अधिपति इ. व इतर शासन ना- हरकत प्रमाणपत्र देण्यात येऊ नये. तरी जलसंपदा विभाग, शासन परिपत्रक क्र पुरनि-२०१८/१५२४/१८/ सि.व्य. (महसूल) दि. ०३/०५/२०१८ मधील नियमांचे काटेकोरपणे पालन करावे.

सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in वी संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संकेतक्र २०२५०८२४५२४९६९२७ असा आहे. हे परिपत्रक डिजिटल स्वाक्षरीने सहाय्यीत करून कळवण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या अधिपत्याखाली,

Vajrath
Menmathappa
Chille

(वैजनाथ चिल्ले)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत :-

- १) स. राज्यपाल यांचे सचिव,
- २) स. मुख्यमंत्री यांचे कार्यालय,
- ३) मा.उप.अ.स.सहाय्यक, शिक्षणसभा, विधानभवन, मुंबई
- ४) मा.समाज.स.सहाय्यक, शिक्षणपरिषद, विधानभवन, मुंबई,
- ५) स. निरीक्षक पत्रव्यवस्था, शिक्षणसभा, मुंबई यांचे कार्यालय, विधानभवन, मुंबई.

मासिक परिपत्रक क्रमांक संकीर्ण-२०२५/(प्र.क्र. २७२/२०२५)/सि.व्य.महसूल

- ६) भा.गि.लेडी पश्चिमे, विद्यानपरिषद, मुंबई यांचे कार्यालय, विधानभवन, मुंबई.
- ७) मा.मंत्री, जलसंपदा यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ८) अप्पर मुख्य सचिव (जलसंपदा) यांचे स्वीय सहायक, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ९) सचिव (जसव्य व लक्ष्मि) यांचे स्वीय सहायक, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १०) महालेखापाल-१ (लेखापत्रनुज्ञेयता/लेखागरीबा), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
- ११) महालेखापाल-२ (लेखाअनुज्ञेयता/लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
- १२) सर्व कार्यकारी संचालक, जलसंपदा विभाग, महाराष्ट्र राज्य.
- १३) सर्व मुख्य अभियंता, जलसंपदा विभाग, महाराष्ट्र राज्य.
- १४) आंतरवित्त सहायक व उपसचिव, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १५) सि.व्य.महसूल कार्यालय संप्रसारक.

पुरक्षेत्र व पुररेषांच्या आराखड्यांना मान्यता देण्याचे अधिकार क्षेत्रिय मुख्य अभियंता यांना प्रदान करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
जलसंपदा विभाग

शासन परिपत्रक क्रमांक: न्यायाप्र-२०१४/(प्र.क्र.४२४/२०१४)/सि.व्य.(महसूल),
हुदाल्ता राजगुरु शोक, गवाम कामा मार्ग,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२,
दिनांक: २ मार्च, २०१५.

धाचा :-

- १) शासन परिपत्रक क्रमांक पाटबंधारे विभाग क्र.एफडीडब्ल्यू-१०८९/ (प्र.क्र.२४३/८९)/ सि.व्य.(कामे) दि. २.०९.१९८९
- २) शासन परिपत्रक क्रमांक पाटबंधारे विभाग क्र.एफडीडब्ल्यू-१०८९/ (प्र.क्र.२४३/८९)/ सि.व्य.(कामे) दिनांक २९.०९.१९८९
- ३) शासन परिपत्रक क्रमांक जलसंपदा विभाग क्र.एफडीडब्ल्यू- २०१३/ प्र.क्र.२८९/२०१३/ सि.व्य.(महसूल), दिनांक ११.०३.२०१४
- ४) शासन परिपत्रक क्रमांक जलसंपदा विभाग क्र.एफडीडब्ल्यू- २०१३/ प्र.क्र.२८९/२०१३/ सि.व्य.(महसूल), दिनांक ८.०८.२०१३

प्रस्तावना :-

शासन परिपत्रक, जलसंपदा विभाग क्र.एफडीडब्ल्यू-२०१३/(प्र.क्र.२८९/२०१३) / सि.व्य.(महसूल), दिनांक ८.०८.२०१३ अन्वये पुर प्रमाणित क्षेत्र व निषेध क्षेत्रात विविध विभागांकडून केलेली अपरिहार्य कामे करणे आवश्यक असल्यास अशा कामांसाठी जलसंपदा विभागांतर्गत क्षेत्रिय मुख्य अभियंता यांचेकडून ना हरकत प्रमाणपत्र पोणे बंधनकारक करण्यात आले होते. तसेच मुख्य अभियंता रतनापेठ खालील दर्जाच्या अधिकाऱ्यांना असे प्रमाणपत्र देण्याच्या अधिकाराचे प्रवर्धन (delegation) करण्यात येवू नये असेही सदर परिपत्रकात नमूद करण्यात आलेले होते. तथापि राष्ट्रीय हरित न्यायाधिकरण, पुणे खंडपीठ (National Green Tribunal (Western Zone), Pune Bench) येथे दाखल याचिका क्र. २५/२०१४ या प्रकरणी न्यायाधिकरणाने दि.३.०२.२०१५ रोजी संदर्भातील जलसंपदा विभागाने दि.८.०८.२०१३ चे शासन परिपत्रक सुधारित करण्याचे आदेश दिले.

शासन परिपत्रक क्र.एफडीडब्ल्यू-१०८९/(प्र.क्र.२४३/८९)/सि.व्य.(कामे), दि.२.०९.१९८९ अन्वये पुरावा संभाव्य भोक्ता टाळण्यासाठी पुर रेषेच्या आत कोणतेही बांधकाम न होण्याच्या दृष्टीने पुररेषेची आखणी करण्याबाबत दिवागतीने अधिकाऱ्यांना सूचना दिलेल्या आहेत. तसेच शासन परिपत्रक क्र.एफडीडब्ल्यू-१०८९/२४३/८९/सि.व्य.(कामे), दि.२१.०९.१९८९ अन्वयेही पुरावा संभाव्य भोक्ता टाळण्यासाठी पुरक्षेत्रात कोणतेही बांधकाम न होण्याच्या दृष्टीने पुररेषेची आखणी करण्यासाठी निषेध क्षेत्र व निबंधित क्षेत्र तसेच त्यातुमगाने अनुक्रमे निषेधक पुररेषा (Type Line) व नियंत्रक पुररेषा (Reg. Line) घेविले केलेल्या आहेत. तसेच सदर परिपत्रकांत अशा क्षेत्रांचा उपयोग कोणत्या कारणासाठी करता येईल, याबाबत सूचना दिलेल्या आहेत. तथापि, सदर परिपत्रकांमध्ये पुर रेषा आखणी करताना अतिरिक्त निर्णय कोणत्या अधिकाऱ्याने घ्याय, याबाबत अधिपत्र प्रदान केलेल्या दिशूना येत नाही. तसेच पुर रेषेच्या क्षेत्रातील जमिनीचा वापर करायलाचे असल्यास जलसंपदा विभागाने

शासन परिपत्रक क्रमांक: न्यायाप्र-२०१४/प्र.क्र.४२४/२०१४/सि.व्य.महसूलो.

त्याबाबत निर्णय घ्यावा किंवा ना-हरकत प्रमाणपत्र देण्याबाबत कार्यवाही करावी, यासंदर्भात कोणत्याही नियमानुसार सूचना देता नाही. त्यामुळे जलसंपदा विभागाचे कार्यक्षेत्र नदी किनारी पुरवठेची आखणी करणे एवढेच मर्यादित आहे. त्यानुसार जलसंपदा विभागाने अन्य विभाग(कडून पुरवठा आखणीबाबतची मागणी प्राप्त झाल्यानंतर आवश्यक सर्वेक्षण करून पुरवठा आखून देण्याबाबत कार्यवाही करावयाची आहे.

धरणा सुरक्षितता संहितेतील प्रकरण ७ मधील परिच्छेद क्र.१०.९ नुसार पुरक्षेत्र व पुरवठा आराखड्यांना मान्यता देण्याचे अधिकार गेहे, मध्यम व लघु प्रकल्पानुसार अनुक्रमे मुख्य अभियंता, अधीक्षक अभियंता व कार्यकारी अभियंता यांना आहेत. पूराचा संभाव्य धोका टाळण्यासाठी पुरक्षेत्र व पुरवठ्याच्या नकाशे व आराखडे यांना मान्यता देण्याचे अधिकार क्षेत्रिय मुख्य अभियंता यांना प्रदान करण्याची माध्यमातून शासनाच्या विचाराधिन होती.

शासन परिपत्रक:-

शासन परिपत्रक, जलसंपदा विभाग क्र.एफ.डी.डब्ल्यू-२०५३/(प्र.क्र.२८१/२०१३)/सि.व्य.महसूलो, दिनांक ८.०८.२०१४ याद्वारे अधिकृतित करण्यात येत आहे.

पूराचा संभाव्य धोका टाळण्यासाठी व पुरवठ्याचा आत कोणत्याही बांधकाम न होण्याच्या दृष्टीने पुरवठा आखून देण्याबाबत जलसंपदा विभागामध्ये संबंधित जिल्हाधिकारी अथवा अन्य विभाग(कडून मागणी आल्यानंतर शासन परिपत्रक क्र.एफ.डी.डब्ल्यू. १०८९/(प्र.क्र.२४३/८९)/सि.व्य.महसूलो, दि.२.०९.१९८९ व दि.२१.०२.१९८९ अन्वये विहित केलेल्या मार्गदर्शक सूचनानुसार पुरक्षेत्र व पुरवठा यांचे नकाशे व आराखड्यांना मान्यता संबंधित क्षेत्रिय मुख्य अभियंता यांनी घ्यावी अशा पुरक्षेत्र व पुरवठ्याच्या आराखड्यांना मान्यता देण्याच्या अधिकारांचे प्रत्यागोजन (Delegation) मुख्य अभियंता स्तरापेक्षा खालील दर्जाच्या अधिकार्यांना करण्यात येऊ नये.

सदर परिपत्रक महाराष्ट्र शासनच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संकेतांक २०१५०३०२१७६६१७११२७ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षरित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नाधाने.

Sanjiv A
Tatu

Digitally signed by Sanjiv A Tatu
DN: cn=Sanjiv A Tatu, o=Government Of
Maharashtra, email=Sanjiv A Tatu, c=IN
Serial: 20150302173030+05'30'

(सं.अ. टाटू)
शासनाचे उप सचिव

प्रत,

१. मा.राज्यपालांचे सचिवालय, राजभवन, मुंबई.
२. मा.मुख्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव,
३. मा.सभपती/उपसभपती, विधान परिषद, विधान भवन, मुंबई

पृष्ठ: ३ पैकी २

शासन परिषदक क्रमंका न्यायात्रा-२०१४/प्र.क्र.३२४/२०१४/सि.व्य.(महसूल).

४. मा.अध्यक्ष/उपअध्यक्ष, विधान सभा, विधान भवन, मुंबई
५. मा.विरोधी पक्षनेते, विधान परिषद, मुंबई यांचे कार्यालय, विधानभवन, मुंबई
६. मा.विरोधी पक्षनेते, विधान सभा, मुंबई यांचे कार्यालय, विधानभवन, मुंबई
७. मा.मंत्री, जलसंपदा यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
८. मा.राज्यमंत्री जलसंपदा, यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
९. मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
१०. प्रधान सचिव (जलसंपदा) यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई
११. सचिव (जलसंपदा) यांचे स्वीय सहाय्यक, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१२. सर्व प्रशासकीय विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१३. महालेखापाल-१, (लेखा व अनुज्ञेयता) / लेखा परीक्षा महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
१४. महालेखापाल-२, (लेखा व अनुज्ञेयता) / लेखा परीक्षा महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
१५. सर्व कार्यकारी संचालक/महासंचालक, जलसंपदा विभाग
१६. मुख्य अभियंता (प.) व सहसचिव, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१७. सर्व मुख्य अभियंता/मुख्य प्रशासक, जलसंपदा विभाग.
१८. सर्व सहसचिव/उपसचिव/अवर सचिव जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१९. माहिती व जनसंपर्क महासंचालक, मंत्रालय, मुंबई
२०. सर्व विभागीय आयुक्त, महसूल विभाग
२१. सर्व जिल्हाधिकारी,
२२. ग्रंथालय, विधानमंडळ सचिवालय, विधान भवन, मुंबई
२३. सि.व्य.(महसूल) कार्यासन भरहार्थ